

Høringssammenstilling for

031 Møbler og innredninger

Høringssammenstilling til generasjon 5

2020-12-04

Svanemerkede møbler og innredninger - Høringssammenstilling

031/Versjon 5, 2020-12-04

1	Summary/Sammendrag.....	1
2	Om høringen.....	3
3	Kommentarer til kriteriene, i detalj.....	5
	Generelle kommentarer	6
	Produktgruppeavgrensing	21
	3.1.1 Hva kan Svanemerkes?.....	21
	Kommentarer til de individuelle kravene.....	22
	3.1.2 Krav kapittel 2.....	22
	3.1.3 Krav kapittel 3.1 Kjemikalier.....	52
	3.1.4 Krav kapittel 3.2 Tre, pil, kork og bambus.....	62
	3.1.5 Krav kapittel 3.3 Plater av tre/pil/bambus.....	68
	3.1.6 Krav kapittel 3.4 Papir.....	74
	3.1.7 Krav kapittel 3.5 Laminat.....	76
	3.1.8 Krav kapittel 3.6 Overflatebehandling av tre, trebaserte plater og laminat.....	80
	3.1.9 Krav kapittel 3.7 Metall.....	88
	3.1.10 Krav kapittel 3.8 Plast og gummi.....	103
	3.1.11 Krav kapittel 3.9 Tekstil.....	112
	3.1.12 Krav kapittel 3.10 Stoppmaterial.....	121
	3.1.13 Krav kapittel 3.11 Skinn og lær.....	126
	3.1.14 Krav kapittel 3.12 Materialer for lydabsorpsjon.....	129
	3.1.15 Krav kapittel 3.13 Glass.....	129
	3.1.16 Krav kapittel 3.14 Linoleum.....	130
	3.1.17 Krav kapittel 3.15 Naturstein og agglomerert stein.....	130
	3.1.18 Krav kapittel 4 Kvalitets- og myndighetskrav.....	130
4	Kommentarer til bakgrunnen, i detalj.....	133
5	Diskusjon og konklusjoner.....	133

1 Summary/Sammendrag

The consultation for furniture and fitments, generation 5, was conducted in the period 11 February to 3 June 2020. A total of 49 consultation responses were received (28 responses in Sweden, 14 in Denmark, 5 in Norway and 2 in Finland). The vast majority of consultation responses are "comments only". Most comments have dealt with various requirements to ensure a more circular economy and material flows, such as overall requirements for the proportion of recycled / renewable / recycled material in the product, requirements for warranty, dismantling and requirement for a high share of recycled metal. There have also been some comments on various chemical requirements such as content of formaldehyde in chemical products and formaldehyde emission from wood-based panels, content of environmentally harmful substances in surface treatment of wood and wood-based materials and the ban on content of CMR-classified category 2 substances in the chemical products. Several have commented more generally on how Nordic Ecolabelling relates to various legislation, updates in legislation and standards and ambiguities in the criteria.

Several changes have been made to the final requirements based on the consultation comments. The circular requirements concerning warranty, spare parts and circular design have been adjusted after consultation. The overall requirement for the use of renewable / recycled / reused materials in the product has been removed. However, there will be several requirements that require and/or promote the use of renewable and recycled material, for example in the circular design requirement and in requirements for plastic that require a certain proportion of recycled or bio-based.

For metal, there are now also requirements for primary production of steel and aluminium as an alternative to a certain proportion of recycled metal. This provides more flexibility as the requirement can be met both by using recycled or primary metal.

Several changes have been made to requirements for chemicals and emissions, including a new requirement for UV-curing surface treatment products and exemption for such products from the requirement on calculation of environmentally harmful substances. Some exceptions have been introduced in the chemical requirements based on consultation comments. The exceptions are made as it is difficult to find substances with better environmental and health properties that can replace the substances used today. The requirement for endocrine disruptors has been expanded and now includes reference to new lists of potential endocrine disruptors prepared by EU member states. Changes have been made to the requirements for the emission of formaldehyde from wood-based panels and laminate both in the requirement level, which has become stricter, and the test method.

In the requirements for textiles, it is made clearer which requirements apply to which parts and requirements for material restrictions have been introduced, e.g. that sewing thread and smaller parts which constitute less than 1% by weight of the product are exempt from the requirements. Requirements for wear resistance have been changed by increasing the levels for products for private homes, while two requirement levels have been introduced for the public environment, one for ordinary

use and one for furniture that is marketed for extra hard use. New quality requirements have been introduced for mattress covers and coated fabrics.

All consultation responses received are gathered and answered by Nordic Ecolabelling in this document. Nordic Ecolabelling would like to thank everyone who has submitted a consultation response and contributed to the revision process.

Sammendrag - norsk

Høringen for møbler og innredninger, generasjon 5, ble gjennomført i perioden 11. februar til 3. juni 2020. Det er mottatt totalt 49 høringssvar fordelt på 28 svar i Sverige, 14 i Danmark, 5 i Norge og 2 i Finland. De aller fleste høringssvarene er «kun kommentarer». Flest kommentarer har omhandlet ulike krav for å sikre en mer sirkulær økonomi og materialstrømmer, som overordnet krav til andel gjenvunnet/fornybart/gjenbrukt materiale i produktet, krav til garanti, demontering og krav til høy andel gjenvunnet metall. Det har også kommet en del kommentarer til ulike kjemikaliekrav som innhold av formaldehyd i kjemiske produkter og formaldehydemisjon fra trebaserte plater, innhold av miljøskadelige stoffer ved overflatebehandling av tre og trebaserte materialer og utvidelse av forbudet mot innhold av CMR-klassifiserte stoffer i de kjemiske produktene til også å omfatte CMR kategori 2 stoffer. Flere har kommentert mer generelt om hvordan Nordisk Miljømerking forholder seg til ulike lovverk, oppdateringer i lovverk og standarder og uklarheter i kriteriet.

Det er gjort flere endringer i de endelige kravene basert på høringskommentarene. De sirkulære kravene som omhandler garanti, reservedeler og sirkulær design er justert etter høring. Det overordnede kravet til bruk av fornybare/gjenbrukte/resirkulerte materialer i produktet er fjernet. Det vil allikevel være flere krav som krever og/eller fremmer bruk av fornybart og gjenvunnet material, for eksempel i det sirkulære designkravet og i krav til plast som krever en viss andel resirkulert eller biobasert.

For metall er det nå også krav til primærproduksjon av stål og aluminium som et alternativ til en viss andel resirkulert metall. Dette gir mer fleksibilitet ettersom kravet kan oppfylles både ved bruk av resirkulert eller primærmetall.

Det er gjort flere endringer i krav til kjemikalier, blant annet stilles det et nytt krav til UV-herdende overflatebehandlingsprodukter samtidig som de unntas fra kravet om beregning av miljøskadelig stoff. Enkelte unntak er innført i kjemikaliekravene basert på høringskommentarer. Unntakene gjøres da det er vanskelig å finne stoffer med bedre miljø og helseegenskaper som kan erstatte de anvendte stoffene. Kravet til hormonforstyrrende stoffer er utvidet og omfatter nå henvisning til nye lister over potensielle hormonforstyrrende stoffer utarbeidet av medlemsland i EU. Det er gjort endringer i krav til emisjon av formaldehyd fra trebaserte plater og laminat både i kravnivå, som er blitt strengere, og testmetode.

I kravene til tekstil er det tydeliggjort hvilke krav som gjelder for hvilke deler og det er innført krav om materialbegrensninger, f.eks. at sytråd og mindre deler som utgjør mindre enn 1 vekt-% av produktet er unntatt fra kravene. Krav til slitastyrke er endret ved at nivåene er økt for produkter til private hjem, mens det er innført to kravnivåer for offentlig miljø, ett for vanlig bruk og ett for møbler som markedsføres med ekstra hard bruk. Nye kvalitetskrav er innført til madrassstrekk og belagte tekstilmaterialer.

Alle høringssvar som er mottatt er angitt og besvart av Nordisk Miljømerking i dette dokumentet. Nordisk Miljømerking vil takke alle som har levert høringssvar og bidratt i revisjonsprosessen.

2 Om høringen

Høringen for møbler og innredninger, generasjon 5, ble gjennomført i perioden 11. februar til 3. juni 2020. Det er gjennomført fysisk høringssmøte i Danmark, mens det i Norge og Sverige ble avholdt et felles digitalt høringssmøte. Utover dette har det vært kontakt med ulike aktører både før, under og etter høring som bransjeforeninger, kjemikalieleverandører og lisensinnehavere.

Det er mottatt totalt 49 høringssvar fordelt på 28 svar i Sverige, 14 i Danmark, 5 i Norge og 2 i Finland. De aller fleste høringssvarene er «kun kommentarer». 2 forkaster forslaget med begrunnelse. Furn-tech oppgir flere grunner: uklare krav, at det ikke er godt nok sikret at svanemerkede møbler oppfyller Lov om produktsikkerhet, at kravene til gjenvunnet stål ikke kan oppfylles, at kravene til formaldehydemisjon fra plater er for svake og at kravene til at relevant lovgivning skal oppfylles er for svake. Svenska Garveriidkarforeningen motsetter seg forslaget pga. krav om krominnhold i skinn og lær. Alle mottatte kommentarer er samlet og besvart av Nordisk Miljømerking i dette dokumentet. For detaljer om hvilke høringssvar som har svart og hva de overordnet har svart, se tabellene 1-5 under.

Nordisk Miljømerking takker alle som har levert høringssvar og bidratt i vårt utviklingsarbeid av nye kriterier for svanemerking av møbler og innredninger.

Tabell 1: Nordisk oversikt over mottatte høringssvar.

Land	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å kommentere	E. Forkaster forslaget med begrunnelse	Totalt
Danmark	10		1	2	1	14
Sverige	22		3	2	1	28
Finland	2					2
Norge	5					5
Island						
Totalt	39		4	4	2	49

Tabell 2: Finske svar

Høringssinstans	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å kommentere	E. Forkaster forslaget med begrunnelse
Finnish Federation of the Woodworking Industries	x				
Wendre Finland Oy	x				
Σ Finske svar:	2				

Tabell 3: Danske svar

Høringsinstans	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å kommentere	E. Forkaster forslaget med begrunnelse
Alborg Universitet	x				
Carpenter	x				
Dansani	x				
FDB Møbler	x				
Forbrugerombudsmanden				x	
FSC Danmark	x				
Furn-tech					x
Kvist	x				
Linak	x				
Miljø- og Fødevareministeriet	x				
Takt	x				
Teknologisk institutt			x		
Træ- og Møbelindustrien (TMI)	x				
Uno Uniga Group A/S				x	
Σ Danske svar:	10		1	2	1

Tabell 4: Norske svar

Høringsinstans	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å kommentere	E. Forkaster forslaget med begrunnelse
Dynea	x				
Espeo	x				
Hilding Anders Norge	x				
Hydro	x				
Flokk	x				
Σ Norske svar:	5				

Tabell 5: Svenske svar

Høringsinstans	A. Bare kommentarer	B. Støtter forslaget	C. Støtter forslaget med kommentarer	D. Avstår fra å kommentere	E. Forkaster forslaget med begrunnelse
Boverket				x	
Carpenter Sweden	x				
Edsbyverken	x				
EFG	x				
Egger	x				
Energimyndigheten			x		
FerroProtect	x				
Green Furniture	x				
Hilding Anders	x				
INR	x				
Jernkontoret	x				
Konsumentverket	x				
KRS	x				
Lammhults Möbel	x				
Naturvårdsverket	x				
Nobia			x		
OnSolidGround	x				
Outokumpu	x				
Scapa och Mio	x				
Sherwin-Williams Sweden AB	x				
Steelnova	x				
Svenska Garveriidkarförningen					x
Sveriges Färg- och Limföretagare (SVEFF)	x				
Sveriges Kommuner och Regioner				x	
Swedish Standard Institute	x				
TMF	x				
Upphandlingsmyndigheten			x		
Vedum Kök & Bad	x				
Σ Svenske svar:	22		3	2	1

3 Kommentarer til kriteriene, i detalj

Alle mottatte høringskommentarer er samlet i dette kapittelet. Høringssvarene er gruppert etter om det er generelle kommentarer eller kommentarer knyttet til spesifikke tema/krav i kriteriene og bakgrunnen. De høringsinstansene som har svart på flere temaer/krav vil derfor finne sin høringskommentar delt opp og plassert under respektive tema/krav. Strukturen følger strukturen i høringsversjonen av dokumentene.

Det har kommet kommentarer til mange av kravene, men flest kommentarer har omhandlet ulike krav for å sikre en mer sirkulær økonomi og materialstrømmer, som overordnet krav til andel gjenvunnet/fornybart/gjenbrukt materiale i produktet, krav

til garanti, demontering og gjenvinning av metall. Det har også kommet en del kommentarer til ulike kjemikaliekrav som innhold av formaldehyd i kjemiske produkter og formaldehydemisjon fra trebaserte plater, innhold av miljøskadelige stoffer ved overflatebehandling av tre og trebaserte materialer og inkludering av CMR-stoffer kategori 2 for inngående stoffer i de kjemiske produktene. Flere har kommentert mer generelt om hvordan Nordisk Miljømerking forholder seg til ulike lovverk, oppdateringer i lovverk og standarder og uklarheter i kriteriet.

Alle høringskommentarer er besvart av Nordisk Miljømerking. Felles svar til flere kommentarer kan forekomme der kommentarene fra flere høringsinstanser har omhandlet det samme.

Generelle kommentarer

Aalborg Universitet

Der er gode intentioner med at øge fokus på sirkulær økonomi i kriteriesettet gjennom flere krav til garantiperiode, genanvendt materiale osv. Det er riktig godt at se, og det har vi brug for, så Svanen kan få en større rolle i omstillingen til sirkulær økonomi.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtte til fokus på sirkulær økonomi.

Carpenter Danmark

Jeg foreslår at man bør overveje at indsætte krav til emballagen og dens genanvendelighed. Det kunne være sammenligneligt med kravene beskrevet i kriteriedokumentet for Blomst mærkning af madrasser tilbage i 2009.

12. Emballeringskrav

Den anvendte emballage skal være:

- lavet af materialer, som kan genvindes
- mærket med henblik på identifikation af plasttyper efter ISO 11469.

Følgende oplysninger skal være anført på emballagen:

»De kan finde yderligere oplysninger om, hvorfor dette produkt har fået tildelt Blomsten, på internetstedet: <http://www.ecolabel.eu>

Forhør Dem venligst hos Deres lokale myndigheder om, hvordan De mest hensigtsmæssigt bortskaffer Deres gamle madras.«

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal indlevere en prøve af produktemballagen og de oplysninger, der gives sammen med produktet, samt en erklæring om, at produktet opfylder disse krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for forslag til ytterligere krav, og har innført krav til emballasje som omhandler forbud mot materialene PVC og metall, krav om andel gjenvunnet i papir/papp, samt at plast skal kunne materialgjenvinnes i dagens resirkuleringssystemer.

Edsbyverken

- Sosialt ansvarstagande

Jag hade gärna sett att kraven gällande socialt ansvarstagande skulle utökas. Bortsett från "O113 Ethical requirements for feathers and down" kan jag inte hitta någonting annat

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for forslag om ytterligere krav til sosiale aspekter. Nordisk Miljømerking er først og fremst en miljømerkeordning, og det er miljøkrav som er hovedfokus i våre kriterier. Det betyr ikke at sosiale krav ikke er viktig, og i enkelte kriterier der det kan være ekstra utfordringer relatert til dette, f.eks. i kriteriene for svanemerking av tekstil, stiller Nordisk Miljømerking også krav til dette. Et svanemerket møbel består ofte av flere ulike materialer og dokumentasjonsbyrden er stor. Det er derfor vurdert at sosiale krav ikke skal stilles utover krav til dun og fjær, mulesing i forbindelse med ullproduksjon samt arbeidsmiljøkrav ved produksjon av stein/agglomerert stein. Imidlertid er det Nordisk Miljømerkings erfaring at strenge miljøkrav også bidrar til at produksjon skjer på en mer forsvarlig måte, også når det gjelder etiske aspekter, da dokumentasjon av kravene krever at produsent og underleverandører har orden i sin produksjon og systemer. Dessuten vil strenge miljøkrav også føre til et bedre arbeidsmiljø på flere måter, f.eks. ved at bruken av og emisjoner fra skadelige kjemikalier reduseres.

EFG

I de nya kraven hänvisas inte till aktuella leverantörsintyg under respektive krav, vilket man gör i version 4. Kommer detta tillkomma?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking vil utarbeide skjemaer for erklæringer og dokumentasjon av kravene før de endelige kriteriene publiseres. Nordisk Miljømerking er også i gang med en digitalisering av kravene, og når dette er klart skal kravene dokumenteres i den digitale løsningen.

Egger

Page 4: At least 70% verified material received with a certified status from certified sustainable forests **according to SDG 15.2**. Supplement of general approach SDG 15.

Page 8 definition recycled material: definition is ok, The definition of recycled material already meets ISO38200 cap. 3.12 and description although refers to ISO 14021.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the comments but will not refer to SDGs in the requirement text.

Energimyndigheten

Sammanfattning:

- Energimyndigheten tilstyrker i huvudsak förslaget.
- Energimyndigheten har synpunkter på krav O2, O6, O10 och O11.

Energimyndigheten välkomnar Svanens nya kriterier och tillstyrker i huvudsak förslaget. Energimyndigheten anser att det är viktigt att Svanenmärkningen genom dessa kriterier tar stöd för att främja en cirkulär ekonomi där produkters värde behålls i systemet så länge som möjligt.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentarer og støtte til forslaget. Fokus på sirkulær økonomi har vært viktig i revisjonen og Nordisk Miljømerking har som mål at et svanemerke produkt skal ha en lang livslengde.

Espero

First of all, we would like to thank you for inviting us in this consultation. As you know we find it very important to focus on sustainability. Being able to ecolabel our partitions is therefore indeed interesting.

Since I have been involved in our Cradle to Cradle certification process I've been asked to review the proposal to see how our products can possibly fit with the criteria and what our recommendations would be to the criteria.

Our product consists of a large number of components, therefore a large number of topics in the list do apply. Due to the variety and detailed level of the criteria and the dependence of the same large number of suppliers it is hard to say whether or not we are able to fulfil the criteria / how feasible the criteria are in reality.

My general impression is that the criteria mainly focusses on products consisting of not that much components. A movable wall however is quite a complicated product, due to its mechanisms, modularity = product variations etc. For example, in order to get Cradle to Cradle certified we had to review 124 unique components. Technically our product is a 'partition', however in reality a non-movable partition will consist of only a minor number of the same kind of components like boards and profiles.

So, in general our feeling is that the complexity of the criteria is making the connecting with our product harder than it should be in order to make it feasible. It would be very helpful to us if the complexity of the criteria are levelled with the complexity of the products.

It seems that the authors of the criteria are likeminded since other complex products are assessed differently. For example, on page two of the appendix of the consultation letter, office chairs are mentioned as a complex product with therefore lower limits of recyclable materials. In our opinion movable walls should be considered as a complex product and therefore treated the same as (for example) office chairs.

To conclude, the less complex the criteria are, the higher the chance is that a complex product movable wall as such (whether it is an Espero product or from other suppliers) will be able to be available as labelled product, which is both our aim.

If you have any questions, please don't hesitate to contact me. We are looking forward continuing our collaboration.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling realise that the product group definition in the proposed revised criteria was unclear on this point. The criteria will encompass partitions meant for office furniture (can be attached to the actual desk) or office spaces/other public spaces – a partition that is easy to move and not an actual wall. This is clarified in the product group definition. Also, as pointed out in the answer, these walls are complex products and might therefore be difficult to “fit” into these criteria. However, Nordic Ecolabelling is interested in developing criteria for these kinds of products and will consider this.

FDB Møbler

Der er rigtig mange gode nye tiltag, som vurderes at ville have en mærkbar effekt på miljøet og ikke mindst klimabelastningen. Vi vil være endnu mere stolte over at kunne opnå disse nye skærpede svanekrav. Der er dog to punkter hvor vi mener at kravene dels bør slækkes og skærpes:

- Det bør tillades at tilsætte træfibre og plantefibre til plast (se mer under O71)
- Der bør være max krav til størrelsen af møblet, når det transporteres over lange afstande.

Maksimal møbelstørrelse ved transport over lange afstande

Dette ekstra kravønske er fremkommet ud fra vores opgørelser af klimaaftryk af vore møbler, der viser at transportfasen oftest er en af de mest belastende af møblets faser i den samlede livscyklus (råmateriale til og med bortskaffelse). Det skyldes nok især at vi er en træmøbelproducent, der som følge af den høje manuelle grad af produktion i træmøbler, bliver nødt til at få dem produceret i østeuropa eller fjernøsten og derefter fragtet til vort lager i Glostrup. Herfra sendes de så igen ud i verden. I tilfældet med siddemøbler og sofaborde bliver disse næsten aldrig produceret som knock-down. Opbevaringsmøbler har typisk kun en ringe grad af knock-down. Der skal i disse tilfælde transporteres meget luft i den færdige emballage.

Ved produktion i østeuropa er det billigste og hurtigste at transportere møblerne til DK i container med lastbil. Ved produktion i fjernøsten går møblerne med skib og lastbil til og fra havnene. Begge disse transportformer og afstande repræsenterer meget omfattende klimaudledninger, når møblerne fylder så meget.

Vores J46 stol i eg, produceres fx i Slovenien og dens transport til DK udleder 7,8kg CO₂e (udregnet på https://url12.mailanyone.net/v1/?m=1jgbCl-0001EQ-6R&i=57e1b682&c=WXPth4vGr0DakNrxuI5sD4OL_gidao-rHmnAo8QPG5ecBhLYsnbQh3MwU6t7u9sxQXV7WvoIuJdKS96BJZ_emZfs_N3jq5BoXl2C1GTgSvugen57oxJt-7a8q63mMd3DiW9OZ_fppPrn_ELb2NxP6aWULDr5GC246T2II8SqK89Jb-G-JZLw8Ma9RGAhB_nDoxLCMZX08GmLWT8VjDOBHj-RfMdKjXWOpkf-TuSFfdk). Transporten udgør dermed 47% af møblets samlede klimaudledning. Dette er typisk for vore stole.

En svanemærkning af træmøbler og møbler af træbaseret plade medfører derfor ikke nogen væsentlig reduktion af møblernes klimaudledning for os, som allerede anvender certificeret træ. Det synes vi forringer svanemærkningen betragteligt i lyset af at klimaudledninger er udnævnt af FN til at være vores største

miljøproblem. Vi foreslår derfor at der indarbejdes krav i svanemærkningen om at møbler af en hvis stor størrelse ikke må fragtes for langt.

Vi tænker her at man fx kunne indføre en faktor bestående af møblets volumen i færdigemballage x antallet af transportkilometer ikke må blive for stor. Disse faktorer kan så knytte sig til den valgte transportform – lastbil, tog eller skib. For lastbil kunne faktoren fx være 135. Det ville medføre at en færdig J46 ikke måtte transporteres mere end 500km. Det ville reducere klimabelastningen fra transporten til 1/3.

For tog kunne faktoren være 3 gange større, idet at tog belaster langt mindre. Og tilsvarende for søtransport kunne faktoren være fx 15 gange større, da denne transportform udleder endnu mindre endnu.

Vi mener at dette ville give incitament til at flere møbler ville blive konstrueret som knock-down for at kunne blive svanemærket og at det vil give en stor forbedring af klimabelastningen fra især træmøbler.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtte til de reviderte kravene og forslag til nytt krav. Det har vært vurdert å stille krav til transport, men transport er en relativt liten del av et møbels totale miljøbelastning, selv om dette vil variere mellom ulike møbeltyper. Dette er et komplekst område der det er veldig mange parametere som påvirker, f.eks. muligheten for å levere produktet flatpakket eller ikke, geografiske begrensninger i hvilke transportmetoder som kan brukes og behov for emballering. Imidlertid har Nordisk Miljømerking innført krav til emballasje etter høring. Kravene omhandler emballasjematerialene og vil i denne omgang ikke være direkte knyttet til transport. Dette er imidlertid et tema som Nordisk Miljømerking vil se nærmere på ved neste revisjon. For svar til tilsetting av trefiber, se svar under O71.

Finnish Federation of the Woodworking Industries

The criteria for impregnated wood should be in accordance with the principles of the criteria of Outdoor furniture, playground and park equipment.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling do not have any specific requirements for impregnated wood, and do not see impregnated wood as a material that is used in indoor furniture. There are however requirements for recycled/reused wood which also applies to impregnated wood.

Forbrugerombudsmanden

Tak for jeres henvendelse af 31. marts 2020 vedrørende jeres høringsforslag til kriterier for svanemærkning af møbler og inventar.

Vi følger med interesse, hvilke høringsforslag I sender ud.

Forbrugerombudsmanden har desværre ikke ressourcer til at foretage en gennemgang af høringsforslaget.

I er imidlertid velkomne til at rette henvendelse til Forbrugerombudsmanden, hvis I ønsker en drøftelse af specifikke spørgsmål.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for interessen.

FSC Denmark

General comments that are not necessary expressed in every parts of the text from the criteria document below, but applies to all places where the issues appear:

- The wording of “certified percentage requirement” gives certified suppliers with credit systems, certified traders passing on a credit claim or producers using credit claims to document certified wood (when the end product is not certified, but components are bought certified) problems. That is what we hear from the markets, and we strongly recommend that you change this wording and/or at least accept FSC Mix Credit as you do with FSC Mix 70% with no further documentation requirement. Suppliers are not necessarily able to tell you the percentage in a Mix Credit claim. That would be very rare. We imagine that PEFC has the same take on this. In a lot of FSC Mix 70% products, you will find FSC Mix Credit inputs anyway, so this wording does not make sense.
- Be aware of the alternative documentation that you allow – especially when it comes to non-certified suppliers producing materials for a product / producing a product to be Nordic Swan labelled. See our concrete suggestions below to cope with the potential risk of documentation of poor quality.
- Please look at how you can make sure, that the requirements you set out for certified companies actually refers to / are compatible with the ways certified manufacturers / applicants document use / sale of certified materials through certification claims to customers.

Nordic Ecolabelling's comments

Nordic Ecolabelling would like to thank you for the comments given to our forestry requirements. The forestry requirements in all our criteria documents are based on the revision of the forest requirements in 2015. To have requirements that are easy to understand and follow the terms used in the industry/certification schemes is important for us, hence some changes in the formulations are done. Nordic Ecolabelling accept all the methods for calculation and transfer of certified material that are used by the certification systems FSC and PEFC, including the Credit-method. It has not been our intention to exclude this, and in the evaluation of the received documentation FSC Credit have been regarded as 100% certified.

Furn-tech

Modsætter os forslaget pga. Følgende:

De største problemer med forslaget er

1. at nogle krav er så uklare, at der er fare for, at de vurderes forskelligt i forskellige lande eller hos forskellige rådgivere.
2. at der ikke er sikkerhed for, at svanemærkede møbler er sikre iht. Lov om Produktsikkerhed
3. at kravene til mængden af genbrugsstål i realiteten ikke kan overholdes, især ikke af små Virksomheder
4. at kravene til formaldehydemission fra træbaserede pladematerialer er under forhandling i EU, og at kravene i kriterierne antagelig ikke vil opfylde et fælles EU lovkrav
5. at kravene til overholdelse af relevant lovgivning er helt utilstrækkelig

Ud over nedenstående kommentarer henviser vi til de guides, der ligger på www.kravtilmobler.dk samt til www.mobelstandarder.dk

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking jobber målrettet for å skrive tydelige krav, men dette er krevende og vi lykkes ikke alltid. Alle kravene vil bli gjennomgått på nytt etter høring med mål om tydeliggjøring. Det er også slik at det samarbeides over landegrensene ved søknadsbehandling og det vil være en felles nordisk gjennomgang av den første søknaden etter de nye reviderte kriteriene nettopp for å sikre lik saksbehandling og forståelse av kravene. Svanemerkede produkter skal alltid oppfylle relevante myndighetskrav, og det er lisensinnehavers ansvar å sørge for at myndighetskravene overholdes. Dette gjelder jo også selv om produktet ikke er svanemerket. Nordisk Miljømerking stiller derfor sjeldent direkte krav om at relevant lovgivning skal oppfylles i kriteriene, men dette erklærer og signerer lisensinnehaveren på ved innsendelse av søknadsskjema. Dette vil selvfølgelig også gjelde dersom det skulle bli vedtatt en ny felles lovfestet grenseverdi for emisjon av formaldehyd fra trebaserte plater. Når det gjelder krav om gjenvunnet stål var Nordisk Miljømerking klar over at dette var et utfordrende krav å oppfylle. Etter høring er det åpnet opp for at stål basert på jernmalm kan brukes såfremt krav til stålproduksjonen kan oppfylles. For ytterligere svar til punktene, se også under respektive krav der de mer detaljerte kommentarene fra Furn-tech er gjengitt.

Hilding Anders (Sverige)

Dokumenthantering

Vi ser det som en svår och resurskrävande process att Svanenmärka produkter och skulle önska ett mer lättarbetat sätt där det var tydligt vilka dokument som behöver fyllas i samt vad som är minimikrav av ifyllnad. Tidigare har det funnit ett Excel-ark där vi fyller i vilket material som ingår i produkten och sedan fått automatiskt uträknat vilket krav som skall uppfyllas och vilka intyg leverantören skall fylla i. Denna hjälp har dessvärre försvunnit i senaste uppdateringen av arket då detta inte längre fanns att tillgå. Detta gjorde arbetet mer tidskrävande och lättare att missa något intyg som skulle in.

Idag hanteras mycket information som ibland senare inte behövs likväl att det efter inlämnade dokument tillkommer nya krav som man måste kontakta leverantör för att få ifyllt, vilket hänger ihop med avsaknaden av hjälpdokument vilket är beskrivet ovan.

Kan Svanen skapa en funktion där det går ut ett mail till respektive producents kontaktperson när Svanenmärkningen ska förnyas, t.ex. 3 mån innan eller liknande?

Önskemål att det skulle finnas en digital portal och support där man fyller i dokumenten.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking er klar over at det kan være utfordrende og tidkrevende å få inn dokumentasjonen som trengs. Det er ofte flere årsaker til dette, blant annet at mye av informasjonen må samles inn fra underleverandører.

Nordisk Miljømerking vil ved lansering av de nye kriteriene ha utarbeidet ulike hjelpedokument f.eks. erklæringer (intyg) og excelark. Nordisk Miljømerking er også i gang med en digitalisering av våre kriterier, og dette pågår parallelt med revisjonen av de nye kriteriene. Når dette er klart, vil de nye reviderte kriteriene også publiseres her og søknad og saksbehandling skal skje digitalt i dette systemet. Forhåpentligvis vil dette forenkle prosessen både for søker, underleverandører og oss. Alle lisensinnehavere vil bli kontaktet når nye reviderte kriterier er vedtatt og publisert og

bli informert om prosessen for fornyelse av lisens. Det er alltid minimum ett års overgangstid mellom gamle og nye kriterier.

Jernkontoret

Jernkontoret anser at kriterier for ulike miljømærkninger t.ex. enligt Svanen bör sättas på ett sätt så att kriterierna gynnar produkter som har en bättre miljöprestanda beräknad enligt vedertagna metoder som bygger på vetenskaplig grund. Därutöver ska kriterierna också ge incitament till konsumenter att med sina inköp bidra till reella miljöförbättringar och inte leda till suboptimering som val av stål från leverantörer med sämre miljöprestanda eller längre transporter. Kriterierna bör väljas så det tydligt framgår vilket miljöproblem de valda kriterierna är tänkta att lösa. Jernkontoret avstyrker förslaget till skärpt krav på andel återvunnen metall i möbler och inredning som innehåller > 30 vikt-% metall från 20 % till 70%. Stål är det mest återvunna materialet i världen och globalt sett återvinns ca 80 % av stål som skrotas ut vid produkters slut. Krav på ökad andel återvunnet stål i produkter driver inte på en högre skrotinsamling i världen varför kravet på stål är irrelevant. Krav på produktdesign med större möjlighet till materialseparering efter produktens livslängd skulle däremot förbättra möjlighet att separera, samla in och återvinna ännu mer skrot.

Bakgrund Svanen har tagit fram förslag till reviderade kriterier för Svanenmärkning av möbler och inredning. Ett webinar hölls av Svanen den 1 april där förslagen till nya kriterier presenterades och diskuterades. Efter begäran från flera intressenter förlängde Svanen p.g.a. rådande Corona-pandemi remisstiden till den 3 juni 2020. Jernkontoret har också haft ett teammöte den 29 april med fyra representanter för Svanen angående de föreslagna kriterierna.

För stålindustrin är förslagen på kriterier andel återvunnen metall, ytbehandlingsmetod och kemikaliekraV relevanta. Se mer under Kap 3.1 Kjemikalier, O62, O63 og O70.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Nordisk Miljømerking stiller krav både til produksjon av materialene samt til en sirkulær design. Det stilles spesifikt krav til at metall skal kunne separeres fra andre materialer fordi det er viktig å resirkulere metall. Gjenvunnet stål har generelt en lavere miljøbelastning enn malmbasert stål og bruk av gjenvunnet stål trekkes også fram som positivt i EUs taksonomiarbeid relatert til en mer bærekraftig produksjon. Nordisk Miljømerking ønsker derfor fortsatt å stille krav om høy andel gjenvunnet stål. Imidlertid er kravet til gjenvunnet metall endret etter høring slik at det er mulig å oppfylle kravet både ved å bruke gjenvunnet eller å bruke stål fra malmbasert produksjon.

Konsumentverket

Möbler och inredning är ett viktigt konsumentområde och Konsumentverket ser positivt på att utveckla konsumenternas möjligheter att göra val med miljöhänsyn inom möbler och inredning. Det är också ett komplext område. Det förslag på kriterier som remissen gäller rör vitt skilda produkter (som sängar, hyllor, duschväggar m.m.) och olika material (som metall, trä, textil, linoleum m.m.). Följaktligen är kraven både omfattande och detaljerade och ser inte heller likadana ut för de olika produkterna/materialen inom produktgruppen.

Då Konsumentverket inte är sakkunniga inom miljöområdet och föreliggande område är så pass detaljerat, lämnar vi till respektive expertmyndighet att yttra sig om ifall miljöaspekterna är tillräckligt relevanta eller kraven tillräckligt vassa. Däremot vill vi påpeka att det finns en risk att det blir svårt för konsumenten att förstå vad Svanenmärket på möbeln/inredningen hen köper innebär för just den typen av produkt, eftersom märkningen kan innebära olika saker för såväl olika typer av produkter som material inom produktgruppen. Det är därför viktigt att informationen om märkningen av produkten är tydlig. Det är också viktigt att de som saluför produkterna vet vad märkningen innebär för respektive produkt- eller materialtyp. För den konsument som aktivt letar efter information kan det också vara till hjälp om Svanen kan ha tydlig och mer produkt- eller materialspecifik information att tillgå på sin webbplats.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentarene og refleksjonene i høringskommentaren. Ja, det er helt korrekt at kriteriene for møbler og innredninger omfatter svært ulike produkter og materialer – dette gjør kriteriene både komplekse og omfattende, og Nordisk Miljømerking er enig i at kravene kan være vanskelig å forstå for den vanlige forbruker. Men det er nettopp derfor Svanemerket er opprettet – det skal være en enkel måte for forbrukeren å kunne velge et mer miljøtilpasset produkt – uten behov for å gjøre egne undersøkelser. Nordisk Miljømerking har begrenset kontroll på hva de ulike salgskanalerne for svanemerkede møbler/innredninger sier og vet om svanemerkede produkter, men vi hjelper gjerne lisensinnehaver med å utarbeide f.eks. informasjonsmateriell til bruk i butikk eller på nett. Nordisk Miljømerking kan ikke gå ut med detaljert informasjon om de svanemerkede produktene, men utarbeider generelle tekster om hva det betyr at et møbel/innredning er svanemerket.

Linak

In general:

Please revise the criteria to keep out electrical and electronic parts and manage this in a separate chapter.

Include a definition for “electrical and electronic parts” like; parts that uses electrical power to deliver a function. This includes the enclosure and insulation, wiring, parts that support mechanical movements due to electricity and so on.

What flame retardants are accepted to use for complying with the requirements for electrical parts and products? Please list some examples and the reasoning behind so that it is easier to find polymers that comply with Nordic Ecolabel.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling's intention has not been that electrical and electronic parts must fulfil the requirements to for instance chemicals in the criteria but understands that this is unclear as it is not stated specifically. Therefore, it is now stated at the relevant places in the criteria that electrical and electronic parts are not encompassed by the requirements.

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljø- og Fødevareministeriet bidrager herved med nedenstående høringskommentarer til Nordisk Miljømerkings høringsudkast til kriterier for indendørsmøbler: 'Generation 5 kriterier Svanemærkning af Møbler og inventar' Der er indhentet bidrag fra Miljøstyrelsen (MST), og MFVM betegner såvel departement og Miljøstyrelsen.

Kommentarer er i delt op på kriterier der omhandler emnerne:

1)træ og papir (bæredygtig skov), 2) kemikalier, og 3) cirkulær økonomi og affald.

- 1) MFVM læser og støtter Svanens overordnede krav til bæredygtig træ eller papir i disse kriterier for indendørsmøbler, og som forudsætter at minimum 70 % af træet/papiret stammer fra dokumenteret bæredygtig skovdrift (fx FSC, PEFC) eller genanvendt træ/papir. De resterende 30 % bør være omfattet af certificeringsordningens krav om ”controlled wood” eller være genanvendt træ/papir. *Nordisk Miljømerking: Se mer O20, O21/O30, O49.*
- 2) Kemikalier. *Nordisk Miljømerking: se mer i Kap 3.1, O13, O15, O18/O29, O35, O38/O40, O60, O62, O74, O75, O76, O109, O111, O116, O118, O120.*
- 3) Cirkulær økonomi og affald. *Nordisk Miljømerking: se mer O6-O8, O71, O72, O73, O132*

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for de mottatte kommentarene. Se mer under de respektive kravene.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket tackar för ett välarbetat bakgrundsdokument med noggrant genomarbetad kravställning. Övergripande anser Naturvårdsverket att fokus på att stimulera produkter med fokus på kvalitet och lång livslängd, som tillverkats av återanvända komponenter/delar eller återvunnet/förnybart material och som designats med reparationsmöjligheter och återvinning i åtanke bör kunna bidra till att uppnå miljömålen. Naturvårdsverket undrar i det sammanhanget om det skulle kunna vara möjligt och ändamålsenligt att med tanke på giftfria och resurseffektiva kretslopp även söka stimulera/premiera nya och mer hållbara material samt att främja nuvarande material som inte kräver så mycket tillsatser.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Nordisk Miljømerking har diskutert muligheten med å fremme enkelte materialtyper fremfor andre i revisjonsprosessen, men har valgt ikke å fremme spesifikke materialer. Dette fordi ulike typer møbler og innredninger har vidt forskjellige funksjoner der det er behov for ulike typer materialer. Det er imidlertid kun materialer det stilles krav til i kriteriene som kan inngå, så på den måten begrenses bruken av noen typer materialer, f.eks. betong.

Nobia

Vi ställer oss positiva till att krav uppdateras i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Vi tycker att kraven generellt sett är bra och främjar miljön och en utveckling av, för oss, ett hållbart kökssortiment.

Ytbehandlingskraven är den mest kritiska förändringen för oss. Förslaget avseende ytbehandling och kemikalier står inte i proportion till uppnådda miljövinster. Vi vill ifrågasätta gällande förslag kring beräkningen av sammanvägd Miljöfarlighet (MF). Utifrån våra interna undersökningar är det, i dagsläget, kritiskt att hitta ersättning för vatten-/ UV-ytbehandlingsprodukter som uppfyller nya kriterier. Det är angeläget att uppdaterade kriterier utgår ifrån ett helhetsperspektiv (kvalitets- och miljöprestanda avseende utseende, slitstyrka, vattentålighet och miljöfarlighet) och främjar en fortsatt utveckling av ytbehandling med UV- och Vattenprodukter. Dessa produkter används industriellt och i slutna system. Se vidare kommentarer 'Generella krav på ytbehandling av trä och träbaserade skivor'.

Nordisk Miljömerkings kommentar

Nordisk Miljömerking takker for støtte til revisjonen og nye krav. Nordisk Miljömerking var klar over utfordringen med beregning av miljøfarlige stoffer i overflatebehandling (UV-produkter) grunnet omklassifisering, og forsøkte å finne en ny grenseverdi som kunne fungere. Målet i revisjonen var ikke å stramme kravet. Det har vist seg utfordrende og komplisert å finne en grenseverdi både fordi beregningen er kompleks og fordi overflatebehandling gjøres på svært ulike produkter, f.eks. sofaben og kjøkkenskapdører. Nordisk Miljömerking har endret kravet etter høring, se ytterligere svar under O60.

OnSolidGround

Den övergripande kommentaren jeg har på forslaget är på systemnivå:

Hur garanteras kravuppfyllnad över hela licensperioden?

- Det bör krävas ett tydligare krav på systematiska rutiner hos den ansöker om svanen licens.
- Obligatorisk uppföljning under licensperioden, antingen i fasta intervall och/eller stickprovskontroll.

Nordisk Miljömerkings kommentar

Nordisk Miljömerking har flere krav som relaterer seg til oppfyllelse av krav under lisensens gyldighetstid. Dette er delvis dekket av underskrift på søknadsskjema der søker blant annet forplikter seg til å følge alle relevante myndighetskrav og via spesifikke krav i kriteriene som krav om kontaktperson, rutiner for at det skal gis beskjed til Nordisk Miljömerking ved endringer i produksjonen som kan påvirke oppfyllelse av kravene, f.eks. bytte av underleverandør og krav om sporbarhet i produksjonen.

Nordisk Miljömerking har også muligheten for å gjøre stikkprøvekontroll og dette opplyses det om i kriteriene.

Scapa och Mio

När träder de nya kriterierna i kraft?

Med den rådande situationen med Covid-19 pandemin så ligger tyvärr inte vårt fokus på att utveckla produkter som kan uppfylla dessa krav. De nya kraven kommer innebära stora konstruktions och produktionsförändringar som även innebär investeringar. Vårt fokus nu i möbelbranschen är att överleva och med det så är vår förhoppning att de nya kriterierna kan skjutas till 2025 innan de träder i kraft.

Dokumenthantering

Vi önskar att processen ska bli enklare och att underleverantörer ska kunna arbeta direkt mot Svanden i form av en portal, digitala formulär och e-signaturer. Idag hanteras många dokument som sen visar sig inte behövas samt att många dokument missas då leverantörer inte förstår vad för följdokumentation som behövs t ex säkerhetsdatablad mm.

Det hade också varit bra med en rapportfunktion där leverantör får en heads up att intyg ska förnyas årligen.

När de nya kriterierna träder i kraft önskar vi att det finns ett digitalt stöd och portal att arbeta med för att processen ska bli mer lättarbetad.

Pris

Før Scapa og Mio så er det med oerhørd stolthet som vi producerar og seljer Svanen sertifiserte møbler till privatpersoner og hemmiljø i en låg- till medelpriskategori. Det möjliggör hållbara miljöval för alla när det kommer till möbelköp.

Det nya kriterieförslaget gör att möblerna kommer fördyras då metall, tyg och nya typer av stoppmaterial som är en stor del av våra produkter kommer kosta betydligt mycket mer än idag. Frågan är hur mycket mer en miljömärkt möbel får kosta för att den fortfarande ska vara intressant för konsumenterna. Möbelbranschen, gällande soffor och sängar är oerhört konkurrensutsatt och pris är alltid en avgörande faktor.

Utbilda och inte bara dokumentera

Idag är Svanearbetet till stor del en jakt på dokumentation och mängder av administration. Skulle vara spennande att hitta nya och moderna sätt att driva hållbarhetsarbetet framåt.

Hur kan vi arbeta annorlunda med leverantörer och underleverantörer genom utbildning av Svanen krav, kemikaliebruk och hantering? Många leverantörer uppskattar verkligen detta arbete och det vi kommer fram till när vi tar oss tid för dialog. Till exempel den leverantör av tyg som i och med vår Svanencertifisering bytte pigment och ändrade recept när de fick veta att ett ämne var cancerogent. Det är lätt att tappa dialogen när det bara blir en hets kring att jaga in dokument som vi dock förstår att vi behöver ha. Skulle vara väldigt kul om Nordisk miljömärkning och vi som licensinnehavare hade kunna ta fram någon form av gemensamt utbildningsmaterial som vi kan jobba med mot våra leverantörer och underleverantörer.

Är även högaktuellt att titta på hur man kan jobba med att lära kunder att vårda och ta hand om sina möbler och på så sätt förlänga livslängden.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking forstår at situasjonen med Covid-19 skaper utfordringer, men det er også viktig for vår troverdighet at kriterier revideres jevnlig. Dette er også et krav i henhold til ISO 14023-standarden for type 1-miljømerker. Høringsperioden ble utvidet pga. Covid-19, men ellers går revisjonsprosessen som planlagt. Nordisk Miljømerking er klar over at det kan være utfordrende og tidkrevende å få inn dokumentasjonen som trengs, særlig fordi mye av informasjonen må samles inn fra underleverandører.

Miljømerking er i gang med en digitalisering av våre kriterier, og dette pågår parallelt med revisjonen av de nye kriteriene. Når dette er klart, vil de nye reviderte kriteriene også publiseres her og det skal også være mulighet for å søke og saksbehandle søknaden digitalt i dette systemet. Målet er at også underleverandører kan sende inn sin dokumentasjon i det digitale systemet. Forhåpentligvis vil dette forenkle prosessen både for søker, underleverandører og oss.

Nordisk Miljømerkings erfaring er at miljømerkede produkter på generell basis ikke er dyrere enn ikke-miljømerkede produkter. I noen tilfeller vil nok miljøkravene føre til at produktene blir dyrere – dette kan ha flere årsaker, f.eks. at det er dyrere å produsere råmaterialer på en mer miljøtilpasset måte, at det må velges råmateriale av bedre kvalitet og at det må velges seriøse underleverandører som har orden i sine systemer, har testrapporter etc. I det lange løp trenger ikke dette være negativt for prisen fordi produktet varer lenger, men det er selvfølgelig ikke alltid så lett å se ved

selve innkjøpstidspunktet. Nordisk Miljømerkings hovedfokus er miljø. Generelt er det ikke noe som tilsier at svanemerkede produkter er dyrere enn tilsvarende produkter av samme kvalitet på markedet.

Nordisk Miljømerking takker for det gode forslaget om å utdanne og lære opp underleverandører og ha bedre dialog med dem. Det er dessverre begrenset med ressurser til det i vår organisasjon, men vi noterer innspillet og håper at vi kan få til et bedre samarbeid med både lisensinnehavere og underleverandører i framtiden.

Svenska Garveriidkarföreningen

Svenska Garveriidkarföreningen motsätter sig förslaget i sin nuvarande form på grund av kravet på kromhalt i läder. Vi anser vidare att det är viktigt att kraven för läder/skinn koordineras med remissen avseende kriterier för ”textilier, skinn och läder” så att läder får liknande krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret kravet etter høring. Det er ikke forbudt med kromgarving, men det stilles strenge krav til ekstraherbart krom i det ferdige produktet.

Takt

Nedenstående kommentarer baserer sig primært på hvad der blev fremlagt på dialogmødet d. 04.03.2020 og ikke en fyldestgørende granskning af det samlede kriteriedokument. Så tag forbehold for at kommentarerne kan være udtryk for misforståelser/fejltolkning.

Vores motivation for at kommentere på de fremlagte forslag til kriterierne for Svanemærkning af møbler og inventar, er at vi – allerede inden de ny forslag blev offentliggjort – havde et ønske om at Svanemærke alle vores møbler. På nuværende tidspunkt har vi EU-blomst mærket alle vores møbler og vi bifalder at der i de nye krav til Svanen også her er fokus på cirkulær økonomi – herunder (re)cirkulering af materialer/komponenter og forlængelse af møblets levetid. Dette er helt grundlæggende for måden vi arbejder med møbeldesign.

Med det sagt har vi gjort os en del erfaringer i vores relativt korte virke og kommentarerne udspringer også af disse erfaringer. Nordisk Miljømerking: se mer under O6 og O70.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for interessen for svanemærking og støtte til sirkulære krav. For ytterligere svar, se O6 og O70.

TMF

Här kommer TMF:s och branschens samlade kommentarer på förslaget till reviderade krav på möbel & inredning. Å branschen vägnar tackar vi för möjligheten att delge vårt remissvar och vi ser verkligen framemot en efterlängtd uppdatering av kravdokumentet.

Som ni kommer att märka har vi sammanställt ganska omfattande synpunkter i både stort och smått. Generellt vill jag understryka vikten av att Svanens krav är relevanta och verkligen syftar till att vara en pådrivande kraft för att mana fram mer hållbara lösningar för möbel- och inredningsindustrin. I vissa fall upplever och tolkar vi dock förslagen som att effekten riskerar att bli den rakt motsatta vilket inte

gynnar någon part – inte Svanen som miljömärke, inte tillverkande företag och inte vår gemensamma miljö.

I den bifogade filen återfinns detaljerade kommentarer på en rad krav som vi anser är viktiga att ni tar i beaktande för att få en så relevant och användbar märkning som möjligt.

Jag spesielt påpeka att under krav ”O5 Wear resistance of surfaces” ser vi gärna en tydlig källhänvisning till Möbelfakta eftersom informationen ägs och administreras av IVL / Möbelfakta AB.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar for bra och omfattande synpunkter på remissforslaget. En tydelig henvisning till Möbelfakta har lagts till under kravet ”Wear resistance of surfaces”.

Upphandlingsmyndigheten

Upphandlingsmyndigheten svarar på denna remiss utifrån vårt oppdrag att utvikle og stöjja den opphandling som gjennomförs av opphandlende organisationer og att stöjja de leverantörer som deltar i sådan opphandling.

Vi stöjjer det reviderade forslaget av kriterier möbler i stort, men vill lämna följande kommentarer.

Generellt

Det är möjligt att hänvisa till en viss märkning vid offentlig opphandling. Vilka förutsättningar som i så fall krävs framgår av LOU, lagen om offentlig opphandling. Läs mer på Upphandlingsmyndighetens webbplats om användning av märkning. För att underlätta for en märkning att kunna användas vid offentlige opphandlingar kan Nordisk miljömärkning bedöma kriteriene i aktuelle märkninger utifrån de nämnde förutsättningarna. Det kan underlätta for opphandlende myndigheter, såsom kommuner eller regioner, att använda märkning vid opphandling.

Vi opplever at kriteriedokumentet er något svårlest. Motsvarande krav, till exempel på tré, återkommer på flere plasser i dokumentet med något ulike formuleringar. Vid henvisning til standarder/externa dokument bör det finnes med länkar og versionsnummer. Till eksempel saknas detta i dokumentationskraven til O113.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtten. Så vidt Nordisk Miljømerking kjenner til, så kan det henvises til tredjeparts merkeordninger som følger standarden ISO14024, som Svanemerket gjør, i offentlige innkjöp.

Nordisk Miljømerking har valgt å dele opp kriteriedokumentet i materialer. Dette har den fordel at leverandører av de ulike materialene kan gå til riktig kapittel og se alle relevante krav der i stedet for å lete flere steder i dokumentet. Ulempen er at dokumentet blir langt og at enkelte av kravene kommer flere ganger, og Nordisk Miljømerking forstår at dokumentet kan være vanskelig å få oversikt over. Det kan også være små justeringer i kravene basert på hvilket materiale det er snakk om, f.eks. trekravene for heltre, trebaserte plater og papir i HPL. Nordisk Miljømerking jobber med en digitalisering av våre krav som vi håper gjør kravene mer oversiktlige for søkere i framtiden. Det er satt inn henvisninger til versjon av standarder der det anses relevant. Andre steder, f.eks. i kravene til kvalitet, er det spesifikt valgt ikke å

sette inn daterte standarder eller versjoner. Flere kommentarer ble mottatt på at det ikke er hensiktsmessig å henvise til daterte standarder – hvis det kun henvises til standarden er det dermed alltid den seneste versjonen som gjelder.

Vedum Kök & Bad AB

Hur nå syftet med Svanen utan att öka den administrativa bördan en Svanecertifiering innebär?

Dagens försörjningskedjor blir allt mer komplexa och för att få fram den dokumentation som krävs enligt nuvarande Svanenkrav innebär ofta att licenstagaren måste gå flera led tillbaka i försörjningskedjan. Vidare sker förändringar i kunders krav på produkter och material i en allt snabbare takt. Detta innebär en oerhörd utmaning för licenstagaren, framförallt vad gäller att få fram dokumentation kemiska produkter i stegen nedströms försörjningskedjan.

Finns det andra sätt att arbeta på och ändå uppnå samma nytta, dvs. säkerställa hållbart tillverkade möbler och inredning? Kan Nordisk Miljömärkning stödja licensstagare och dess underleverantörer genom att exempelvis ta fram webbutbildningar och instruktionsfilmer för olika materialgrupper på svenska/ engelska för ökad kompetens?

Den omfattande dokumentation som krävs riskerar också att hämma utvecklingen av nya produkter då producenter inte har kraft till att utveckla nytt med den belastning det innebär, utan håller fast vid det man redan har fått godkänt.

Ålderskrav dokumentation

Vi har inte kunnat utläsa hur gammal verifierande dokumentation såsom testprotokoll och intyg får vara för att vara giltiga. Detta är en fråga som våra leverantörer har ställt och bör förtydligas.

Giltigtiden bör vara rimlig med hänsyn till lagstadgade krav och exempelvis kostnad för genomförande av ackrediterade tester till protokoll. Testprotokoll bör vara fortsatt giltiga under licensperioden.

Ikraftträdande nya kriterierna

Med den rådande situationen med Covid-19 vore det ytterst önskvärt att flytta fram i kraftträdandet tills att pandemins effekter minskar i betydelse för svenska/nordiska företag.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentar og forslag til hvordan dokumentasjonsbyrden kan bli enklere å håndtere. Nordisk Miljømerking er klar over at det kan være utfordrende og tidkrevende å få inn dokumentasjonen som trengs, særlig fordi mye av informasjonen må samles inn fra underleverandører. For å kunne være en troverdig merkeordning er det viktig å gå bakover i leverandørkjeden. Nordisk Miljømerking er også interessert i å forbedre arbeidsmåter for å forenkle dokumentasjonsbyrden, og det er en av årsakene til at vi er i gang med en digitalisering av våre kriterier. Når dette er klart, vil de nye reviderte kriteriene også publiseres her og søknad og saksbehandling skal skje digitalt i dette systemet. Målet er at også underleverandører kan sende inn sin dokumentasjon i det digitale systemet. Forhåpentligvis vil dette forenkle prosessen både for søker, underleverandører og oss. Nordisk Miljømerking takker for det gode forslaget om å utdanne og lære opp underleverandører og ha bedre dialog med dem. Det er dessverre begrenset med ressurser til det i vår organisasjon, men vi noterer innspillet og håper at vi kan få til et bedre samarbeid med både lisensinnehavere og underleverandører i framtiden.

Når det gjelder hvor gammel dokumentasjonen kan være, er det vanskelig å svare konkret på dette da det vil avhenge av flere parametere som hvilket krav det handler om og hva som skal dokumenteres, om det er en testrapport, datablad eller erklæringer. Når det gjelder f.eks. testing etter angitte standarder, som kvalitetstesting, så er det viktig at testen er gjort etter den gjeldende versjonen. I tilfeller der produktet ikke er endret, underleverandører er de samme og eventuelle teststandarder ikke er endret, kan det vurderes at eldre dokumentasjon kan godkjennes. Dette gjøres i dialog med saksbehandlere i Nordisk Miljømerking. Nordisk Miljømerking forstår at situasjonen med Covid-19 skaper utfordringer, men det er også viktig for vår troverdighet at kriterier revideres jevnlig. Dette er også et krav i henhold til ISO 14023-standard for type 1-miljømerker. Høringsperioden ble utvidet pga. Covid-19, mens ellers går revisjonsprosessen som planlagt. Det vil alltid være minimum 1 års overgangstid mellom gamle og nye kriterier, og denne kan også forlenges dersom det er spesifikke forhold som tilsier det. Det vil i så fall bli gitt beskjed om dette i god tid før gyldige lisenser går ut.

Uno Uniqa Group A/S

Afstår fra at tage stilling

Tak for et flot gennemarbejdet høringsmateriale og velafholdt møde. Jeg ved, at mine kolleger i branchen har/havde mange relevante og faglige kommentarer, som jeg tilsluttede mig på mødet. De har større faglig indsigt, end den jeg umiddelbart besidder og derfor undlader jeg at kommentere forslaget.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for interessen for forslag til reviderte krav.

Produktgruppeavgrensning

3.1.1 Hva kan Svanemerkes?

Dansani

- 1) Det fremgår at vaske ikke kan Svanemærkes etter kriterierne for møbler, mens bordplader godt kan Svanemærkes. Der fremstilles og sælges i dag integrerede vaske/bordplade løsninger, hvor vask og bordplade fremstilles, som ét integreret produkt (sten, komposit, glas mv).
 - a) Hvordan defineres et sådant produkt eller integreret løsning? Er det en vask eller en bordplade?
 - b) Kan en sådan integreret vaske-bordplade løsning defineres som et møbel og dermed Svanemærkes etter møbelmærkningen? Hvis ikke, hvorfor?
- 2) Et meget udbredt baderumsmøbel består af et stående eller væghængt vaskeskabsmøbel til opbevaring, hvorpå der monteres en vask. Forslaget angiver at vaske ikke kan Svanemærkes da de anses som havende en anden funktion end et møbel, og det fremgår desuden, at for at et produkt kan markedsføres som Svanemærket, skal hele produktet være godkendt.
 - a) Hvis hele produktet defineres som vaskeskab og vask, betyder de to formuleringer at et baderumsmøbel bestående af vaskeskab + vask ikke kan markedsføres som Svanemærket, hvilket vi ser som en meget stor begrænsning for at få baderumsmøbler miljømærket efter Svanemærket.

- b) Vi er uforstående overfor, hvorfor en vask ikke kan godkendes som en del af et møbel, da vasken har en meget viktig funktion i et vaskeskabsmøbel, ligesom en madrass er en væsentlig del og funktion af en seng. Vi mener derfor, at en vask der er en integreret del af en vaskeskabsløsning også bør anses som et møbel (funktion).
- c) Hvis det fastholdes at vaske ikke kan godkendes efter Svanemærket, er det så muligt at miljømærke og markedsføre et vaskeskab alene (uden vask) efter Svanemærket?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har forsøkt å tydeliggjøre i produktgruppedefinisjonen, samt i et eget krav om markedsføring, hva som gjelder for badersmøbler med integrerte benkeplater/vasker. Et badersmøbel som selges med integrert benkeplate/vask der den integrerte benkeplaten/vasken består av materialer som inngår i kriteriene, kan markedsføres som svanemerket, men det skal tydelig framgå at armatur ikke er en del av det svanemerkede produktet. Dersom badersmøbelet består av en integrert benkeplate/vask som består av materialer som ikke inngår i kriteriene, kan hele produktet ikke markedsføres som svanemerket. Hvis det kun er selve badersmøbelet (og ikke benkeplate/vask) som er svanemerket, skal dette tydelig framgå av markedsføringen.

Linak

The product must not contain more than 5% by weight of materials for which the criteria do not specify requirements.

What is the definition of this material?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling cannot state all the different materials that might be part of a furniture and that the criteria do not encompass, but will add some examples in the background document, like concrete, porcelain and wood-plastic-composites.

Kommentarer til de individuelle kravene

3.1.2 Krav kapittel 2

Upphandlingsmyndigheten

Vi noterar att de föreslagna märkningskraven inte innehåller någon hänvisning till tillgänglighetsanpassning eller universell utformning så att produkterna redan från början ska kunna användas av så många som möjligt. Vi föreslår därför att till exempel avsnitt 2.1.2 Other Product Requirements, kompletteras med en hänvisning till standarden för universell utformning, SS-EN 17161:2019.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för förslaget och ser positivt på att möbler redan från början designas för att så många som möjligt ska kunna använda dem. Det har under revisionen inte undersøkt vad det skulle innebära att hänvisa till standarden för universell utformning. Nordisk Miljömärkning har därför valt att inte komplettera med standarden i denna kriteriegeneration, men tar med sig forslaget och hoppas kunna undersøka detta mer vid næsta revidering.

O1 Beskrivelse av produkt og produksjonsprosess

Edsbyverket

Hur ska ett flödesschema utformas gällande produktionsprocessen hos våra underleverantörer?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Det er ikke nødvendig å levere flytskjema for den spesifikke produksjonsprosessen hos underleverandører. Det som etterspørres er en oversikt over underleverandørene for de ulike materialene og eventuelt kjemikaliebehandling, f.eks. dersom overflatebehandling foregår hos en underleverandør. Dette er tydeliggjort i kravet.

Flokk

How detailed must small parts be described, both material and process wise?

What if a products' share of small parts make up a significant part of the total weight? Still no need to be weighed? I.e. identify non-efficient choice of way too many and over-dimensioned screws of several different kinds.

Is it possible to get a maximum weight for small parts? Like 20g, 30g or 50g?

Will there be a template available for the production process flowchart?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have added a text in the requirement saying that the material in small parts do not have to be documented. Many examples of what is considered small parts are given. A maximum weight for small parts has not been added to the requirement. It is our experience that there have not been any challenges related to "small parts" and it is considered unlikely that a producer uses more screws or other small parts than what is necessary.

A template for the production process flow chart has not yet been prepared, but if it is discovered that such a template is needed Nordic Ecolabelling could prepare this. The flow chart should however only give a general description of the production process and describe which suppliers that are used. No ingoing description of the process and the supplier's production process is needed. This has been clarified in the requirement.

Linak

At what level is the description need? Is it for parts or electrical components? not including electrical components, Full BOM?

- **Weight (kg) of the separate materials with the following exception:**

e and fitments

icolabelling
document, consultation

031/5.0

11/02/

- Small parts do not need to be weighed.
- The weight calculation does not need to include the electric motor in height adjustable desks and adjustable beds

Definition of “small parts”.

Not including electrical components, PCB, internal wires,...

Define “electrical motor”. We assume that this is the complete actuator and the system that makes the movement.

- Description e.g. a flowchart, of the production process, including which subcontractors perform which stages of the process, e.g. the surface treatment of wood or metal.

Not including electrical components, PCB...?

- The furniture/fitments must be made of materials for which requirements are imposed in the criteria.
- Materials for which requirements are not imposed may not account for more than 5% by weight.

What are the materials? Please define.

Nordic Ecolabelling's comment

The ingoing materials in electrical components, internal wires etc. do not have to be stated or weighed and this will be stated in the requirement. The description of the production process is an overall description of the production of the furniture/fitment and a description of the production process at the subcontractors are not necessary. Nordic Ecolabelling have added a text in the requirement saying that the material in small parts do not have to be documented. Nordic Ecolabelling cannot state all the different materials that might be part of a furniture and that the criteria do not encompass, but will add some examples in the background document, like concrete, porcelain and wood-plastic-composites.

OnSolidGround

Många produkter används inom olika områden. T.ex Möbler för offentlig miljö finns att hitta på kontor eller på skolor och vice versa.

Det bör förtydligas att avsedd produktbeskrivning samtidigt kopplas till relevanta krav med tillhörande provningar av bruksegenskaper.

Motorer for elektrisk manøvrerte senger og bord for kontor er ekskluderte avseende viktberäkning. Det eksisterer motoriserte komponenter innen i stort sett alle bruksområdene.

Det bør forklarast at det gjeld motorer generelt samt ein beskriving hur detta skal hanteras vid respektive kravområde.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking ønsker opplysninger om hvilket marked produktet er rettet mot nettopp for å kunne vurdere om produktet er testet etter korrekt standard. For enkelte produkttyper vil det være den samme standarden som er relevant uavhengig av marked. I de tilfellene der produkter selges både til hjemmemiljø og offentlig miljø, er det de strengeste kravene som legges til grunn for å godkjenne produktet.

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren om motorer. Begrensningen til heve/senk bord og senger var ikke bevisst. Dette er derfor endret på de relevante stedene i dokumentet. Det er også laget et eget underkapittel for elektriske/elektroniske komponenter slik at det blir tydeligere hvilke krav som gjelder for disse.

TMF

Är begreppet "which market the product is intended for" kopplad till den användarmiljö produkten är testad för enligt gällande EN-standard?

Ska "small parts" deklarerast med avseende på material även om dessa undantas krav på vägning?

Hur ska flödes-schema över produktionsprocess utformas - i synnerhet hos underleverantörer? Vilka krav ställer Svanen på verifikat?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Angivelse av hvilket marked produktet er solgt til er delvis for å få generell informasjon om produktet som skal svanemerkes og for å finne ut hvilke teststandarder som er relevante å oppfylle. For enkelte produkttyper vil det være den samme standarden som er relevant uavhengig av marked. I de tilfellene der produkter selges både til hjemmemiljø og offentlig miljø, er det de strengeste kravene som legges til grunn for å godkjenne produktet.

Det er ikke nødvendig å angi materialet i smådeler. Dette er tydeliggjort i kravet.

Det er heller ikke nødvendig å levere flytskjema for den spesifikke produksjonsprosessen hos underleverandører. Det som etterspørres er en oversikt over underleverandørene for de ulike materialene og eventuelt kjemikaliebehandling, f.eks. dersom overflatebehandling foregår hos en underleverandør. Dette er tydeliggjort i kravet.

Wendre Finland Oy (Familon)

The products must contain more than 5% by weight of materials for which the criteria do not specify requirements • our proposal 8% instead of 5.

Nordic Ecolabelling's comment

When setting a limit there will always be examples where products fall just below or above the limit. Nordic Ecolabelling will keep the limit on 5%.

O2 Fornybart og/eller gjenvunnet og/eller gjenbrukt materiale i produktet

Aalborg Universitet

Det undrer hvorfor der ikke bruges konkrete procenter for genanvendt/fornybar tekstiler, men at hele tekstilet anses for fornybart/genanvendt ved 75%. Incitament for at øge mængden af fornybare ressourcer eller genanvendt materiale i tekstiler fjernes ved at 75% giver 100%.

Det bør præciseres hvad ”nævneværdig processering” dækker over, da mange møbelkomponenter vil kunne genbruges efter istandsættelse (f.eks. omlakering, ompolstring osv.), men definitionen lægger op til at materiale og komponenter genbruges direkte uden reparation eller istandsættelse. Dette bør præciseres for at sikre bedst mulige vilkår for genbrug, reparation og istandsættelse.

Når genbrukt materiale ikke inkluderer brugte møbler (second-hand), ville det være godt hvis det defineres præcist hvornår noget er second-hand. Hvor meget af et møbel kan genbruges uden at det bliver second-hand? Hvor går grænsen mellem et decideret brugt møbel, som ikke kan certificeres og et møbel der indeholder brugte komponenter, som kan certificeres?

Det er rigtig godt at der er kommet mulighed for at genbruge komponenter i nye møbler, der kan certificeres. Det bør dog specificeres hvorledes disse komponenter kan anvendes, hvilken dokumentation da det vil være sandsynligt, at der vil være variation i de genbrugte komponenter, f.eks. brugt stel til hæve-sænke borde, og møbelproducenten over tid vil have forskellige brugte komponenter til rådighed. Det kunne overvejes om der skal skelnes mere mellem pre-consumer og post-consumer genanvendt materiale, da de største miljømæssige gevinster kan forventes at findes ved post-consumer, da vi så er sikre på at materialet har levet sin første cyklus, hvorimod pre-consumer genanvendelse indebærer, at materialet går direkte fra produktionsproces til genanvendelse. Her kunne der f.eks. opfordres til post-consumer genanvendelse fremfor pre-consumer.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet dette overordnede kravet til andel gjenvunnet/fornybart/gjenbrukt materiale i produktet. Det skyldes ikke at vi ikke ønsker å stille et slikt krav, men at kriteriene for møbler og innredninger omfatter svært ulike typer produkter der det ville være behov for differensiering i kravet og unntak. Dette ble svært komplekst og det stilles også andre krav i kriteriene som delvis dekker det samme og vil oppnå den samme miljøgevinsten, f.eks. krav til at det må brukes en viss andel gjenvunnet plast dersom plast utgjør mer enn 10 vekt-% av produktet.

EFG

Förtydliga vad som avses med renewable. Kan tolkas som

1; förnybart = återvinningsbart = ej kompositmaterial
eller

2; biologiska material.

Om förnybart ska tolkas som 2 biologiska material:

Extrema gränser med krav på 50-70 % återvunnet/förnybart/recirkulerat material, det gynnar trä möbler i alltför hög utsträckning i förhållande till metall, plast och stoppning. Skulle omöjliggöra märkning av omkring 80 % av vårt sortiment.

Vårt förslag är 30 % oavsett typ av möbel, redan det är en svår gräns.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet dette overordnede kravet til andel gjenvunnet/fornybart/gjenbrukt materiale i produktet. Se ytterligere svar over til Aalborg Universitet.

Egger

h) complemented by ISO38200: For material claimed to be recycled, the organization shall verify information regarding the recycled nature of the input material claimed as such as by the supplier. In the supply chain an official declaration and content in % of FSC Recycled, PEFC recycled or ISO 38200 recycled on the purchase documents or in the manufacturer declaration verified from third parties is enough evidence to ensure the content of recycled material and to fulfil this criteria.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has removed this overall requirement for a share of recycled/renewable/recycled material in the product due to the complexity related to all the different types of furniture in the product group. There are also other requirements in the criteria that partly cover the same and will achieve the same environmental benefit, e.g. requirement that a minimum share of recycled plastic must be used if plastic constitutes more than 10% by weight of the product.

Energimyndigheten

Energimyndigheten stödjer kravförslag *O2 Renewable and/or recycled and/or reused materials in the product* med krav på att Svanenmärkta möbler ska innehålla förnybara eller återvunna material. Energimyndigheten vill uppmärksamma Svanen på att det för energirelaterade produkter utvecklats standarder för materialeffektivitet baserat på EU-kommissionens standardiseringsmandat 543. En av standarderna under mandatet är *EN 45557 General method for assessing the proportion of recycled material content in energy-related products*. Den standarden skulle kunna vara behjälplig för Svanen vad gäller metod för att bedöma mängd återvunnet material i produkten.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet dette overordnede kravet til andel gjenvunnet/fornybart/gjenbrukt materiale i produktet. Se ytterligere svar over til Aalborg Universitet.

Flokk

So it's ok to sum up the contributions of the different factions? I.e. 2% wool and 48% recycled metal/Plastic by weight is ok?

Again, what if a products' share of small parts makes up a significant part of the total weight? Still no need to be included in recycled share calculations?

Again, we need a max weight for small parts.

d) For metals, how does it work with finished products, like gaslift for example? What if supplier do not want to provide info?

g) Is this easy to find recycled synthetic fibres that are not EFSA or FDA approved? What if the fabrics are made of recycled PET bottles?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has removed this overall requirement for a share of recycled/renewable/recycled material in the product due to the complexity related to all the different types of furniture in the product group. There are also other requirements in the criteria that partly cover the same and will achieve the same environmental benefit, e.g. requirement that a minimum share of recycled plastic must be used if plastic constitutes more than 10% by weight of the product.

Hilding Anders (Sverige)

Gällande sängar och madrasser behöver kravet förtydligas vad som räknas som madrass kontra säng då flera delar ofta ingår i en komplett säng konstruktion. Vilka delar räknas som madrass kontra säng? Ska allt räknas in i sängen eller varje del för sig?

Vilka material klassas som förnyelsebara, återvunna osv.
Vad klassas metall som?

Hur ska kontrollen fungera att leverantörer av olika material verkligen använt specad andel återvunnet material.

Sängar bör undantas för detta krav eller få ett lägre krav på förnyelsebart, återvunnet eller återanvänt material p.g.a. att de material som använts inte finns att tillgå i den kvalitet och omfattning som krävs för att erbjuda konsumenter en högkvalitativ produkt.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet dette overordnede kravet til andel gjenvunnet/fornybart/gjenbrukt materiale i produktet. Se ytterligere svar over til Aalborg Universitet.

Hydro

Hydro recommends that recycled content includes a criteria per material types (metals, plastics, other recycled materials), where the shares of pre-consumer and post-consumer scraps are stated.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have removed requirement O2 as it was too complex to write a requirement suitable for all the different types of furniture that can be ecolabelled. However, there are still requirements promoting the use of recycled materials for metals, plastic and other materials like wood and textiles.

INR

INR kommer inte ha möjlighet att kunna tillverka en Svanen märkt dusch enligt de nya kriterierna.

Det går inte att tillverka härdat glas av återvunnet glas då renheten är för dålig, hänvisar till RISE glas.

Det gäller det samma för aluminium, verktygen klarar inte av aluminium som inte är ren nog.

Därför så opponerar INR sig mot detta krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet krav O2 fra kriteriene fordi det ble for komplisert å formulere et krav som kunne fungere for alle de ulike typene av møbler og innredninger som kan merkes. Nordisk Miljømerking vil allikevel kreve at en viss andel av glasset som brukes skal være gjenvunnet. Nordisk Miljømerking har vært i kontakt med RISE og har fått bekreftet at det er mulig å produsere herdet glass av gjenvunnet glass så lenge renhetskrav er oppfylt.

Kvist

Formulering: "For andre materialer som er gjenvunnet, f.eks. tekstil eller stoppmaterialer kreves det en beskrivelse av materiale og dokumentasjon som viser at materialet er gjenvunnet i henhold til definisjonen i ISO14021, f.eks. sporbarhet og angivelse av kilde eller Global Recycled Standard sertifikat".

Kravet er ikke direkte spesifisert, ift. hva der er gjeldende for læder som polstringsmateriale. Det kan desuden indvendes, at læderproducenten kan have utfordringer med å oppfylle krav O2 og samtidig oppfylle krav O126 vedr. opprinnelse av skind og læder.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet krav O2 fra fordi det ble for komplisert å formulere et krav som kunne fungere for alle de ulike typene av møbler og innredninger som kan merkes. Nordisk Miljømerking fremmer allikevel bruk av gjenvunnet materiale i andre krav i kriteriene.

Lammhults Möbel

70% (alt 50%) av ingående material ska vara förnybart, återvunnet eller återbrukat material.

-Kopplat till punkt O70 tycker vi att det är en för hög andel återvunnet stål i stålet. Är detta rimligt?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet krav O2 fra kriteriene fordi det ble for komplisert å formulere et krav som kunne fungere for alle de ulike typene av møbler og innredninger som kan merkes.

Linak

What level is the recycling and reuse at? Is it on parts used in the furniture, or on electrical components, or is the electrical parts excluded?

Recycling/reuse: Exclude electrical and electronic parts and components from the recycling or reuse requirement and subtract from weight of the furniture.

Metals: Exclude, and subtract, electrical products used in the end product.

Glass, not including electrical components. Please make a lower limit. Only for glass parts greater than a certain area like 50cm².

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have removed requirement O2 as it was too complex to write a requirement suitable for all the different types of furniture that can be ecolabelled. However, there are still requirements promoting the use of recycled materials in the criteria document.

Naturvårdsverket

I förhållande till kravet O2 undrar Naturvårdsverket hur kravgränserna ser ut om en produkt utgörs av återanvänd komponenter. Namnet på kravet omfattar både förnybart och återvunnet samt ”gjennbrukt” vilket Naturvårdsverket tolkar som återanvändning av redan befintliga delar/komponenter. Men i punkterna a- g står det endast om förnybart och återvunnet material. I ett större och mer generellt perspektiv kan återanvändning förväntas vara mer resursbesparande än nyttillverkning av delar/komponenter av återvunnen råvara. Detta eftersom produktion av komponenter/delar av återvunnen råvara förutsätter både återvinningsprocess och alla de nödvändiga steg som är förknippade med produktionen. Dessa uppstår inte vid återanvändning. Utifrån det här tänket undrar Naturvårdsverket om kravet inte borde differentieras/viktas på något sätt till fördel för produkter av återanvända delar/komponenter när det är bättre ur ett livscykelperspektiv.

Med tanke på punkt c i kravet O2 vill Naturvårdsverket lyfta att en kravnivå på minst 75% återvunnen fiber kan vara svårt att införliva vid användning av bomull. Återvunnen bomullsfiber är ofta försvagad mekanisk pga. att återvinningen påverkar fibern så att den blir väldigt kort. Materialets kvalité och slitstyrka riskerar därmed att bli låg.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet krav O2 fordi det ble for komplisert å formulere et krav som kunne fungere for alle de ulike typene av møbler og innredninger som kan merkes. Nordisk Miljømerking fremmer allikevel bruk av gjenvunnet/gjenbrukt materiale i andre krav i kriteriene.

Scapa och Mio

Stoppmöbler

För stoppmöbler kommer detta bli ett tufft mål att nå då stor del av våra produkter består av stoppmaterial av polyuretanskum. Ett alternativ kan vara att göra plymåer med pocketfjädrar/boneller men är metall ett bättre material ur råvaruhänseende om man tar in hela värdekedjan när man beräknar miljönyttan, då energiåtgång för utvinning av metall är oerhört hög?

Vi önskar ett undantag för stoppmöbler för detta krav eller ett lägre krav på 50 % på förnyelsebart, återvunnet eller återanvänt material. Mio understryker viktigheten att stoppmöbler inkluderas i undantaget krav O2. Idag saknas helt alternativ till fossilbaserat polyuretanskum för stoppade möbler.

Madrasser/sängar

Gällande madrasser/sängar så behöver kravet förtydligas då en modern säng idag ofta är en kontinentalsäng som består av bäddmadrass, kassett och underbädd. Vilka delar räknas som madrass kontra säng? Ska allt räknas in i sängen eller varje del för sig?

Vi önskar även ett förtydligande om vilka material som klassas som förnyelsebara, återvunna osv. Vad klassas metall som?

Bristen på återvunnet material gör att priset på dessa material skjuter i höjden och hur kontrolleras det att materialet verkligen är återvunnet. Det finns exempel på leverantörer som först tillverkar flaskor av PET för att sen skicka dem direkt till en fabrik där de mals ner för att sen bli granulat till tyg för att sen klassa det som återvunnet.

Vi ønsker ett undantag för sängar (och madrasser beroende på hur de kommer definieras) för detta krav eller ett lägre krav på 50% på förnyelsebart, återvunnet eller återanvänt material.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet krav O2 fordi det ble for komplisert å formulere et krav som kunne fungere for alle de ulike typene av møbler og innredninger som kan merkes. Nordisk Miljømerking fremmer allikevel bruk av gjenvunnet materiale på andre måter i kriteriene.

TMF

Hur ska motorer i tex höj/sänk-bara skrivbord betraktas? Ska dessa inberäknas i vikten av återvunna komponenter? Enligt O1 behövs motor ej vägas i produktbeskrivningen.

Hur ska krav på redovisning av kemikalieinnehåll (tex SVHC) ske på återbrukat eller begagnat material?

Vilka krav på spårbarhet ställer Svanen, vilka verifikat efterfrågas och hur ska detta redovisas?

Ett Svanen-certifikat bör kunna användas som verifikat på att en produkt är fri från SVHC!

Svanen måste tydliggöra vilka krav på dokumentation och verifikat som krävs för att säkerställa spårbarhet och att rådande kemikalielagstiftning efterlevs när det gäller återvunnet och återbrukat material.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har fjernet krav O2 fra fordi det ble for komplisert å formulere et krav som kunne fungere for alle de ulike typene av møbler og innredninger som kan merkes. Nordisk Miljømerking fremmer allikevel bruk av gjenvunnet materiale i andre krav i kriteriene. Når det gjelder oppfyllelse av kjemikalielovgivning er det søkers plikt alltid å oppfylle lovgivningen helt uavhengig av om produktet svanemerkes eller ikke. Ved innsendelse av søknadsskjema signerer søker på at relevant lovgivning oppfylles. Det er en utfordrende balansegang mellom det å fremme gjenvunnet og gjenbrukt materiale og uønskede kjemikalier. Nordisk Miljømerking ønsker i utgangspunktet at eventuelle miljøgifter eller andre uønskede kjemikalier fases ut og ikke følger med i gjenvinningsloopen. Derfor stilles det også krav om at f.eks. gjenvunnet plast eller gjenvunnet tre skal testes for en rekke stoffer.

Wendre Finland Oy (Familon)

What is Nordic Ecolabels take on the lamell or so called „glued wood“ in the beds? We haven't found any indication of it on the Nordic Ecolabel webpage. Do you consider it also as recycled material? If you allow it, perhaps you can share criterias about it.

The reason why I ask is that lamell or glued wood in a way is a more flexible recourse and good wood material is getting more harder to find due to the high consumption. Therefore to make products from solid wood actually is not so „sustainable“ as the wreckage or the scrap % of the wood only increases.

Nordic Ecolabelling's comment

The criteria allow use of glued wood in beds if the wood and glue fulfil all relevant requirements. Requirement O2 has been removed since it was too complex to formulate

a requirement which works for all types of furniture and fittings that can be ecolabelled.

O3 PVC

Dansani

Det fremgår, at PVC ikke må indgå i produktet, heller ikke i el-ledninger. I forbindelse med indbygning af lys i møbler anvendes der el-ledninger, som i dag indeholder PVC da dette stof medvirker til at plasten i ledninger ikke ældes med tiden. PVC i el-ledninger er derfor en sikkerhedsmæssig nødvendighed og der er os bekendt endnu ikke fundet et brugbart alternativ. Hvis kravet om at PVC ikke må indgå i el-ledninger bibeholdes, vil konsekvensen være at el og lyskilder i møbler ikke kan godkendes, da det vil være forbundet med en sikkerhedsmæssig risiko.

- a) Vi anbefaler derfor at PVC i el-ledninger undtages fra dette krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret kravet og godkjenner generelt PVC i el-ledninger.

Flokk

There are available alternatives to PVC for healthcare as PU and Silicone coated fabrics.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the support and information about alternatives to PVC in the healthcare business.

Linak

Exempt polymer used in electronic components (like transformers, motors, capacitors and so on) and parts below a limit of 10g. Information on polymer used in these components are normally not available.

Interconnecting cables, between parts (like controls and control box or control box and actuators), and mains cables, could be included in the PVC free requirement, as they are in ECOLABEL.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has changed the requirement and accepts PVC in wires and electronic components.

TMF

Hur ska man hantera sjukhusväv, urinväv eller konstläder avsedd för vårdmiljö med krav på regelbunden desinfektion medelst spritning?

Undantag på elektriska komponenter gäller enligt förslaget bara höj/sänkbara skrivbord och justerbara sängar. Därmed går det inte att Svanenmärka andra typer av möbler/inredning som innehåller elektriska komponenter, tex konferensbord med uttag för laddning av mobiler/datorer eller köksinredningar med inbyggd belysning eller andra typer av elektrisk utrustning så som hjälpmedel för öppning/stängning av luckor/lådor för tex handikappanpassning.

Svanen bör revidera undantag så dels fler möbler med elektriska komponenter än bara justerbara skrivbord och sängar kan märkas och dels undantaga sjukhusväv, urinväv och konstläder från krav på PVC-fritt.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret kravet slik at ledninger og elektroniske komponenter er unntatt fra kravet. Nordisk Miljømerking ønsker ikke å godkjenne PVC og har også fått høringssvar på at det fins alternativer til kunstskinn for bruk innen helsesektoren.

O4 Bruksegenskaper

Aalborg Universitet

Den presenterte liste over standarder inneholder daterede standarder, hvilket skaber risiko for at kriteriesættet over tid henviser til forældede standarder. Det bør sikres, at de standarder der henvises til, tager højde for at standarderne revideres løbende (ligesom der gøres i forhold til REACH, hvor det altid er nyeste der gælder).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og har fjernet dateringen i standardene det henvises til. I tillegg er det innført en generell tekst om at det alltid er den seneste utgaven som er gjeldende.

Furn-tech

Listen over standarder for bruksegenskaper inneholder også krav til produktsikkerhet. Listen anvender daterede standarder, hvad der ikke er særlig smart. I det øjeblik kriterierne vedtages, er de daterede standarder forældede. Der bør derfor anvendes udaterede standarder således, at det altid er den seneste udgave, der gælder (state-of-the-art). Hvis en standard fx opdateres med sikkerhedskrav, fx på grund af dødsfald, så er det, hvis der anvendes daterede standarder, stadig den gamle standard, der gælder. Kravene i Lov om Produktsikkerhed medfører, at der kun må markedsføres sikre produkter. Derfor er reference til daterede standarder ikke relevant. Se kommentarer til 0142 Love og forordninger, alle love og forordninger skal være overholdt. Det er de ikke, hvis der anvendes daterede standarder.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og har fjernet dateringen i standardene det henvises til. I tillegg er det innført en generell tekst om at det alltid er den seneste utgaven som er gjeldende. Det vil uansett alltid være lisensinnehavers ansvar å sørge for at deres produkter til enhver tid følger myndighetskrav og dermed kravene i Lov om Produktsikkerhet.

Linak

2.1.1 Quality

O4 Performance properties

The requirement applies to seating, tables, beds, storage furniture, screen walls, acoustic panels and whiteboards and blackboards.

The product must meet the requirements of the relevant standard stated in the table below. Other relevant standards might be accepted if the testing institute is able to provide documentation to show that the chosen test is equivalent and will give approximately the same results.

Testing must be performed by an independent testing institute. More information on requirements for analysis laboratories/testing institute can be found in Appendix 1.

Add a section for electrical components/furniture that needs to comply with RED, LVD, MD, EMC and their respective harmonized standards (like EN 60335-1 and coming soon EN 60365-2-116)

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling do not have specific requirements for fulfilment of regulatory requirements as these requirements must be fulfilled regardless of whether the product is Nordic Ecolabelled or not. However, it is stated in the introductory text that regulatory requirements like RoHs must be fulfilled. More requirements to electrical and electronic components will be evaluated in the next revision.

OnSolidGround

Förteckningen av standarder innehåller förutom krav på bruksegenskaper även säkerhetskrav. Att hänvisa till daterade standarder innebär att när dessa blir irrelevanta i samma ögonblick blir en ny utgåva.

Vidare konstaterar jag att det saknas en process för hur nya utgåvor skall implementeras i miljömärkningsprocessen, t.ex om en standard är mandaterad under GPSD eller harmoniserad under något annat direktiv (Presumption att lagkrav uppfylls).

I bägge av ovanstående fall riskeras det att finnas Svanen-märkta produkter som inte håller "state-of-the art" avseende produktsäkerhet.

Vidare hänvisar förteckning till en del standard som inte går att hävda överstämmelse med, EN 1730, EN 1728 samt ISO 7170. Den senare går att använda men då måste hänvisning ske till vilken nivå enligt Annex A.

Hänvisa inte till daterade utgåvor. Beskriv även hur eventuella revideringar av mandaterade eller harmoniserade standarder. T.ex ange en övergångsperiod från den gamla till den nya, en ny verifiering av säkerhetskrav bör ske under licensperioden.

Slutligen, ta bort hänvisning till EN 1728, EN 1730 och ISO 7170.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og har fjernet dateringen i standardene det henvises til. I tillegg er det innført en generell tekst om at det alltid er den seneste utgaven som er gjeldende. Det vil uansett alltid være lisensinnehavers ansvar å sørge for at deres produkter til enhver tid følger myndighetskrav og gjeldende krav til produktsikkerhet. Ved innsendelse av søknadsskjema signeres det på at relevante myndighetskrav skal oppfylles under hele lisensperioden og Nordisk Miljømerking har også krav om at søker skal ha interne rutiner for å sikre dette, samt gi beskjed til Nordisk Miljømerking dersom det skjer endringer i f.eks. produkt eller andre forhold som påvirker oppfyllelse av kravene under lisensens gyldighet. Nordisk Miljømerking har tydeliggjort i kravformuleringen at det ikke er krav som skal oppfylles i EN 1730, EN 1728.

Swedish standards institute

I avsnitt 2.1.1 Quality sidan 14 -16 , nämns performance properties = att produkten skall möta kraven i standarderna i tabellen. Standarderna ska vara odaterade i tabellen. Dessa kriterier kommer att leva flera år och då refererar en odaterad standard till den senaste utgåvan. De standarder som hänvisar till test methods innehåller inga requirements och därför kan man inte skriva att produkten ska uppfylla kraven i standarderna. Vänligen ta bort hänvisningarna på följande standarder: • EN 1728:2012 Furniture - Seating - Test methods for the determination of strength and durability • EN 1730:2012 Furniture - Tables - Test methods for the determination of stability, strength and durability • ISO 7170:2005 Furniture — Storage units — Determination of strength and durability

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til OnSolidGround over.

Træ- og Møbelindustrien

Vi oppfordrer til at der henvises til *udaterede standarder* som sikrer at det alltid er den seneste udgave af standarderne der anvendes. I modsat fald risikerer man at anvende standarder der er sikkerhedsmæssigt forældede.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og har fjernet dateringen i standardene det henvises til. I tillegg er det innført en generell tekst om at det alltid er den seneste utgaven som er gjeldende. Det vil uansett alltid være lisensinnehavers ansvar å sørge for at deres produkter til enhver tid følger myndighetskrav og gjeldende krav til produktsikkerhet.

TMF

Hur hanterar Svanen löpande revideringar av standarderna? Kraven bygger på ca 60 standarder som revideras löpande vart 5 år. Hur ser övergångsregler ut när en standard har blivit reviderad? Hur säkerställer Svanen att licensierade produkter uppfyller gällande EN-standard under hela licensperioden?

Eftersom tester enligt gällande EN-standard åberopas för att säkerställa efterlevnad av EU:s produktsäkerhets-direktiv är det av stor vikt att Svanen redogör för hur det är tänkt att hantering av olika utgåvor ska ske.

Svanen måste tydliggöra vilka rutiner som gäller för att säkerställa att möbler uppfyller krav enligt gällande EN-standard under hela licensperioden.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til OnSolidGround over.

O5 Overflaters holdbarhet/motstandsdyktighet

EFG

Vad är syftet med att laboratoriet måste vara en oberoende tredje part? Vårt förslag är att tillåta företagslaboratorier, så att t ex Sherwin Williams egna yttester kan godkännas. Konsekvensen med dagens skrivning är att alla yttester måste skickas till t ex Rise vilket är kostnadsdrivande. Jämför med kvalitetskrav på textil där test från företagslaboratorier godkänns.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og har endret kravet til testlaboratorier slik at interne laboratorier kan godkjennes såfremt de er akkreditert og sertifisert etter ISO 17025. I enkelte tilfeller kan også interne testlaboratorier godkjennes såfremt spesifikke krav følges.

Teknologisk institutt

Godkender forslaget med følgende kommentar:

Rengørighed burde også have været medtaget. Jeg henviser til at svanemærket maling bør være testes i henhold til DS/EN ISO 11998, og hvis møblet / inventaret er overfladebehandlet med en vandfortyndbar maling så bliver den som regel trist at se på når den har været rengjort.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har sett på innspillet for å inkludere testing av dette, men vurderer at det ikke er så aktuelt for maling utviklet for industrielt bruk. Nordisk Miljømerking stiller krav om dette i kriteriene for innendørsmaling som er rettet mot den vanlige forbruker, men anser at dette er mindre relevant for den overflatebehandlingen som brukes i møbler/innredninger.

TMF

Källhänvisning är önskvärt avseende tabellerna på s. 16.

Informationen är framtagen, administreras, uppdateras och ägs av Möbelfakta AB.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning har tydliggjort i kravet at krav samt kravnivåer är hämtade från Möbelfaktas kravspecifikation.

O6 Demontering og separerbarhet

EFG

Det bör endast vara tvättbara tyger som omfattas av detta krav så som det är skrivet just nu. För övriga tyger bör kravet vara att klädseln kan bytas ut av tapetsereare, spikade klädsel bör accepteras. Textilier bör inte få limmas mot skum då detta försvårar renoverbarheten, inte många kan värma av tyger.

Ett alternativ är att styra detta genom lång garantitid på tapetserade produkter, för att få bort tjocka klädsel med kort livslängd.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har omarbeidet dette kravet etter høring og stiller nå et mer overordnet krav om sirkulær design der kravet kan oppfylles på flere måter og der kravet er tilpasset ulike typer møbler, som stoppmøbler, senger og andre møbler. Ett av punktene som produsent kan velge å oppfylle er at det ikke er brukt lim for å feste tekstil.

Energimyndigheten

Energimyndigheten støtter kravforslag *O6 Dismantling and separation* som syftar till enklare reparation, renovering och återvinning av Svanenmärkta möbler.

Energimyndigheten vill emellertid uppmärksamma Svanen på att ordet «dismantling» bör ersättas av «disassembly». Se definition av dessa i tex. Annex I, ekodesignförordning för elektroniska bildskärmar (EU) 2019/2021:

- (25) «dismantling» means possibly irreversible taking apart of an assembled product into its constituent materials and/or components;
- (26) «disassembly» means reversible taking apart of an assembled product into its constituent materials and/or components without functional damage that would preclude reassembly, reuse or refurbishment of the product.

Flokk

Should Maintenance be added?

Does this intend that all components and constituent materials of a products must be separable? For example gaslift, armrests, castors.

"Fabrics on seat and furniture should be easy to remove for changing or washing" -> Washing is usually part of the customer's responsibility related to daily maintenance if the manufacturer doesn't offer this as part of a service. As commented in yellow this relate to how the upholstery solution is and if the upholstery can easily be removed whether to be changed or washed. Easily separation and dismantling is then another theme than easily removable for changing or washing. Should thereby consider if specific requirements is needed to evaluate the different fixing solutions and how it thereby influences on quality differences and the lifespan.

For office chairs, Flokk's target is to remove adhesive entirely. Challenges, but possible. However, for soft seating it could jeopardize long life time due to padding movement. Comment from Offecet: Hur Svane ställer sig till inlimmat tyg? Vissa produkter känns helt omöjliga att inte limma in på grund av möbelns form men på andra modeller bord det fungera.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has reworked this requirement after consultation and now sets a more general requirement for circular design adjusted for different product types, like upholstery furniture, continental beds and other furniture. There is flexibility in the requirement as two of several points must be fulfilled. Glue is not forbidden, but one of the points to fulfil the requirement is that no glue is used to attach the fabric.

Furn-tech

Kravet til demontering er så uklart, at man ikke kan se præcist, hvad der er omfattet. Det er naturligvis ikke acceptabelt, bl.a. fordi det kan/vil medføre, at

forskellige organisasjoner/rådgivere anlegger forskjellige kriterier. De må ændres, så det er klart, hvad der er acceptabelt, og hvad der ikke er (transparens).

Eksempler

Plastlaminat på MDF eller spånplade kan ikke umiddelbart separeres med håndværktøj. På høringsmødet i København blev der givet udtryk for, at disse **ikke er problematiske**.

PUR skum på MDF eller spånplade kan let separeres ved hjælp af en kniv. Og PUR skum, som er støbt omkring et træ-, plast- eller metalstel kan relativt let separeres ved hjælp af en kniv. På høringsmødet i København blev der givet udtryk for, at disse **er problematiske**.

Der skal naturligvis være transparens, således at alle anlægge de samme vurderinger af, hvad der er acceptabelt, og hvad der ikke er acceptabelt.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

Hilding Anders

Jag har gått igenom förslaget till remissen och jag har inget att anmärka på för vår del Från Hilding Anders, förutom delen gällande ”Nya krav på demontering och garanti (O6 och O7)” på sida 15.

Vad innebär ”Demontering”? Hur stor del av alla ingående material behöver kunna separeras?

Sängars konstruktion bygger på att man sammanfogar material med klammer och lim för att kunna säkra en hög kvalitet och lång livslängd av produkt.

Räcker det att klädselar är demonterbart ser vi det som ett möjligt krav men där övriga material inuti konstruktionen är frånges kravet för att sängproducenterna ska kunna leva upp till dom kvalitetskrav som ställs av konsument.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

Kvist

Formulering: *”Eksempelvis skal stoffbekledning på sittemøbler eller yttertrekk på madrasser enkelt kunne tas av for bytte eller vask, og en bordplate av tre enkelt løses fra et understell i metall. Kravet omfatter ikke de inngående komponentene innen et material, f.eks. trefiber og lim i bygningsplate, laminat og linoluem som er limt på en bærer.”*

Siddemøbler med polstrede sæder og betræk af tekstil eller læder produceres ved at betrækket limes på fyldmaterialet og hæftes fast i bunden af sædet. På den måde sikres det, at betrækket sidder godt fast på sædet og ikke bliver løst efter kort tid, hvilket øger komponentens levetid. Det betyder dog også at betrækket ikke let kan adskilles fra fyldmaterialet, hvilket ikke er i overensstemmelse med krav O6.

Vi foreslår, at polstrede komponenter får samme status og undtagelse som eksemplet i citatet ovenfor, altså ”laminat og linoluem som er limt på en bærer”, eller alternativt at formuleringen fra det tilsvarende krav 9.4 i EU Blomsten anvendes:

”9.4. Konstruktion med henblik på demontering

Med hensyn til møbler bestående af flere forskellige komponentdele/-materialer skal produktet være konstrueret til at blive demonteret for at lette reparation, genbrug og

genanvendelse. Der skal leveres enkle og illustrerede vejledninger i at demontere og udskifte ødelagte komponentdele/-materialer. Demontering og udskiftning skal kunne udføres uden særlige forudsætninger og ved hjælp af almindeligt håndværktøj.”(s. 137)

Nogle konstruktioner af polstrede møbler muliggør en udskiftning af selve polstersædet, mens rammen/stellet på møblet kan genanvendes med det udskiftede polstersæde, hvilket vil opfylde krav 9.4 i EU Blomsten, men ikke krav 06 i Svanen (se appendix I). Materialerne adskilles på den måde ikke ved deponering af polstersædet, men omvendt er det muligt for forbrugeren at udskifte sædet uden større teknisk kundskab, eller specialiseret værktøj. Det samme vil være tilfældet ved konstruktioner med løse hynder, hvor betrækket i nogle tilfælde kan adskilles fra fyldmaterialet (se appendix II). Det er dog vores erfaring, at mange kunder gerne vil kunne bibeholde konstruktionen med et fastmonteret, polstret sæde og i en del tilfælde vil det slet ikke være muligt at bruge en konstruktion med løse hynder (se appendix III).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

Lammhults Möbel

Möbeln ska vara lätt att demontera och olika material ska vara lätta att separera, även tyger tex.

– Här behöver vi ett förtydligande vad det innebär för tyger som tex är fastspikade, vilket ju ofta är fallet för möbler för offentlig miljö. Hur lätt måste de kunna tas av?

För möbler i hemmamiljö är det lättare och mer rimligt att man ska kunna byta sin klädsel alternativt kunna tvätta den. Det kan där vara en miljömässig konkurrensfördel. I offentlig miljö är det pga mängd och ägandeansvar inte lika självklart att tvätta sin klädsel samt att det i många miljöer, som skolor, väntrum mm, inte är möjligt att ha dragkedjor, kardborrband eller liknande, då möbeln riskerar att förstöras. I offentlig miljö är det viktigare att skapa cirkulära möbler där man enkelt och på plats byter ut delar av produkten. Då blir möbeln hållbar över lång tid och miljösmart.

Vi önskar att Svanen i sina kriterier tar hänsyn till skillnaden i funktionen mellan offentlig miljö och hemmiljö och dess krav på möbler.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

Linak

2.1.2 Other product requirements

O6 Dismantling and separation

The furniture must be designed so that different components and constituent materials can be easily separated from each other with ordinary hand tools to simplify repair, renovation and recycling. For example, fabrics on seat furniture or exterior covers on mattresses should be easy to remove for changing or washing and a wooden tabletop should be easily detached from a metal base.

The requirement **does not cover** the constituent **components inside** a material, e.g. wood fibre and adhesives in construction panels, laminate and linoleum that are glued to a substrate.

- ☒ A declaration from the furniture manufacturer that the piece of furniture can be dismantled and a description of how constituent materials can be separated from one another.

Revise sentence to also exclude the inside of electrical products.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has reworked this requirement after consultation and now sets a more general requirement for circular design where two of several points must be met. Electrical products are not encompassed by this requirement.

Miljø- og Fødevareministeriet

MFVM støtter de sirkulære krav, der er beskrevet, hhv. krav om mulighet for adskillelse, reservedele og garantiperiode.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtten. Kravene til garanti, reservedeler og demontering har blitt omarbeidet etter høring, men det stilles fortsatt krav til de samme parameterne og sirkulær design. Kravet er mer fleksibelt ved at det kan oppfylles ved å velge to av en rekke punkter som også er tilpasset respektive møbelkategori.

Nobia

Förtydligande kopplat till renovering. Produktspecifika krav vid olika typer av renovering bör specificeras om kraven sträcker sig längre än 'byta ut' till en ny likvärdig produkt. Exempelvis byta lucka går bra, men ommålning är inte att föredra.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

OnSolidGround

Formuleringen av kraven är så pass tydliga att det finns stor risk att olika bedömningar kan ske beroende på subjektiva tolkningar

Definition av "lätt separerbara med vanliga verktyg" behövs. Är t.ex en vanlig kniv tillåten för att separera ett polyeter täcke från en sittplatta? Eller ett strykjärn för att separera ett tyg från ett polyeter täcke.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

Scapa och Mio

Det behövs förtydligande vad som räknas som separerbarhet och hur djupt detta krav går i konstruktionen. Räcker det med att tyget/klädseln kan tas av för tvätt/bytas ut på madrasser och kuddar som finns i soffan eller ska hela klädseln som idag är spikad i ramen på soffan/sängen/huvudgaveln kunna tas av också? Och ska alla material innanför klädseln kunna separeras?

Våra konstruktioner idag bygger på att materialen är fästa med lim och klammer/spik. Är de inte fixerade vid varandra påverkas komfort och produktens livslängd då kunden vill ha släta produkter inte produkter där komfortlager har korvat ihop sig på grund av att man rör sig i sängen/soffan.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

Takt

Kravet om at møblet skal kunne adskilles på materialeniveau mener vi er særligt udfordrende ift. polstrede / delvist polstrede møbler. Vores vurdering er at det i nogle møbeltyper godt vil kunne lade sig gøre – eks. sofaer med løse puder – hvis møblet designes med dette for øje. Men i møbler med en mere kompleks geometri vil en polstring, som skal kunne adskilles ned til materialeniveau, være en enorm udfordring. Et løst betræk på en kurvet flade kan i mange tilfælde være umulig at håndtere – uden en sammenlimet/sammenhæftet (polster)konstruktion. En konsekvens deraf kan være at mange møbler som ellers efterlever på de øvrige kriterier i Svanen ikke vil kunne opnå mærkningen. Vi vil derfor opmuntre til at man anskuer polstrede møbler lidt anderledes end ikke polstrede møbler – og kigger på de krav der er til adskillelse i EU-blomsten. Dvs. hvis polstring indgår i møblet skal det polstrede komponent kunne adskilles fra de øvrige komponenter/materialer. Dette vil stadig muliggøre udskiftning af slidte polsterdele – og heraf sikre længere levetid for det samlede møbel. Der kunne dertil indgå en vurdering af hvor stor en andel at polstringen må udgøre af det samlede møbel – hvis denne del ikke kan adskilles på materialeniveau.

Som reference vedhæfter jeg samvejledningen på et af vores møbler hvor polstring indgår. Her kan selve det polstrede komponent ikke adskilles på materialeniveau, men den polstrede del kan afmonteres fra den øvrige stol og udskiftes – denne stol har EU-blomsten.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

Træ- og Møbelindustrien

Vi er bekymrede for at kravene til demontering er uklare i en sådan grad, at de kan fortolkes forskelligt fra land til land og hos forskellige rådgivere. Det er herunder uklart, hvilke materialer der skal kunne separeres med håndværktøj og hvor stort et tidsforbrug man kan forvente at bruge for at separere sammensatte materialer i en genbrugssituation. Vi opfordrer til at dette præciseres.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

TMF

Hur bedömer man huruvida en produkt är "easily separated"?

Undantag finns för linoleum som är limmat på en bärare. Hur bedöms stoppning som limmats mot bärare? Hur bedöms tyg som limmas mot stoppning? Hur bedöms tyg som limmats mot stoppning kan som kan värmas och därmed separeras och återbrukas? Hur bedöms tyg som "spikas" fast? Gör man avvägning kring kvalitetsskillnad och därmed livslängd beroende på vilket fäst-metod som brukas?

Såsom krav O6 är formulerat går det inte att tolka entydigt!

Svanen måste förtydliga vad som är acceptabelt och vad som inte är acceptabelt.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

Upphandlingsmyndigheten

Det är inte förutsägbart vad som menas med att produkten ska vara "enkel" att montera isär. Detta kan tolkas olika och vara svært att verifera. Det bör också exemplifieras vad som avses vara vanliga verktyg.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG over.

O7 Garanti

Carpenter (Danmark)

Garanti – jeg foreslår der skal være særskilt fravigelse af garanti på børne madrasser. I kriteriet for Blomst mærkning af madrasser er definitionen på en børnemadrass en madrass med en længde på mindre end 1,4 m.

12.3. Garanti

Garantidokumentet skal indeholde en liste med anbefalinger til, hvordan madrassen bruges, vedligeholdes og bortskaffes. Garantiperioden for madrasser skal være mindst 10 år. Denne bestemmelse anvendes ikke på barnemadrasser.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking kan ikke se at det er noen grunn til at krav om garanti ikke skal gjelde barnemadrasser. Garantikravet er på 5 år.

Edsbyverken

Tycker att detta krav är lite konstigt. Varför ska det finnas flera olika åtaganden gällande garantier?

3 åtaganden på samma produkt kan lätt göra det förvirrande.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret garantikravet etter høring og stiller nå et generelt garantikrav på 5 år som skal gå utover reklamasjonsretten. For kjøkken og ramme-og fjærbrudd i senger/madrasser stilles det krav om minimum 10 års garanti.

EFG

Kravet om 10 års garanti på elektriske motorer / høy- og senkbare bord kommer sannolikt innebære at disse bord ikke merkes. Vi anser at dette egentlig er et bra krav men at det ikke kommer til å gå på markedet. Motorer er prispressede og for denne typen av møbler er det ikke stor etterspørsling på Svanen. Dette risikerer å skape to segmenter av møbler; dyrere Svanenmerket med 10 års garanti og billigere ikke merket med 5 års garanti, begge inneholdende samme materialer men høyere utgangspris for å dekke opp eventuelle senere garantioppgjørene. Leder til greenwash da kunden ikke får en miljømessig bedre produkt.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Edsbyverken over.

Finnish Federation of the Woodworking Industries

warranty should be a subject of national legislation where there already exists organisation for handling the possible disputes (e.g. Finnish Competition and Consumer Authority).

Nordisk Miljømerkings kommentar

In general, Nordic Ecolabelling sets stricter requirements than the legislation. Warranty is not the same as legal warranty, which is regulated by law. The warranty is a voluntarily agreement between the buyer and the seller. Nordic Ecolabelling sets a requirement to warranty that goes beyond the legal warranty as it is one way of promoting products made for a longer life span. The requirement has been adjusted after the consultation and is less strict (5 years in general, 10 years for kitchen and frame and spring breakage in beds).

Hilding Anders

Jag har gått igenom förslaget till remissen och jag har inget att anmärka på för vår del. Från Hilding Anders, förutom delen gällande "Nya krav på demontering och garanti (O6 och O7)" på sida 15.

Ändringen till minst 10 år på elmotor till høy- og senkbare bord och sängar kan vi inte acceptera.

Helst önskar vi 3 års garanti på dessa motorer men kan eventuellt gå med på 5 år.

Vi stöttar inte höjda krav på garantitid /reklamationsrätt då 3 års garanti är fullt tillräckligt för att dom fel som är tänkt att garantin ska skydda emot har uppstått.

Garantitiden jämföras ofta med produktlivscykel vilket blir fel då produktlivscykeln beror på hur frekvent produkten används.

Vi tycker att 3 års garanti är fullt tillräckligt och följer även konsumentverkets inriktning, vi ser därför inte att detta skulle ge något positivt för Svanenmerket produkter.

Som exempel kan nämnas att producenter för premiumprodukter i dom höga prispunkterna ofta kan ta till lång garantitid för konsument och på så vis påvisa för konsument att varan måste vara dyr för att hålla länge och där producenten har täckning för ett större reklamationsantal p.g.a. högre avanser.

Om Svanenmärkta produkter kan accepteras ha en kortare garantitid än den nu föreslagna, till exempel 3 år, kan konsumenten få flera val och då även i prispunkter som konsumenter med vanlig ekonomi kan införskaffa och därmed ha glädje av en Svanenmärkt produkt med alla dom fördelar det har.

10 års garanti för ram- och resårbrött accepterar vi då det är sedan länge en vedertagen garanti i branschen.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Edsbyverken over.

Linak

07 Warranty

The product must have at least a 5-year warranty*. The warranty is valid from the date of product purchase and shall be communicated to the customer.

In addition, the following specific warranty requirements apply:

- Functional parts/moving parts such as drawer rails, hinges and wheels for kitchen, bathroom and wardrobe fittings shall have a warranty period of at least 25 years.

Add: not applicable for electrical parts and movements. We have not yet seen an electrical product with a warranty of 25 years.

- Office furniture such as desks and office chairs must have a warranty period of at least 10 years. The warranty period for office chairs should apply for normal use (minimum 8 hours/day).
- Beds and mattresses must have a warranty period of at least 10 years for frame or spring breakage.
- Electric motor for height adjustable tables and beds must have a warranty period of at least 10 years.

What is the definition of “electrical motor”? to make warranty on the motor alone makes no sense.

Nordic Ecolabelling’s comment

The requirement has been adjusted after the consultation and is less strict (5 years in general, 10 years for kitchen and frame and spring breakage in beds. No specific requirement is set for the motor.

Nobia

De nya kraven ska ställas i relation till marknadsnormer på kök- och badmöbler. Exempelvis ABM-07. Är det rimligt att ha olika långa garantitider? Prestandakrav vid ytbehandling eller andra kvalitetskrav måste harmonisera med garantikrav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Edsbyverken over.

On SolidGround

Krav på garantitid som det er formulert i kraven er ikke en drivkraft for ”hållbara produkter”, uavsett 5, 10 eller 25 år. T.ex, hur skall en eventuell andrahands-marknad fungera? Vem bär ansvaret när produkten sätts på marknaden en andra eller tredje gång. Det finns risk för suboptimering om en tillverkare eller den som sätter produkten på marknaden skall lagervård behålla reservdelar upp till 25 år. Vidare konstaterar jag att det för kök- eller förvaringsmöbler kommer att finnas tre olika garantinivåer, vilket inte reflekteras i kraven under O4. Performance properties.

Låt garantitiden vara kvar på fem år, använd andra verktyg för att få produkter som håller längre.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret garantikravet etter høring og stiller nå et generelt garantikrav på 5 år som skal gå utover reklamasjonsretten. For kjøkken og ramme-og fjærbrudd i senger/madrasser stilles det krav om minimum 10 års garanti.

Nordisk Miljømerking anser at krav til garanti sammen med andre krav kan bidra til å fremme økt livslengde.

Scapa och Mio

Detta krav motsätter vi oss och anser en garanti på 3 år för stoppmöbler och sängar som rimlig, samt en garanti på 3 år för motorer till ställbara sängar. Garantin är i huvudsak till för att hantera eventuella fabriktionsfel och reklamationer av dessa. Garanti används väldigt mycket av kunder i reklamationshänseende och en produktslivslängd bör kunna mätas i annat än just garanti till exempel genom att klara av ett visst antal cykler som motsvara 5-10 års användning utan att ha med själva garantikravet.

Soffor och sängar har en hög brukar/användningsgrad i antal timmar per dag jämfört med ex köksstol eller sängbord. Mios erfarenhet av förlängd garanti från 3 till 5 år är att mängden slitagerelaterade reklamationer ökar som egentligen bara är normalt slitage. Kunderna har tyvärr en benägenhet att inte vara lika varsamma om en produkt med lång garantitid.

Den längre garantitiden kan snarare ge en motsatt miljönyttoeffekt då konsumenterna tyvärr gärna struntar i skötselråd mm för man anser att med lång garantitid så ska produkten ”tåla mer”. Mios erfarenhet gjorde att de återgick till en garanti på 3 år.

Syftet med krav O7, att få producenter att tillverka produkter med lång livslängd borde kunna hanteras på annat sätt än med förlängd garanti. Tex genom att påminna kund om hur man sköter sin möbel?

Alternativt, krav på garanti bör ersättas med förlängd reklameringsrätt, vilket innebär att bevisbördan efter 6 månader ligger hos kund att styrka att produkten är felkonstruerad. Detta för att förebygga att kund inte sköter om sin produkt på rätt sätt under den förlängda reklameringsstiden.

Citat från Mio, ”När produkten har en garanti på 5 år så innebär det att kunden alltid har rätt i en reklameringsituation och att man inte kan ifrågasätta kundens hantering. Vi har jobbat med 5 års reklameringsrätt vilket vi fick backa på då kunden tyvärr utnyttjar detta.”

Flertalet material med återvunnen råvara är ”nya” för industrin och där vet vi inte heller om materialen klarar av att uppfylla kvalitetskraven som en förlängd garanti innebär.

10 år för ram och fjäderbrott för sängar är ok.

10 år för motorer är inte rimligt enligt dialog med leverantören. Idag garanterar man 3 år och har inte några planer på att ändra det.

Citat Linak (producent av ställbara motorer):

”Vi har diskuterat med vår fabrik och det är i nuläget inte möjligt för LINAK att lämna 10 års garanti. Produkten är visserligen designad för att klara minst 5 000 cykler vilket vid normal användning motsvarar minst 10 år men garantin är till för att hantera eventuella fabrikationsfel och de visar sig oftast under den första tiden. Varav vi lämnar 3 års garanti.

Om vi skulle rekommendera Svanen något skulle det istället vara att fokusera på vilken livslängd produkten är designad för.

Att lämna 10 års garanti är ju per automatik inte samma som lång livslängd.

Det kan ju även finnas fall en säng används väldigt intensivt och därmed slits ut snabbare vilket omöjliggör att använda garantitiden som måttstock på hur robust produkten är.”

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til On Solid Ground.

TMF

Hur ska garanti-villkor vara utformade? Originaltillverkaren kan inte underkastas garanti-åtaganden för produkter som sätts ut på marknaden för 2:a eller 3:e gången av återbruksföretag, således kan garantin endast gälla "första" kunden. Krav O7 måste utöver att man stipulerar tidsrymder även inbegripa någon form av krav på utformning av garantivillkor.

Hur ska märkande företag hantera garanti-åtaganden för tex stativ till höj/sänkbara bord där leverantören ger garanti under maximalt 5 år? Sannolikt kommer detta krav att innebära att väldigt få höj/sänkbara skrivbord kommer att Svanenmärkas fortsatt.

Vad gäller för köksstommar i hem-miljö respektive offentlig miljö? Ett kök eller en förvarings-möbel kommer att ha 3 olika nivåer. Hur är motiveringen till att ha olika garantitid på lådförstycken & luckor jämfört med stommar samt gångjärn och lådskenor?

Möbler med stoppning och tyg och/eller många rörliga delar slits betydligt mer än andra möbler. Detta skulle kunna föranleda ytterligare differentiering alternativt att vissa typer av möbler undantas krav på förlängda garantitider.

Man bör överväga att utökad garantitid kan ge upphov till oönskade effekter såsom:

- Användning av ”miljövänliga material” kan minska vid tillverkning/framtagning av produkt ex. lackering. Högre krav på ingående material/komponenter kan ur ett miljöperspektiv totalt sett vara mer negativt än material & komponenter som garanterar kortare garanti. Åtgång av energi och kemikalier för att uppnå önskad

garantitid kan flerdobblas jämfört med kortare garantitid vilket skapar negativa effekter för miljön (jämför långt drivna energikrav på småhus som leder till ökad materialanvändning vilket omintetgör ev. energibesparing).

- Utvecklingen av material, elkomponenter och tillverkningsteknik går fort. Ställs kravet på 10 års garantitid kan detta hämma utvecklingen av innovation pga. kostnadsskäl då lager och bundet kapital måste allokeras under 10+10 år.
- Förlängd garantitid är kostnadsdrivande vilket riskerar att gynna lågkostnadsalternativ utan miljömärkning. Tveksamt om kunderna är beredda att betala merkostnaden för den utveckling och tillverkning av produkten som krävs för att nå 10+10 års garanti/reservdelshållning utan ändring av villkoren då det idag är mycket fokus på lägsta pris och återbruk.
- 25 års garanti för gångjärn, expansioner och hjul bedöms som orimligt lång tid och det torde vara mkt svårt att avgöra om vad som omfattas av garanti efter till exempel 24 års användning.

Svanen bör överväga att helt omformulera kravet på garanti. Omställningen från att inte ha några krav öht i tidigare versioner till differentierade krav på 10, 15 respektive 25 år och utan fullödig konsekvensanalys kan te sig något överilad även om intentionen kan tyckas vara god.

Förslagsvis bör Svanen som ett första steg anamma de krav på garanti som återfinns i EU ECO-label for furniture med krav på 5 år.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret garantikravet etter høring og stiller nå et generelt garantikrav på 5 år som skal gå utover reklamasjonsretten. For kjøkken og ramme-og fjærbrudd i senger/madrasser stilles det krav om minimum 10 års garanti. Det er spesifisert at garantien skal gå utover reklamasjonsretten (legal warranty), men det vil være opp til lisensinnehaveren å utforme garantien. Det er ikke tenkt at garantien skal dekke vanlig slitasje, men større "feil" ved produktet. F.eks. bør en forbruker kunne forvente at malingen ikke flasser av fra et kjøkken etter noen års bruk. Dersom produktene har en god nok kvalitet, så burde det ikke være noe problem å gi en garanti som går noe utover reklamasjonsretten både i omfang og tid.

Vedum Kök & Bad AB

Vedum bedömer att nuvarande förslag om garantitid 25 år för lådskenor, gångjärn etc innebär en stor affärsrisk, då leverantörer av dessa delar i nuläget inte lämnar några garantier utöver lagstadgade krav som innebär tre (3) års reklamationsrätt och hänvisar till genomförda tester enligt DIN EN 15338, 15570 och 14749. Dessutom går utveckling av hållbara materialval och innovativa lösningar för kök och badrum fort och det finns en uppenbar risk att långa garantiåtaganden hämmar en sådan utveckling. Producenter tvingas hålla fast vid befintliga metoder och tillvägagångssätt för att kunna erbjuda dagens produkter eller likvärdiga sådana om 25 år. Vidare är 25 år en lång tid, vad vet vi idag om hur ett kök behöver utformas och fungera om 25 år, hur samhället ser ut och vilka krav som ställs. Idag finns robotdammsugare, vilka andra robotar kommer vi att använda i våra hem framåt och hur påverkar det så fall kraven på våra köksinredningar?

Avseende minst 10 års garantitid for stommar og fronter, främst beträffande fronter, bedömer vi att det finns en stor risk att kunden fråntar sig sitt eget ansvar i att sköta om inredningen enligt skötselråd, om garantitiden formuleras enligt förslag. Dessa delar är de mest utsatta i en inredning och handhavandet och skötseln är avgörande för luckans/ frontens kondition och livslängd. Det innebär att för varje år blir det allt svårare att bedöma om en skadad lucka/ front beror på fel i produkt eller är resultatet av handhavande och skötsel om man inte följt skötselanvisningar, vilket medför kostsamma utredningar samt att tillverkaren får bära ansvaret och kostnaden för nya produkter oavsett då bevisbördan ligger på den som lämnar en garanti.

Garantitid refererar också till "normalt bruk". Vad avses med normalt bruk och normalt slitage? Ett kök kan användas av 1-2 personer i ett hushåll upp till en storfamilj med 8-10 personer med barn och ungdomar som ständigt använder köket. Det är också så hela familjens samlingsplats med leksaker, gästol, barnvagn som exempel. Hur ska kraven på köksfronterna definieras, vad ska det tåla som normalt slitage? Också att sätta i relation till vilka material och ytbehandlingssätt som står till buds.

Överhuvudtaget är ordet garanti ett ord vi ställer oss skeptiska till, då vår erfarenhet säger att garantiärenden innebär oerhört mycket kostsam administration och risk för ökade reklamationskostnader eftersom bevisbördan då ligger hos tillverkaren. Ett sätt att förebygga detta och samtidigt främja tillverkning av bad- och köksinredning med lång livslängd är att ersätta ordet garanti med förlängd reklamationsrätt, sänka tidsramarna till en rimlig nivå och tydliggöra att efter 6 månader ligger bevisbördan hos kund.

Kommunikativt innebär det en svårighet att förmedla olika garantitider på olika produkter när man säljer både svanenmärkta och icke svanenmärkta produkter till en och samma kund.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til TMF over.

Wendre Finland Oy (Familon)

07 Warranty

- proposal 10 years for beds and mattresses springs and frames:
 - springs max. 2 years (supplier don't promise more than 2 years). In order to give such a long guarantee for the bed frames we have to sort the timber more precisely and the wreckage % will increase
 - proposal 10 years for motors - manufacturers don't promise more than 3 years

Nordic Ecolabelling's comment

The requirement has been adjusted after the consultation and is less strict (5 years in general, 10 years for kitchen and frame and spring breakage in beds. No specific requirement is set for the motor.

O8 Produktinformasjon

Aalborg Universitet

I forbrugervejledningen bør der også indgå tegninger/instruktioner til adskillelse. Det dækkes principielt af Q6, men bør eksplicit indgå i forbrugervejledningen, så det er tydeligt for brugere hvordan møblet skal adskilles for at sikre genbrug, istandsættelse eller korrekt bortskaffelse til genanvendelse, forbrænding eller andet.

Som del af forbrugervejledningen bør kriteriedokumentet også stille krav til at producenten forholder sig til tilbagetagning af møblet, da dette vil øge muligheden for cirkulær økonomi. Det kan tilføjes under kravet til hvordan møblet kan bortskaffes, hvor producenten opfordres til at beskrive/etablere egen tilbagetagningsordning.

Det undrer, at der ikke er krav til at forbrugervejledningen indeholder information om garantiperiode, reservedelsgaranti, kontaktoplysninger hertil ol.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for forslag til krav. De "sirkulære" kravene er omarbeidet etter høring og det er tydeliggjort at det stilles krav om tegninger/instruksjoner til adskillelse.

Nordisk Miljømerking ønsker ikke å pålegge produsenten å ha en tilbaketagningsordning. Dette kan være relevant for enkelte typer møbler/innredninger, mens det for andre møbeltyper er mindre relevant. Det kan også være en stor omsetning av brukte møbler i private kanaler. Det er imidlertid innført et krav om dersom produsenten har en slik ordning, skal det opplyses om dette i forbrukerinformasjonen.

I kravene til garanti og reservedeler står det spesifisert at dette skal kommuniseres til kunde. Det er derfor flere andre krav som også omfatter informasjon til forbrukeren, selv om dette ikke er spesifikt omtalt i O8.

Flokk

How detailed must the information about the materials used be?

Nordic Ecolabelling's comment

The requirement is related to maintenance of the product, for instance surface treatment and washing of the product or materials. It is not necessary to give a full description of maintenance of all the ingoing materials in the product, but those that are relevant/possible to maintain for the user.

Upphandlingsmyndigheten

För att underlätta att möbeln kan säljas begagnad eller återbrukas är det viktigt att produktinformationen finns tillgänglig efter att produkten slutat att tillverkas. Finns det något sätt för leverantören att möjliggöra det?

Det kan vara relevant med krav på att möbeln har en permanent märkning med information om tillverkare, modellbeteckning och eventuellt också tillverkningsår samt serienummer för att underlätta framtida spårbarhet.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for forslag til nye krav. Det er innført krav om at produktet skal være merket med produsentnavn. Det er også innført i krav at reservedeler og annen relevant informasjon om produktet skal være tilgjengelig i minimum 10 år etter at produktet er gått ut av produksjon.

O9 Biocider ved transport

Det kom ingen høringskommentarer til dette kravet.

O10 Standby energiforbruk - elektroniske møbler

Energimyndigheten

Energimyndigheten föreslår att kravförslag O10 *Standby energy consumption – electronic furniture* ändras enligt följande:

- Högsta nivå för standby respektive frånläge: 0,3 W
- Högsta nivå för nätverksstandby för en möbel som har nätverksfunktion: 2 W.

Detta baseras på EU-kommissionens förslag på revidering av ekodesignförordningen om standby, frånläge och nätverksstandby för elektriska och elektroniska hushålls- och kontorsprodukter från 2017¹. Kommissionen föreslog att justerbara möbler så som sängar och skrivbord samt andra justerbara möbler föreslogs omfattas av samma krav som andra produkter vilket innebar en stegvis skrämning där steg 1: frånläge respektive standby mode: 0,5 W och steg 2 för frånläge två år efter att förordningen skulle träda i kraft: 0,5 W och steg 2 för frånläge två år efter att förordningen skulle träda i kraft: 0,3 W. I förordningsförslaget föreslogs även att en möbel som har nätverksfunktion ska uppfylla krav på nätverksstandby: 2 W.

Nordisk Miljömärknings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren och har ändrat kravnivåerna enligt förslaget.

Linak

Be aware, that electrical furniture may come with displays, that can have an additional power consumption. There are also requirements for external power supplies (regulation (EU) 2019/1782), that are used in some furniture, where the requirements are below 0,1W.

On the European level the plan is to include electrical furniture, to regulation (EC) 1275/2008, and there we have seen that there may come requirements down to 0,3W.

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2019.272.01.0095.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2019%3A272%3ATOC

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A32008R1275>

There still needs to be a discussion of, when a furniture is in the standby mode (time since activation), how much higher should this be when a display is showing information, what to include, ...

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have set the requirement to the levels suggested in the regulation (EC) 1275/2008.

Wendre Finland Oy (Familon)

Standby energy consumption • we don't have any information from this, yet

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have changed the requirement levels, see answer to Linak.

¹ <http://www.energimyndigheten.se/energieffektivisering/jag-ar-saljare-eller-tillverkare-av-produkter/produktgrupper-a-o/produkter/standby-offmode-forluster-och-natverksstandby>

O11 Lamper

Dansani

Det fremgår at LED-pæren skal kunne udskiftes i lamper, som er indbygget i et møbel. I dag anvendes ofte LED-strips til belysning i møbler, og betegnelsen ”pære” er i denne her sammenhæng noget uklart, og her mener vi der er behov for en præcisering af hvad der menes med en ”pære”.

Vi anbefaler at man anvender ordet ”lyskilde”, da det er i overensstemmelse med de nye EU energimærknings forordninger (Forordning (EU) nr 2019/2015 og 2019/2020).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og er enig i at ordbruken er utdatert. Pære byttes ut med lyskilde.

Energimyndigheten

Energimyndigheten stödjer kravförslag *O11 Lamps* där det ställs krav på LED ljuskällor. Energimyndigheten föreslår att vokabularen ”LED bulbs” ändras till ”LED light sources” i enlighet med de nya ekodesignförordningen för ljuskällor (EU 2019/2020) och energimärkningsförordning för ljuskällor (EU 2019/2015) som börjar gälla 1 september 2021. Energimyndigheten vill uppmärksamma Svanen på att förordning 2019/2020 ställer krav på möjligheten till att reparera och återvinna ljuskällor samt armaturer med inbyggda ljuskällor.

Energimyndigheten vill också uppmärksamma Svanen på att belysningsarmaturer och andra produkter som innehåller löstagbara ljuskällor, som till exempel speglar, skåp och hyllor ska ha information om medföljande ljuskällors energiklass i form av en text i den tekniska dokumentationen och i bruksanvisningen, (se Annex V, punkt 2 i EU 2019/2015). En belysningsarmatur eller annan produkt som innehåller ljuskällor som är inbyggda och därmed inte är löstagbara räknas i sin helhet som en ljuskälla. Dessa belysningsarmaturer ska energimärkas som en ljuskälla med etiketten tryckt på förpackningen.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og er enig i at ordbruken er utdatert. Pære byttes ut med lyskilde. Nordisk Miljømerking ser positivt på at myndighetskravene på dette området oppdateres.

Linak

... possible to change the bulb or part with LED. Suggestion change the word “lamps” to luminaires.

Nordic Ecolabelling’s comment

Nordic Ecolabelling thanks for the comment and agrees that the wording is outdated. Bulb is replaced with light source according to EU 2019/2020.

Scapa och Mio

Här behövs ett förtydligande vad som menas med ”bulbs”, detta är ett ”föråldrat” uttryck om det menas ”glödlampa”.

I nya tekniska armaturer jobbar man med LED-chip, ofta i kombination med en lins, eller diffuserande yta framför LED-chipet. LED-chipen sitter fastmonterade, ofta limmade med kylpasta, och lödda anslutningar. Därav själva montagesättet så är

dom inte utbytbara. Vid eventuellt fel så byter man ut hela lamphuvudet, och lämnar detta till återvinning.
Elektroniken i form av driver för LED-chipen är utbytbara. Livslängden på chip är specificerade till 50 000 h.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og er enig i at ordbruken er utdatert. Pære byttes ut med lyskilde. Nordisk Miljømerking vil tilpasse søknadsbehandling av kravet til moderne løsninger hvis dette blir et problem i saksbehandlingen.

TMF

Ordet "bulbs" kanskje ska bytas mot ljuskälla eller liknande.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren og er enig i at ordbruken er utdatert. Pære byttes ut med lyskilde.

3.1.3 Krav kapittel 3.1 Kjemikalier

EFG

Är dessa kem-krav N/A om det finns separata kem-krav senare under respektive material? Behöver tydliggöras.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Det står beskrevet i den innledende teksten til kapittelet at kjemikaliekravene ikke er samlet i ett kapittel, men under det respektive materiale: Kravene til kjemikalier er ikke samlet under ett kapittel, men vil være angitt under kapittel for det enkelte materialet, f.eks. vil kjemikalieene som gjelder for produksjon av trebaserte plater angis under kapittelet for trebaserte plater og kjemikalier ved laminatproduksjon angis under kapittelet for laminat. For å tydeliggjøre ytterligere er det innført en setning i den innledende teksten til kapittelet om kjemikalier om at kravene ikke gjelder for produksjon av materialer som trebaserte plater, tekstil og metall.

Jernkontoret

Kemikalier som används hos möbelproducenten och underleverantörer Avsnitt 3.1.1 Jernkontoret har efter fråga fått bekräftat att ingen av de krav som beskrivs i detta avsnitt gäller de legeringsämnen som ingår i stål. Jernkontoret önskar att detta förtydligas i detta kapitel i samband med tabellerna O14/O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har lagt til en presisering av at kjemikaliekravene til metall ikke omfatter kjemikalier som brukes i produksjonen av stål og Aluminium i innledningsteksten til kjemikaliekravene. Da tabellene i krav O14 og O15 ikke er relevant for produksjon av metall (det angis tydelig at kjemikaliekravene til metall angis i et annet kapittel) presiseres det ikke på nytt i O14/O15.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Afsnit 2.5 – Forureninger:

Forureninger er defineret som indholdsstoffer i det færdige kemiske produkt med koncentrationer under 100 ppm. MFVM lægger vægt på, at konserveringsmidler i

råvarer (fx maling/lak/lim) uanset koncentration, indgår i beregningen af den endelige koncentration af et konserveringsmiddel, fx methyl-isothiazolinon.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking stiller egne kravgrenser til innhold av enkelte konserveringsmidler, f.eks. isothiazolinoner og blandingen CMIT/MIT og de tillatte grensene er under 100 ppm.

SVEFF, Sveriges Färg- och Limföretagare

SVEFF, Sveriges Färg- och Limföretagare, önskar framföra följande synpunkter gällande remissen för Möbler och inredning.

- Vi anser att kriterierna ska anpassas för att kunna fortsätta använda akrylater och UV-produkter till möbler och inredning.
- Ett undantag bör införas för miljöklassificering av UV-produkter i kriterierna för Möbler och inredning.
- Det är nödvändigt att kriterierna anpassas till den nya klassificeringen för titandioxid.

Titandioxid – gjelder O26 og O54:

Titandioxid kommer att klassificeras som Carcinogen kategori 2 enligt CLP. Detta är ett mycket vanligt pigment som används i de flesta färgprodukter. Ett undantag från kraven gällande klassificering av ingående ämnen är nödvändigt om det ska vara möjligt att leverera ytbehandling till miljömärkta produkter i framtiden.

TMP (CAS:77-99-6) är en vanlig beläggning på titandioxid. Det undantag som Svanen har meddelat bör även läggas till här.

Ytterligare en substans Monomethyl Ether Hydroquinone (CAS:150-76-5) kan ingå i UV-produkter med koncentrationer över 100 ppm men under 1%. Denna substans har en harmoniserad klassificering men det finns också självklassificering från leverantören där Reprotox kategori 2 är vanlig. I råvaror ingår den mindre än 1% och kan finnas akrylatråvaror som en typ av spädare.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking vil fortsatt tillate UV-produkter med akrylater i kriteriene. Se ytterligere svar under O60.

Det er allerede unntak for klassifiseringen miljøskadelig for kjemiske produkter som brukes til overflatebehandling, se mer i kapittel 3.6. Nordisk Miljømerking er klar over den nye klassifiseringen til TiO₂ i pulverform og vil innføre unntak for inngående stoffer som er Carc2. Dette gjelder også for TMP siden bruken av dette er knyttet til bruken av titandioksid.

Linak

Exclude electrical and electronical parts and components where RoHS are applicable.

manufacturers that do more of the production themselves. The criteria for chemicals must be met regardless of whether the chemicals are used at the subcontractors' or the furniture manufacturers' facilities. The chapters that apply

Or anywhere else in the supply chain (not including electrical components).

Impurities: Residuals, pollutants, contaminants etc. from production, incl. production of raw materials that remain in the raw material or in chemical product in concentrations less than 100 ppm (0,0100 w-%, 100 mg/kg) in the chemical product. Impurities in the raw materials **exceeding concentrations of 1,0 % / 0,10 %** are always regarded as ingoing substances, regardless of the concentration in the chemical product. Examples of impurities are residues of the following: residues or reagents incl. residues of monomers, catalysts, by-products, scavengers, and detergents for production equipment and carry-over from other or previous production lines.

Is it 1,0% or 0,1% or 1,0% divided by 0,1% that is the limit? Limits from REACH and RoHS usually are 0,1%, so this could be appropriated.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the comment and has added a sentence saying that the chemical requirements do not apply to wires, electric and electronic components.

Vedum K k & Bad AB

Vi vill flagga för att vi har drivit en lång process i över ett och ett halvt  r, för att kunna få fram de underlag som krävs för att kunna få kompositsten (Silestone  , Caesarstone ) bedömd i Byggvarubedömningen och Sundahus. Detta har ej lyckats då tillverkaren två-tre steg tillbaka i värdekedjan  r oförstående inför de krav dessa bedömningssystem ställer på att redovisa kemiskt inneh ll. I nuläget bedömer vi det därför som mycket svårt för kompositsten att klara Svanenkraven kemiskt inneh ll såsom de är formulerade i nuläget.

Nordisk Milj merkings kommentar

Per i dag er ikke komposittstein et materiale som kan inngå i svanemerkede produkter. Nordisk Miljømerking ønsker imidlertid   utvide de reviderte kriteriene og støtte seg på kravene som utvikles i EU Ecolabel for hard coverings, der agglomerert stein til f.eks. k kkenbenk skal inkluderes. Nordisk Miljømerking vil derfor basere seg på kjemikaliekravene som stilles i EU Ecolabels krav. Uansett så vil det være nødvendig   innhente informasjon om de kjemikalieene som brukes fra underleverandører.

Wendre Finland Oy (Familon)

Chemicals: We don't have enough information, yet • is it enough if Reach requirement is fulfilled?

Nordic Ecolabelling's comment

In general Nordic Ecolabelling have stricter requirements than REACH.

O12 Antibakterielle stoffer

Finnish Federation of the Woodworking Industries

The criteria does not specify the reason why nanomaterials and/or antibacterial or disinfectant products are not allowed in the surface treatment. There will be a growing need for such surfaces in public places like schools, offices etc. This prohibition should be based only on the proved harmfulness of such named substances.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordic Ecolabelling do not agree that antibacterial/disinfectant furniture products are necessary in schools, offices etc. Many of these agents should be used with caution as they can be dangerous to human health and the environment. Antibacterial substances, including nanomaterials like nanosilver are a type of biocide. If biocides increase in use, it can lead to bacteria becoming resistant to agents that are necessary for hygiene and health in other contexts.

Linak

There is demand for antibacterial materials due to Corona and other bacteria. Would it make sense to use this in certain areas like the controls for the furniture?

Nordic Ecolabelling's comment

To be sure that surfaces do not have pathogenic viruses and bacteria a continuous disinfection with soap and water, or other disinfectants like alcohol is necessary.

Vedum Kök & Bad AB

Det vore ønskvært om det intyg vi anvender oss for Svanenmärkta hus avseende nano/biocider (Appendix 10 Declaration on nanoparticles and antibacterial additives in goods)genomgående kunde användas som verifikat för krav nano/biocider där detta ställs.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking utvikler spesifikke erklærings skjemaer (intyg) i hvert kriteriedokument. Dette gjøres fordi kravene ofte ikke er helt identiske og fordi dokumentasjonen som kommer inn i saksbehandlingen er spesifikt knyttet til den enkelte søknaden.

O13 Klassifisering av kjemisk produkt

Dynea

Carc 2 er nytt. Melamin (CAS 108-78-1)

- Re-klassifisering foreslått i EU (Carc 2) Titandioksid
- Re-klassifisering vedtatt for pulverform (Carc 2)

O13 og O14 er i "konflikt" med hverandre:

- O13 tillater bruk av CMR2 <1% og CMR 1A/1B <0,1%
- O14 tillatter ingen bruk av CMR2-stoffer.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Det er korrekt at det er en "konflikt" mellom det å forby inngående stoffer som er CMR og klassifiseringskravet på produkt. I alle kriterier der det er relevant ønsker Nordisk Miljømerking å stille strenge krav til CMR-klassifiserte produkter og stoffer, og dette er en standard kravformulering i våre krav. Det gjør det tydelig for alle, både den vanlige forbruker, lisensinnehavere og kjemikalieprodusenter at både produkt og inngående stoffer er omfattet av kravene. I enkelte tilfeller kan det være behov for å gjøre unntak. Dette kan gjøres enten i kravet til klassifisering eller i kravet til inngående stoffer. Da Nordisk Miljømerking ønsker å begrense unntak så mye som mulig, er det en stor fordel om unntaket bare kan gjøres i kravet om inngående stoffer, og derfor er det både et forbud i kravet om klassifisering av produkt og i kravet til inngående stoffer.

Linak

Please specify who it is that is responsible. In our opinion the responsibility lies with the manufacturer of the chemicals, not the manufacturer of the furniture.

Not including production of electrical or electronic parts.

Definition of chemical products?

Rephrase: The chemical products **or mixtures** must not be classified with any of the hazard statements listed in the table below. The classification of a chemical can change when the concentration changes and if the concentration for instance is low it should be the classification of the mixture, and not the individual chemicals in the mixture, that need to be evaluated.

Nordic Ecolabelling's comment

It is the manufacturer of the chemical products that is responsible for the correct classification and for documenting the requirements. This is stated both in the requirement and in the requirement for documentation. The requirements encompass both the chemical product, for instance the paint or lacquer, and the substances (individual chemicals) in the chemical product (like paint). The chemical requirements do not apply to production of electrical/electronic parts.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Undtagelsen for isocyanater og formaldehyd bør udelukkende gælde for de særlige anvendelser, hvor der ikke findes alternativer.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Det gis unntak for isocyanater og formaldehyd der det anses nødvendig. Da kjemikaliekravene er tilpasset det enkelte materialet og/eller kjemiske overflatebehandlingen, anser Nordisk Miljømerking at unntakene allerede er spesifisert der det er nødvendig, da unntakene ikke gjelder generelt i kriteriene.

TMF

Svanen har utelämnat faroangivelse H334 allergiframkallande. Denna faroangivelse har både Upphandlingsmyndigheten och SKL Kommentus i sina krav för ytbehandling.

I och med krav O13 uppfyller inte Svanen de krav som Upphandlingsmyndigheten eller SKL Kommentus ställer på kemiska produkter avsedda för ytbehandling och därmed kan Svanencertifikat inte användas som verifikat vid offentlig upphandling enligt UHM:s eller SKL Kommentus krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren men vill förtydliga att specifika kemikaliekrav för ytbehandling av trä, metall och plast kommer senere i kriterierna. Kemikaliekraven i kapitel 3.1.1 gäller inte för ytbehandlingsprodukter. Upphandlingsmyndigheten och SKL Kommentus i Sverige tillåter inte klassificeringen H334 för ytbehandlingsprodukter och klassificeringen har lagts till i relevanta krav, se även svar till krav O53.

O14 Klassifisering av inngående stoffer

Linak

Definition of chemical product. The “chemical product” should probably be substituted with “raw material” and explained that this is down to the “homogeneous material” (like for RoHS directive 2011/65/EU).

Set limit to only include substances above 0,1% and define substances (as chemicals or chemical elements).

Not including electrical or electronical parts and products that needs to use some of these substances for functional purpose (like the SVHC, lead, that still is allowed in RoHS as there are no possibility of substitution at current time).

Nordic Ecolabelling's comment

Please see answer given to Linak under O13.

Outokompo

Önskar ett förtydligande i samband med tabell O14 samt O15 (kapitel 3.1.1) att de krav som specificeras här inte gäller legeringsämnen och föroreningar som ingår i stål.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har innført en setning i den innledende teksten til kjemikaliekravene at kravene ikke gjelder for legeringer eller kjemikalier som brukes i stålproduksjonen.

O15 Forbudte stoffer

Flokk

Offecct: När det gäller lim har vi – trots flera års sökande och tester – inte funnit ett bra alternativ utan polykloropren. Har varit i kontakt med limleverantör och enligt mig blir detta en utmaning. Å andra sidan är det ju nya krav även på att alla delar skall vara lätta att separera och då är ju frågan hur de ställer sig till inlimmat tyg. Vi hade gärna designat bort detta moment men det är en större fråga än så.

"Det tidigare unntaket for lim med polykloropren er fjernet da det er Nordisk Miljømerkings erfaring at det fins og brukes alternativer til slikt lim".

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerkig har videreført unntaket og tillater bruk av polykloroprenlim under gitte forusetninger.

Linak

Definition of chemical products.

Set limit to substances above 0,1%. Not including electrical or electronical parts and products that needs to use some of these substances for functional purpose (like the SVHC lead that still is allowed in RoHS at specified limits, in certain products, as there are no possibility of substitution).

Not including electrical or electronical parts, and products, as the information of halogenated organic compounds in these parts not normally is information given and will need to comply with flame requirements for applicable standards.

Please set limit to above 0,1%. For a substance, like Bisphenol A, this could be unreacted monomers for PC polymers.

Not including electrical or electronic parts.

Nordic Ecolabelling's comment

Please see answer given to Linak under O13.

Miljø- og Fødevarerministeriet

MFVM bemærker, at der bør være fokus på at begrænse og udfase brugen af isothiazolinoner på baggrund af de allergifremkaldende egenskaber. Der bør som minimum fastsættes lavere grænser for det tilladte indhold af isothiazolinoner i de kemiske produkter.

Der kan henvises til CoRAP-listen, og at stoffer på denne liste ikke bør anvendes: <https://echa.europa.eu/da/information-on-chemicals/evaluation/community-rolling-action-plan/corap-table>. Stoffer som er på denne liste, er stoffer, som er i "pipeline" for vurdering og potentielt regulering i EU. På CoRAP-listen findes også stoffer, som mistænkes for at være hormonforstyrrende.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking ønsker ikke å henvide til CoRAP-listen i disse kriteriene. Det er krevende å stille krav som henviser til en liste der stoffer er under evaluering, både for saksbehandler i Nordisk Miljømerking og for produsentene av de kjemiske produktene. Det er også viktig å huske på at vi i disse kriteriene ikke svanemerker selve det kjemiske produktet, men et helt møbel. Det er derfor mange andre krav som møbelet også skal oppfylle foruten kjemikaliekravene. Forbrukeren vil heller ikke komme i direkte kontakt med kjemikalierne, så risikoen for eksponering er en helt annen enn dersom det er det faktiske kjemiske produktet som forbrukeren kommer i kontakt med. Grensen for innhold av isothiazolinoner er den samme som er i kriteriene for svanemerking av industriell farge og lakk til innendørs bruk, og Nordisk Miljømerking anser at den er på et strengt nok nivå.

Træ- og Møbelindustrien

Kandidatlisten oppdateres hvert halve år uten overgangsfrist. Svanemærkede møbler der overholder kravene på ansøgningsstidspunktet risikerer derfor i løbet av gyldighedsperioden ikke lenger å kunne oppfylle kravene.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking er klar over denne utfordringen. Det er alltid lisensinnehaverens ansvar å sørge for at kriteriene oppfylles i hele gyldighetstiden for lisensen, men oppdateringer av Kandidatlista er også noe Nordisk Miljømerking følger med på. Dersom det skulle skje oppdateringer som er i konflikt med stoffer som inngår i kjemiske produkter i svanemærkede møbler, vil dette bli fulgt opp av Nordisk Miljømerking i samarbeid med lisensinnehaver.

TMF

ECHA:s kandidatlista över SVHC-ämnen uppdateras var 6:e månad. Gäller kravet på SVHC endast vid deklarasjons-tillfället eller under hela licensperioden? Dvs måste möbelproducenten ständigt uppdatera sig enligt kandidatlistan? Om Svanen ska användas som verifikat för att påvisa fritt från SVHC krävs löpande uppdatering var 6:e månad. Om inte detta sker kan inte Svanen-certifikat äldre än 6 månader åberopas för att påvisa att en möbel är fri från SVHC!

Svanen måste tydliggöra hur man säkerställer under hela licensperioden att märkta möbler inte innehåller SVHC från kandidatlistan.

Tidigare undantag för lim innehållande polykloropren är borttaget med motivering: "...Nordic Ecolabelling is aware that alternatives to such adhesives are available and are used."

Det har visat sig vara mkt svårt att hitta dylika leverantörer på marknaden och de få alternativ som erbjuds tycks innehålla SVHC som gör att de inte är tillåtna. Svanen bör överväga att förlänga undantaget för polykloropren.

Nordisk Miljømerkings kommentar

For svar angående Kandidatlista, se svar over til TMF.

Angående kloroprenlim så har Nordisk Miljømerking videreført unntaket og tillater bruk av polykloroprenlim under gitte forutsetninger.

O16 Nanomaterialer

EFG

Vi stødjer att nanomaterial som t ex nanolaminat hålls utanför Svanen.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømärkning tackar för stødet till kravet.

Linak

... must not have **intentional added** nanomaterials as ingoing substances **unless the nanomaterial is proven safe**.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have a general precautionary approach to the use of nanomaterials/nanoparticles. There is still great uncertainty about how nanomaterials/particles affect health and the environment.

O17 VOC i lim

Linak

Exclude electrical and electronic parts.

Nordic Ecolabelling's comment

Electrical and electronic parts shall not fulfil the chemical requirements, and this is now stated more clearly in the document.

O18 Fritt formaldehyde

Dynea

Tidligere max 0,2% i 1-komponent-produkter

Hvorfor skal ny grense for 1komponent systemene være 0,02%?

Entydig definisjonen av 1- og 2 komponentsystemer mangler.

Det er forskjellig produkter som inngår i denne gruppen, og det har tidligere vært mer manuell håndtering enn det som er tilfelle for plateproduksjon.

Når det gjelder de produktene som limes med aminoharpikser, så er bruken av disse automatisert. Dette betyr at:

Lim og herder holdes i separate lukkede, automatiske systemer fram til limblanding.

Lim og herder blandes før påføring og påføring gjennomføres i forskjellige avanserte og automatiske systemer. Blanding av lim/herder og tilsatsstoffer er avhengig treslag, pressekapasitet og selvsagt også ønsket emisjon.

På samme måte som for sponplate og emisjon er det sammensetningen i limblandingen som er avgjørende for emisjon, og ikke fritt formaldehyd i en eller flere av enkelt komponentene.

Dynea mener at det er total emisjon i arbeidslokalet og emisjon fra ferdig produkt som er viktig. Vi mener at fokus for disse applikasjonen bør være på ferdig presset produkt og på emisjon arbeidslokalet.

Vi mener at kravet om <0,2% i limblandingen bør utgå og erstattes med det som regnes som det viktigste kravet for å sikre arbeidstaker som er ny bindende OEL.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning har ändrat kravet till att fortsatt ha gränsen 0,2 vikt-% fri formaldehyd för lim som inte blandas med härdare (1-komponentprodukter). Det finns inte längre något undantag för lim som blandas med härdare, utan alla limmer som omfattas av kravet ska uppfylla gränsvärdet 0,2 vikt-% innan blandning med eventuell härdare. De limmer som omfattas av detta krav är lim som används vid montering av de olika komponenterna i möbelen, ingående material som t.ex. träbaserade skivor ska uppfylla senare specifika kemikaliekrav. Nordisk Miljömärkning är enig med att den totala emissionen formaldehyd i arbetslokalen och emissionen från färdig produkt är viktiga, att ställa krav på detta kräver däremot att möbeltillverkaren behöver utföra fler tester. Ett strängt gränsvärde på fri formaldehyd bör ge låga emissioner både i arbetsmiljön och från den färdiga produkten, Nordisk Miljömärkning önskar därför fortsatt ställa detta krav. För lim som används vid tillverkning av träbaserade skivor ställs däremot inget krav på fri formaldehyd utan där ska den färdiga skivan uppfylla krav på formaldehydemission.

EFG

Krav för lim som ej blandas med härdare är föreslaget till 0,02 %, medan lim som blandas med härdare tillåts 0,2 %. Vad är motivet till så stor skillnad mellan lim som blandas med härdare respektive lim som inte blandas med härdare?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning har ändrat kravet till att inte längre ha något undantag för lim som blandas med härdare. Alla limmer som omfattas av detta krav ska uppfylla gränsvärdet 0,2 vikt-% innan blandning med eventuell härdare.

Flokk

How are these requirements compared to US req?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling is not aware of any US requirements for free formaldehyde in chemical products. If the question refers to formaldehyde emissions Nordic Ecolabelling has not evaluated how the requirements are compared to US requirements, for example CARB. Other test methods than those specified in the requirement can be used if an independent third party has performed evaluations of the correlation related to both method and limits.

Miljø- og Fødevareministeriet

Nordisk Miljømærkning bedes revurdere kravniveauet mht. formaldehyd, der er uændret i forhold til tidligere kriteriegeneration, da Nordisk Miljømærkning vurderer, at kravene er skrappe, men ikke umulige at indfri.

ECHA har lavet et forslag for emissionen af formaldehyd på 0,124 mg/m³ og sendt det til vurdering i RAC (EU's risikovurderingskomite). RAC har vurderet, at

grænsen bør være væsentligt lavere på baggrund af sundhedseffekter, og derfor er det RACs vurdering, at grænseværdien for emission af formaldehyd bør være 0,05 mg/m³. Dette forslag er endnu ikke vedtaget, men det er i proces.

Nordisk Miljömerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren men vill tydliggöra att detta krav gäller för fri formaldehyd i kemiska produkter, det finns senare krav på formaldehydemission från bland annat träbaserade skivor. Nordisk Miljömärkning bevakar arbetet med att ta fram ett nytt gemensamt lagstadgat gränsvärde för formaldehydemission i EU. Alla kriterier med krav på formaldehydemission kommer att ses över när gränsvärdet är beslutat.

TMF

Första delen av krav O18, rörande halt fri formaldehyd är oklart. Avser kravet max 0,02 % fri formaldehyd halten i det "våta" limmet (chemical product) eller avser kravet ett uppmätt värde på den limfog som bildas efter limningsoperationen (measured in the finished product) och avses då halten fri formaldehyd beräknad på själva limfogen eller på hela möbeln?

- Om kravet avser det "våta" limmet så går det inte att hänvisa till vanliga varuinformationsblad (SDS) för att påvisa efterlevnad eftersom formaldehyd inte är märknings-pliktigt i halter under 0,1 % – i detta fall måste Svanen tydligt ange vilket typ av verifikat som krävs för att påvisa efterlevnad.
- Om kravet istället avser halten fri formaldehyd antingen i den uthärdade limfogen eller räknat på hela möbeln så måste Svanen tydligt beskriva hur detta ska verifieras – vilken typ av test, metodik, testbetingelser (temp; RH%), standard och dokumentation krävs för att påvisa efterlevnad? Enligt förslaget räcker leverantörsintyg men man har inte på något sätt specificerat hur denna mycket komplicerade mätning ska gå till.

En vidare konsekvens av kravets andra del är att Svanen tillåter att lim som är avsett att blandas med härdare får innehålla mycket höga halter fri formaldehyd. Av erfarenhet utnyttjar vissa limleverantörer detta och menar att det är godtagbart att använda lim med halter fri formaldehyd som vida överstiger 0,2 % - i vissa fall i spannet 0,3-1,0%. Enligt O18 ska man tillämpa EN-1243 för mätning av fri formaldehyd. Hur ska detta genomföras när lim och härdare blandats? Den förordade reaktions-mekanismen går inte att tillämpa på en lim & härdarblandning då limmet reagerar med härdaren under brukstiden. Vilken halt fri formaldehyd avser man att man ska redovisa - den initiala som kan vara mycket hög eller den slutliga som antagligen är låg när limmet reagerat med härdaren och brukstiden är till ända? Det får anses vara märkligt att Svanen vill göra det möjligt att använda lim med fri formaldehyd vida överstigande 0,2 % när utvecklingen går i rakt motsatt riktning efter att formaldehyd klassats som cancerogent. Det har funnits alternativ på marknaden sedan slutet av 90-talet med fri formaldehyd under 0,2 % och numera även under 0,1 %.

Svanen måste precisera vad som avses med kravet om max 0,02 % fri formaldehyd i första delen av krav O18. Förslagsvis bör detta krav helt utelämnas oaktat om kravet avser själva limmet eller den limmade slutproukten.

Vidare bör Svanen omformulera andra delen av krav O18 till att lim avsett att blandas med härdare får innehålla max 0,2 % fri formaldehyd utan härdare.

I och med föreslagen formulering av krav O18 uppfyller inte Svanen det krav t.ex. Upphandlingsmyndigheten och SKL Kommentus ställer på halten fri formaldehyd i lim och därmed kan Svanencertifikat inte användas som verifikat vid offentlig upphandling för att påvisa efterlevnad av krav på max 0,2 % fri formaldehyd i lim (utan tillsatt härdare).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarerna. Kravet har ändrats till att inte längre ha något undantag för lim som blandas med härdare, utan alla limmer som omfattas av detta krav ska uppfylla gränsvärdet 0,2 vikt-% innan blandning med eventuell härdare. Kravformuleringen har även tydliggjorts, kravet på fri formaldehyd ställs på den ohärdade kemiska produkten som t.ex. det våta limmet. Den dokumentation som krävs för kravet är ett intyg från producenten/leverantören av den kemiska produkten. Nordisk Miljömärkning ställer flera kemikaliekraV där efterlevnaden inte kan ses på säkerhetsdatabladet (SDS). Därför ställs alltid krav på ett kompletterande intyg från producenten/leverantören som har full information om innehåll i kemiska produkten. Det krävs inget test av fri formaldehyd då det blir väldigt omfattande och ekonomiskt belastande att kräva för varje kemisk produkt. Nordisk Miljömärkning kan kräva test om det skulle vara tvivel om att informationen i intyget stämmer.

3.1.4 Krav kapittel 3.2 Tre, pil, kork og bambus

O19 Kjemikalier i gjenbrukte deler

TMF

Hur ska krav på redovisning av kemikalieinnehåll (t.ex SVHC) ske på återbrukat eller begagnat material?

Vilka krav på spårbarhet ställer Svanen, vilka verifikat efterfrågas och hur ska detta redovisas?

Ett Svanen-certifikat bör kunna användas som verifikat på att en produkt är fri från SVHC!

Svanen måste tydliggöra vilka krav på dokumentation och verifikat som krävs för att säkerställa spårbarhet och att rådande kemikalielagstiftning efterlevs när det gäller återvunnet och återbrukat material.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking anser at det å bruke gjenbrukte tredeler (av heltre) direkte i et nytt møbel, kun vil være aktuelt i svært spesifikke og få tilfeller. Da det stilles krav om at tredelene skal være ubehandlet kan ikke Nordisk Miljømerking se at det trengs ytterligere bevis for at uønskede kjemiske stoffer ikke inngår. Det står imidlertid også i dokumentasjonskravet at Nordisk Miljømerking kan etterspørre ytterligere dokumentasjon dersom vi finner det nødvendig.

O20 Trearter som ikke må anvendes

Egger

ok, no comments - can remain. According to ISO38200 Annex C: bans on the export of protected species need to be respected and are verified by the Certification body. Additionally at EGGER in compliance with EUTR endangered species are proofed within our SGS EUTR monitoring.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the support.

Træ- og Møbelindustrien

Træ- og Møbelindustrien beklager at der er indført en forbudsliste over uønskede træarter. Forbudslisten hviler på tilfældige og uvidenskabelige kriterier uden hensyntagen til at træarterne kan skaffes dokumenterede bæredygtige via annerkendte certificeringsordninger som FSC og PEFC. Listen modarbejder dermed en bæredygtig udvikling i de lande og de lokale skovområder, som har allermost brug for at indtægter fra disse træprodukter. Stik imod hensigten risikerer det at føre til ubæredygtig hugst, salg til opkøbere der ikke stiller krav og ultimativt konvertering af landarealet til landbrugsjord, da skoven ikke bringer lokalbefolkningen værdi fra det træ der kan sælges fra skoven. Træ- og Møbelindustrien opfordrer på det kraftigste til at listen afskaffes og erstattes alene af krav om FSC og PEFC-certificeret træ.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har revidert listen over forbudte trearter og ny liste er vedtatt av Nordisk Miljømerkings Nemnd i 2020. Her åpnes det opp for at enkelte av artene på listen kan anvendes dersom en rekke krav er oppfylt, blant annet at det er full sporbarhet slik at det kan dokumenteres at det ikke kommer fra IFL (Intact Forest Landscape)-områder og at det er FSC/PEFC 100 %. Nordisk Miljømerking støtter seg på sertifiseringsordningene FSC og PEFC, men anser at sertifisering alene ikke alltid er godt nok, f.eks. i områder med høy korrupsjonsrisiko. Det er ulike meninger om sertifisering beskytter biodiversitet og sikrer rettigheter og inntekter for lokalbefolkningen i tilstrekkelig grad. Enkelte mener at sertifisering er en god løsning, mens andre mener det er andre metoder som bedre sikrer bevaring av regnskogen og befolkningens rettigheter. Miljøorganisasjonen Greenpeace har f.eks. gått ut av FSC da de mener systemet ikke godt nok beskytter viktige områder for biodiversitet, som IFL-områder. Det betyr ikke at det ikke finnes sertifisert tre som kan være bra, men Nordisk Miljømerking ønsker ytterligere dokumentasjon for å sikre dette. Bevaring av regnskogen og intakte, gamle skogsområder er svært viktig både for det biologiske mangfoldet og klimaet, og det fins gode alternativer til bruk av treartene som er på listen over arter som er forbudt eller som begrenses i svanemerkede møbler. Nordisk Miljømerking har vanskelig for å se at våre begrunnelser for en slik liste er tilfeldige og uvitenskapelige, da dette er en kompleks problemstilling med ulik tilnærming til hva som er den beste løsningen.

O21 Sporbarhet og sertifisering

EFG

Det är VÄLDIGT svaga krav på trä vid max 10 % trä i produkten. O21 bör omfatta även trä under 10 %.

Hur säkerställs spårbarheten när man gör undantag från krav på FSC-certifiering hos tillverkare och underleverantörer? FSC har regler för att säkerställa spårbarheten som Svanen gör avsteg ifrån.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking stiller krav til at alt heltre som inngår skal oppfylle krav til trearter som er forbudt eller tillates under strenge forutsetninger. Grensen er senket til 5 vekt-%. Det er flere mindre aktører i møbelindustrien og det fins ofte lokale

underleverandører, f.eks. sagverk og mindre snekkerverksteder som får sitt tre fra lokal hogst. Dette gjelder kanskje særlig ved produksjon av møbler i heltre. Sporbarhetssertifisering er kostbart og mindre aktører ser ofte ikke behovet for en slik sertifisering når de allikevel har god kontroll på hvor trevirke kommer fra. Nordisk Miljømerking ønsker ikke å tvinge slike aktører til å gjennomføre en kostbar sporbarhetssertifisering. Dokumentasjonskravet er oppdatert for å gjøre det enda tydeligere hva vi krever for at dette unntaket skal kunne anvendes. Vår erfaring er at dette fungerer i saksbehandlingen.

Egger

Complemented by ISO38200: The applicant/manufacturer of the furniture/fitment or the applicant's/manufacturers subcontractors of wood raw materials/willow/bamboo/cork must have FSC/PEFC or ISO38200 chain of custody certification.

Complemented by ISO38200 and SDG 15.2- cert. definition ISO38200 3.9 verified material received with a certified status and that meets requirements of a particular certification scheme (such as PEFC, FSC or ISO38200 certified) for which the organization can provide evidence of third party certification to that scheme:

Certified wood raw materials, willow, bamboo and cork: At least 70% of the wood raw materials, willow, bamboo and cork used in the Nordic Swan Ecolabelled product must be verified material received with a certification status (such as PEFC, FSC or ISO38200 certified) as evidence of sourcing from sustainably managed forests in compliance with SDG15.2.

The remaining proportion of wood raw material must be covered by the FSC/PEFC or ISO38200 DDS control schemes.

Complemented by ISO38200: If the furniture manufacturer has FSC/PEFC or ISO38200 chain of custody certification, certified wood raw materials (certified credits) must be allocated from the manufacturer's chain of custody account to the Nordic Swan Ecolabelled product.

Complemented by ISO38200: The applicant/furniture manufacturer or supplier must provide valid FSC/PEFC or ISO38200 CoC certification that includes all wood raw materials, willow, bamboo and cork used in the Nordic Swan Ecolabelled furniture/fitment.

Complemented by ISO38200: If a furniture manufacturer has chain of custody certification: A manufacturer that has FSC/PEFC or ISO38200 chain of custody certification must present documentation showing that the certified percentage requirement has been met through the applicant's/manufacturers chain of custody account.

Complemented by manufacturer declaration; If a supplier has chain of custody certification, the furniture manufacturer must provide proof of purchase of certified wood raw materials. This shall be specified on the invoice with a certified percentage claim or verified in an official manufacturer declaration by 3rd parties.

Comment: At EGGER our manufacturer declaration of wood origin all criterias and values are verified by SGS CH as 3rd party. The certified percentages for each production site and product are based on the certified virgin wood share (purchasing

of logs and sawmill waste wood) and are determined according to the ISO control procedures (Chap. 8.3.3) on a rolling year average (FY). The declared target of our wood purchase department is to increase the share of certified wood in all production sites. However, the initial conditions for our plants are different, depending on the availability of certified wood in the regions and the certification level of the suppliers. All suppliers are regularly audited with our third-party DDS (Due Diligence System) in accordance with the requirements of the EU Timber Regulation (VO) 995/2010 and the guidelines of the new ISO 38200 standard.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling wants to use the well-known and established certification systems for more sustainable forestry, hence reference to a standard that indirectly controls FSC/PEFC certification and traceability will not be added to the requirement.

FSC Denmark

Why? We suggest to bring it down to for instance 5 %.

When you accept alternative documentation you should have focus on both sourcing of certified materials but also on the fact that the subcontractor must ensure, that the certified purchase actually is used in the production of products to be Swan labelled. Therefore change this to: As an exception from the above, a subcontractor (e.g. a carpentry workshop) of the applicant that does not have CoC certification may also be approved. This is subject to a guarantee and documentation from the subcontractor that proves that the wood raw materials are purchased from a CoC certified supplier of wood that can prove that the wood raw materials comply with Nordic Swan Ecolabelled requirements. It is also required that the subcontractor can proof that the purchases of certified materials are used in the relevant materials for the applicant.

”chain of custody account” is not a term used in certification systems like FSC. This can confuse the certified companies. The term account is used only by certified companies with credit systems.

We suggest that you delete this section here, and to follow our suggestion related to this requirement in the documentation part below.

Writing the requirement in this way, you only take into account companies that sell products with percentage claims like FSC Mix 70%. What about companies that sell FSC Mix Credit or PEFC claims sold under a credit system?

Replace with this text to ensure reliable documentation for us of certified wood/materials:

If a supplier has chain of custody certification, the furniture manufacturer must provide proof of purchase of certified wood raw materials from a supplier of wood with chain of custody certification. This must be specified on the invoice with certification claims meeting the certified percentage requirement. Volumes of purchased certified wood raw materials must be stated on the invoices. The manufacturer must describe how it guarantees that the certified wood specified on the invoice is used in the Nordic Swan Ecolabelled products. This includes a description of the control mechanisms used that ensures internal traceability and separation between certified and non-certified materials, and documentation that shows that the mechanisms are applied.

How do you manage the risk of "alternative documentation" formulated here? It's a potential loophole for bad documentation which we have seen for years in public and private procurement. Especially when non certified contractors act as producers. Please see the Danish public procurement guidelines for "alternativ dokumentation" (<https://mst.dk/media/113815/vejledning-i-baeredygtigt-trae.pdf>) for relevant requirements for control measures (traceability in supply chain, traceability in production/processing and responsible origin). We believe that the current wording is focusing too much on sourcing and could be more specific with regards to internal traceability in non certified companies/operations with production. We think this should be expressed more directly and elaborated. Therefore we recommend that you replace the current text with:

If an applicant does not have a subcontractor with chain of custody certification, the subcontractor must present invoices with certification claim(s) for the wood raw materials in question from a supplier of wood with chain of custody certification and that supplier's CoC certificate which must correspond exactly with the invoices. Volumes of purchased certified wood raw materials must be stated on the invoices. An applicant must have a contract with the subcontractor that sets out how it guarantees that the certified wood specified on the invoice is delivered to the applicant. The subcontractor must describe the control mechanisms that ensure internal traceability and separation between certified and non-certified materials, and documentation that shows that the mechanisms are applied. It must also be stated in the contract that the subcontractor is required to inform the applicant if their supplier of wood is changed. Nordic Ecolabelling may request further information.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling would like to thank you for the comments given to our forestry requirements. The forestry requirements in all our criteria documents are based on the revision of the forest requirements in 2015. To have requirements that are easy to understand and follow the terms used in the industry/certification schemes is important for us, hence some changes in the formulations will be done. Nordic Ecolabelling accept all the methods for calculation and transfer of certified material that are used by the certification systems FSC and PEFC, including the Credit-method. It has not been our intention to exclude this. Nordic Ecolabelling have also updated the documentation requirement in those cases where the subcontractor do not have a valid CoC-certification.

Miljø- og Fødevareministeriet

MFVM støtter Svanens krav om minimum 70 % indhold af træ fra FSC eller PEFC certificeret skovbrug. MFVM opfordrer også Nordisk Miljømærkning til ikke at føre en liste med træarter, der ikke tillades i Svanemærket (<http://www.nordic-ecolabel.org/wood/>).

Hvis der sigtes på pil fra skovdrift, bør pil ikke indgå som selvstændigt produkt, da dette er en træart og vil være omfattet af de almindelige kriterier for træ.

MFVM finder håndteringen af trægenbrugsprodukter problematisk og ikke på linje med gældende EU-lovgivning, der sætter lovlighedskrav for specielt preconsumer varer, der ikke kan undtages for kravene i den europæiske tømmerforordning. Den europæiske tømmerforordning undtager kun træprodukter eller dele af sådanne produkter, der er fremstillet af træ eller træprodukter, som har afsluttet deres livscyklus, og som ellers ville være blevet deponeret som affald.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at tilladelsen af preconsumer produkter uden FSC og PEFC certifikat vil øge risikoen for, at kan indgå ulovligt træ i Svanemærket. Kravene omkring brugen af chain of custody bør være ens for alle produkter. Undtagelsesbestemmelserne:” Som et unntak fra regelen over, kan en underleverandør (f.eks. et snekkerverksted) til søkeren som ikke har sporbarhetssertifisering, også godkjennes. Betingelsen er at underleverandøren kan garantere at de faktiske treråvarene er kjøpt fra en sporbarhetssertifisert treleverandør som kan vise at treråvaren oppfyller Svanens krav. Hvis dette krav er gældende, bør det afspejles i både indendørs og udendørs møbler og for alle produktgrupper.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtte til sertifiseringskrav på 70 %. For svar til treliste, se svar gitt til Træ og Møbelindustrien over. Pil er fjernet fra overskrift og kravtekst. Kravet er også oppdatert med tanke på hva som regnes som gjenvunnet materiale slik at det følger relevant lovgivning og ISO standard for definisjon.

OnSolidGround

Det blir motstridigt med undantag från spårbarhetscertifiering oavsett var i kedjan undantaget sker.

Sker hänvisning till andra system för uppföljning av kraven skall dessa tillämpas fullt ut.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til EFG og Miljøstyrelsen over.

TMF

Hur ska Svanen kunna säkerställa att spårbarheten är obruten när man gör undantag för underleverantörer? Vilken typ av dokumentation och verifikat krävs för att säkerställa chain of custody?

Gäller undantaget på certifiering bara en underleverantör eller kan även sökande företag åberopa undantag om man kan visa genom intyg eller liknande att inköpt råvara eller komponent är tillverkad av cert. virke?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar over gitt til EFG og Miljøstyrelsen. Nordisk Miljømerking krever ikke at møbelprodusenten må være sporbarhetssertifisert. Muligheten for å bruke unntaket gjelder derfor for underleverandører.

Upphandlingsmyndigheten

Det är otydligt i kravtexten om det krävs en FSC/PEFC-certifiering eller om annan, motsvarande certifiering kan användas.

En av förutsättningarna för att en märkning ska kunna användas som krav i en upphandling är att märkningskraven är objektiva. Det innebär bl a att det ska gå att mäta eller på annat sätt objektivt konstatera om en produkt, som skulle kunna ingå i en ansökan om märkningen, uppfyller märkningskraven eller ej. Av den anledningen anser vi att det behöver vara tydligt att det krävs certifiering för FSC och /eller PEFC eftersom det inte finns någon definition av ”hållbart skogsbruk” i

mærkningsdokumentet utan det hänvisas enbart till de prinsipper som ingår i FSC eller PEFC.

I detta remissvar gör Upphandlingsmyndigheten en bedömning av Svanens märkningskrav för möbler, inte om FSC/PEFC som märkningar i sig kan användas som krav på märkning i en upphandling. Vi vill dock framhålla att det är oklart och det saknas rättspraxis om samma bedömning ska göras på eventuella andra märkningar som ingår i en märkning som ska kunna användas vid upphandling.

Liknande krav är inte formulerade på samma sätt (jfr krav O30, O33 och O49). Det kan leda till olika tolkningar. Finns det en anledning till att kravet är formulerat annorlunda i de olika kraven? Annars bör det vara samma formulering.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking godkjenner kun FSC/PEFC -sertifiseringsordningene og det er tydelige henvisninger til disse ordningene både i kravtekst og dokumentasjonskrav. Kravene har noe ulik formulering fordi det er rettet mot ulike typer treprodukter, som heltre, trebaserte plater og papir i HPL. Hva det stilles krav om er imidlertid det samme i alle kravene. Nordisk Miljømerking har allikevel gått igjennom formuleringene på nytt og harmonisert formuleringene i så stor grad som mulig.

3.1.5 Krav kapittel 3.3 Plater av tre/pil/bambus

Vedum Kjøk & Bad AB

Återkoppling skivleverantører såsom Kronospan og Egger

Vi har kontaktat våra viktigaste skivleverantörer som ingår i vår Svanen-märkning i dag och den återkoppling vi har fått är införlivad i detta remiss-svar. Vi förutsätter dock att nordisk miljömärkning säkerställer återkoppling direkt från betydande skivleverantörer såsom exempelvis Kronospan och Egger vilka är viktiga aktörer i sammanhanget. Remissvaren ska omfatta de typer av kvaliteter på skivmaterial som ofta förekommer till möbel- och inredningsindustrin, avsedda för den bearbetning och de ytbehandlingssätt som används till kök och bad, exempelvis målad rå MDF och melaminbelagd spånskiva/ MDF.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takkar for kommentaren. Kontakt har tagits med ulike aktører under framtagandet av kriteriene og remissvar har fått in från skivtillverkaren Egger.

O22 Miljømerket bygningsplate

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O23 Kjemikalier trebaserte skiver med gjenvunnet materiale

Egger

The EFP Standard mentioned as criteria is a voluntary standard which mostly is not very widespread in the industry (when it comes to testing at all).

If it comes to pollutants in recycling material the testing scheme mostly used is the German waste wood ordinance.

This German waste wood ordinance is also stricter than the EPF standard and therefore includes the requirements of the EPF standards.

As the actual formulation “equivalent documentation/test report” is very vague and can lead to discussion a reference on the German waste wood ordinance as an verification example will help in accepting the verification.

Nordic Ecolabelling’s comment

Nordic Ecolabelling thanks for the comment and has added a reference to the German waste wood ordinance in the requirement.

O24 Trearter som ikke må anvendes

Egger

ok, no comments - can remain.

Nordic Ecolabelling’s comment

Nordic Ecolabelling thanks for the support.

O25 Klassifisering av kjemisk produkt

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O26 Klassifisering av inngående stoffer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O27 Forbudte stoffer

TMF

Se kommentar krav O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til kommentaren under krav O15.

O28 VOC i lim

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O29 Formaldehyd

Dynea

Sponplater

Lim og herder holdes i separate lukkede og automatiske systemer fram til påføring.

Da blandes alt og påføres spon i ett lukket belimingssystem.

Blanding av lim/herder og tilsatsstoffer er avhengig av plate kvalitet og ønsket emisjon.

Det er sammensetning i lim/herder blanding som er avgjørende for emisjon og ikke fritt formaldehyd i en eller flere av enkelt komponentene.

Dynea mener at det er total emisjon arbeidslokalet og emisjon på ferdig produkt som er viktig.

Kravet om fri F <0,2% i lim/herder blanding er unødvendig, kan være vanskelig å følge opp og har ingen praktisk betydning for helse så lenge dette håndteres i lukkede systemer og påføres automatisk i lukkede systemer.

MDF

I prinsippet gjelder det samme for MDF, lim og herder holdes i separate lukkede og automatiske systemer fram til påføring. Da blandes alt og påføres i ett lukket belimingssystem (en blowline er fiber, vann, lim, herder og tillsatsstoffer blandes vått ved høyt trykk).

Blanding av lim/herder og tillsatsstoffer er avhengig av plate kvalitet og ønsket emisjon.

Det er produsenter som har tilstrekkelig syre i sine fiber, og ikke tilsetter herder, men limet trenger fremdeles ekstern herder og vil være å betrakte som et 2-komponent system.

Dynea mener at det er total emisjon arbeidslokalet og emisjon på ferdig produkt som er viktig.

Kravet om $F < 0,2\%$ i lim/herder er unødvendig, kan være vanskelig å følge opp og har ingen praktisk betydning for helse så lenge dette håndteres i lukkede systemer og påføres automatisk i lukkede systemer.

Tabellen angir ulogiske verdier for testen ASTM E 1333 med hhv. 0,06 ppm og 0,07 mg/m³.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren men vill förtydliga att lim som används till produktion av träbaserade skivor inte behöver uppfylla krav på fri formaldehyd. Den färdiga skivan ska istället uppfylla detta krav på formaldehydemission. Kravet hänvisar inte längre på förhand till testmetoden ASTM E 1333 utan enbart EN 717-1 samt EN 16516. Andra testmetoder kan godkännas om en oberoende tredjepart gjort en korrelation.

Egger

Because of the changes of the reference method (German Chemicals Prohibition Ordinance) in Germany from EN 717-1 to ISO EN 16516, the industry is mostly switching to EN 16516 as standard external testing method for formaldehyde in Europe.

Therefore the addition of EN 16516 as alternative testing method (with the appropriate factor of the test result) would be very welcome.

<https://www.umweltbundesamt.de/en/formaldehyde#what-does-carcinogenic-mean>
Also the acceptance of specific legal certification schemes, which state compliance with the mentioned values (E05, TSCA, CARB, F****) would make the verification easier.

Nordisk Miljømerkings kommentar

*Nordic Ecolabelling thanks for the suggestions and have added EN 16516 as an alternative testing method. The requirement now only refers to and have limit values according to the methods EN 717-1 and EN 16516. Other test methods can be accepted if an independent third party have made a correlation. The requirement level has also been changed to be at the same level as the new regulation in Germany. Nordic Ecolabelling have chosen to not accept certificates according to for example E05, TSCA, CARB or F**** instead of test reports. The reason is that Nordic Ecolabelling do not wish trying to make own correlations between requirement levels in the certification schemes and the limit values in our requirement. In generation 4 of the criteria a test report was also required as documentation.*

EFG

Testmetode EN717-2 og EN120 bør legges til.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for forslaget. Kravet har endrats til at enbart henvise til metodene EN 717-1 og EN 16516 på forhånd og ha grensværdene enligt disse metoder. Andre metoder kan aksepteres om en uavhengig tredjepart har gjort en korrelasjon. Perforatormetoden EN 120 er numera ISO 12460-5 og gasanalytometoden EN 717-2 er ISO 12460-3. I remissforslaget henvisades det til perforatormetoden ISO 12460-5, men da flere remisskommentarer påpekat at det bør henvises til harmoniserte EN-standarder har denne metode tagits bort. ISO 12460-3 og ISO 12460-5 er fremst interne metoder for at skivtillverkere ska ha kontroll på formaldehydemissionen fra sine skiver. EN 717-1 og EN 16516 er standardmetoder for extern testning og de metoder Nordisk Miljømerking ønsker henvise til.

Furn-tech

Referencemetoder for bestemmelse af formaldehydemission fra træbaserede materialer bør være de harmoniserte EN standarder (ikke ISO standarder), dvs EN 717-1 og EN 16516. Desuden bør det tillades at anvende metoder, hvor der er korrelasjon til disse to metoder. Hvis Svanen på forhånd godkender andre metoder, bør det som minimum angives, hvor der findes dokumentation for korrelasjon (litteraturhenvisninger).

For ASTM standarderne er der det problem, at prøvningsbetingelserne for alle træbaserede pladematerialer ikke er ens. Belastningen i klimakammeret for spånplader, MDF og krydsfiner er ikke ens i ASTM. Det bemærkes også, at i USA er 3-D formspænd ikke omfattet af lovgivningen!

Kravet i dag i Tyskland (lovgivning) er det halve af det hidtidige E1, så med de angivne krav, er et Svanemærket møbel ikke automatisk lovligt i Tyskland. Svanemærkede møbler kan være ulovlige i Tyskland. Se også kommentarer til 0142. I EU regi arbejdes der for tiden med et fælles EU krav. Det må naturligvis som minimum være Svanens krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Kravet har endrats til at enbart henvise til metodene EN 717-1 og EN 16516 på forhånd og ha grensværdene enligt disse metoder. Andre metoder kan aksepteres om en uavhengig tredjepart gjort en korrelasjon. Grensværdene i kravet har endrats til at være på samme nivå som det nye lagkravet i Tyskland for at inte riskera att en Svanemärkt möbel inte är laglig i Tyskland. Nordisk Miljømerking bevakar arbetet i EU med att ta fram ett nytt gemensamt lagstadgat gränsvärde för formaldehydemission. När gränsvärdet är beslutat kommer alla kriterier där det ställs krav på formaldehydemission ses över.

Træ- og Møbelindustrien

Vi opfordrer til at bruge harmoniserte EN standarder for bestemmelse af formaldehydemission, herunder at undlade ISO og ASTM standarder. Anvendte standarder bør være EN 717-1 og EN 16516.

Vi gør herunder opmærksom på at der arbejdes på fælles formaldehydkrav på EU-plan, som forventeligt bliver under E1 niveau.

TMI bakker op om et generelt EU-formaldehydkrav på ½E1 målt efter EN 717-1 og opfordrer Svanemærket til at adoptere et tilsvarende, men ikke lavere, krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren, se svar till Furn-tech.

TMF

I första hand bör man referera till EN-standarder så som EN 717-1 och EN 16516 och inte ISO-standarder.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren, se svar till Furn-tech.

Vedum Kök & Bad AB

Det är oklart om de nya kraven omfattar det "rå/ unfaced" skivmaterial eller "belagda/ faced", skivmaterial. Vi önskar att det framgår tydligare av kriterierna att mätning ska ske av det skivmaterial som den färdiga produkten består utav. Dvs, i de fall våra tex köksluckor består av en melaminbelagd MDF, så är det formaldehyd i den melaminbelagda MDF-en som ska mätas för att både leva upp till kraven i O29 och O47. Vi förutsätter att accepterade mätmetoder för melaminbelagda skivmaterial kvarstår från tidigare kriterieverision. Om så inte skulle vara fallet ser vi risker med att befintliga skivmaterialeleverantörer inte klarar kraven eftersom tidigare tester genomförts på det belagda skivmaterialet. Det bör också förtydligas att tester enligt EN 717-2 kan tillämpas.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Detta krav gäller råa och obelagda skivmaterial. Belagda skivmaterial som t.ex. melaminbelagd MDF ska uppfylla senare emissionskrav under kapitel 3.5 för laminat. Det är den färdiga belagda skivan som ska testas och uppfylla de gränsvärden som finns i kravet. Det har försökt tydliggjorts i kriterierna hur mätningen ska ske för belagda skivmaterial. Kravet hänvisar till metoderna EN 717-1 och EN 16516 på förhand och har gränsvärden enligt dessa metoder. Andra metoder kan accepteras om en oberoende tredjepart gjort en korrelation. Gasanalytmetoden EN 717-2 är numera ISO 12460-3, detta är främst en intern testmetod för att skivtillverkarna ska ha kontroll på formaldehydemissionen. EN 717-1 och EN 16516 är standardmetoder för extern testning och de metoder Nordisk Miljömärkning önskar hänvisa till.

O30 Spårbarhet og sertifisering av tretråvarer i plater

EFG

Hur säkerställs spårbarheten när det inte krävs FSC-certifiering hos tillverkare, utan det räcker att skivtillverkare har detta? FSC har regler för att säkerställa spårbarheten som Svanen gör avsteg ifrån.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har god erfaring med å stille krav om CoC-sertifisering til underleverandører og vil ikke kreve at møbelprodusenten har en slik sertifisering. Møbelprodusenten kan dokumentere at det kjøpes inn plater fra CoC-sertifisert underleverandør som oppfyller Svanens sertifiseringskrav, og dette sjekkes via informasjon på faktura/følgeseddel.

Egger

Added ISO38200: *Valid FSC/PEFC or ISO38200 Chain of Custody certification from the manufacturer/supplier of panels. Manufacturers that only use recycled materials are exempt from this requirement.*

Complemented by manufacturer declaration: *Documentation from the furniture manufacturer, e.g. invoices or manufacturer declaration verified by 3rd parties, showing that the certified percentage requirement or the recycled material requirement has been met.*

Nordic Ecolabelling's comment

See comment given to Egger under O21.

FSC Denmark

Why? We suggest to bring it down to for instance 5 %.

We have two scenarios in real life: 1: the manufacturer is certified and panels is a part of the certification scope. 2: the manufacturer is not. I think the requirements for both should be explained here. Concerning 1: then the company can actually document this if the product, where the panels is used, is invoiced with certification claim(s). Then no need to look at the certified company's purchase, as this is handled by the FSC certification and audit process. For 2 something like this could be used: The furniture manufacturer must provide proof of purchase of certified panels from a supplier of panels with chain of custody certification. This must be specified on the invoice with certification claims meeting the certified percentage requirement. Volumes of purchased certified panels must be stated on the invoices. The manufacturer must describe how it guarantees that the certified panels specified on the invoice is used in the Nordic Swan Ecolabelled products. This includes a description of the control mechanisms used that ensures internal traceability and separation between certified and non-certified panels, and documentation that shows that the mechanisms are applied.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the comments. All the forestry requirements have been evaluated and to some extent changed based on FSC Denmark's comments. Nordic Ecolabelling have not changed the limits for when the requirements must be fulfilled. It is our experience that if a product has wood-based panels, it is mostly over 10% by weight in the product.

O31 Energikrav til trebaserte plater

EFG

I nuvarande Svanenkrav (version 4) misgynnas material med låg densitet vid energiberäkning, t ex treetexskiva godkänns ej. Detta behöver korrigeras då låg densitet = mindre material = miljövänligare. Är detta beaktat i de nya kraven?

Nordisk Miljömerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren. Energikravet är ändrat jämfört med kriteriegeneration 4, men el- och bränsleförbrukningen ska fortsatt anges per kilo skiva. En skiva med låg densitet som t.ex. en treetexskiva borde kräva mindre energi att producera då den bland annat inte behöver pressas lika mycket. Nordisk

Miljömärkning anser derfor fortsatt att det är relevant att ha energikravet per kilo skiva och att det inte ska missgynna material med låg densitet.

Scapa och Mio

Det är svårt att förstå den nya beräkningsmetoden och att kunna förklara den för underleverantörer. Vår erfarenhet är att denna information kan vara komplicerad att få från underleverantörer. Många leverantörer återfinns i Ryssland och de baltiska länderna. Beskrivning på hur beräkningen ska göras samt information om vad Svanen är på tex ryska och polska hade kunnat underlätta.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar for kommentaren. Jämfört med kriteriegeneration 4 har energiberäkningen delvis förenklats då det inte längre är en formel med flera parametrar som ska användas for att beräkna en poängsumma. Energiförbrukningen är harmoniserat med det krav som finns i Svanens krav for Bygg- och fasadskivor generation 6. Erfarenheten där är att kravet fungerar bra och att beräkningsmetoden inte upplevs som for komplicerad av de som ansökt.

Nordisk Miljömärkning är medveten om att kravet är svårare for en möbelproducent då det är underleverantörerna som behöver dokumentera kravet. Kravet anses fortsatt vara viktig och skivtillverkarna bör ha koll på sin energiförbrukning. Nordisk Miljömärknings erfarenhet är att underleverantörer i t.ex. Ryssland och de baltiska länderna oftast kan engelska och har derfor hittills inte sett något behov av att översätta kriterierna eller vissa krav till fler språk.

3.1.6 Krav kapittel 3.4 Papir

EFG

Emballage omfattas ej av papperskraven? Bör förtydligas.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravene til papir omfatter ikke emballasje og dette er tydeliggjort.

O32 Trearter som ikke må anvendes

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O33 Sporbarhet og sertifisering av treåvarer

Egger

Added ISO38200: *The manufacturer/supplier of the paper must have Chain of Custody certification under the FSC/PEFC or ISO38200 schemes.*

Added ISO38200, SDGs and EUTR:

At least 70% of the wood raw materials (virgin/recycled) used in the paper must be verified material received with a certification status (such as PEFC, FSC or ISO38200 certified) as evidence of sourcing from sustainably managed forests in compliance with SDG15.2, or be recycled materials.

The remaining proportion of wood raw material must be covered by the FSC/PEFC or ISO38200 DDS control schemes and legal requirements (e.g. EUTR) or be recycled material. The requirement must be documented as purchased amount of wood on an annual basis.

** Recycled material is defined according to ISO 14021 in the categories of pre-consumer and post-consumer, see definitions.*

Nordic Ecolabelling includes by-products from primary wood processing industries (sawdust, wood chips, shavings, bark etc.) or residues from forestry operations (bark, branches, roots, etc.) in its definition of recycled material.

. The manufacturer/supplier of the paper must state the name (species name) of the wood raw materials used in the construction panel.

. Valid FSC/PEFC or ISO38200 Chain of Custody certification from the manufacturer/supplier of the paper. Manufacturers that only use recycled materials are exempt from this requirement.

Added manufacturer declaration: Documentation showing that the quantity of certified wood raw material or recycled material is met. This should be specified in e.g. manufacturer declarations, invoices or delivery note.

Nordic Ecolabelling's comment

See comment given to Egger under O21.

FSC Denmark

We have two scenarios in real life: 1: the manufacturer is certified and paper is a part of the certification scope. 2: the manufacturer is not. I think the requirements for both should be explained here. Concerning 1: then the company can actually document this if the product, where the paper is used, is invoiced with certification claim(s). Then no need to look at the certified company's purchase, as this is handled by the FSC certification and audit process. For 2 something like this could be used: The furniture manufacturer must provide proof of purchase of certified paper from a supplier of paper with chain of custody certification. This must be specified on the invoice with certification claims meeting the certified percentage requirement. Volumes of purchased certified paper must be stated on the invoices. The manufacturer must describe how it guarantees that the certified paper specified on the invoice is used in the Nordic Swan Ecolabelled products. This includes a description of the control mechanisms used that ensures internal traceability and separation between certified and non-certified paper, and documentation that shows that the mechanisms are applied.

Replace Invoices with certification claim(s). Replace delivery note with certification claim(s)

Nordic Ecolabelling's comment

All the forestry requirements have been evaluated and to some extent changed based on FSC Denmark's comments. See also comment given to FSC Denmark under O21.

Upphandlingsmyndigheten

Vi antar att rubriken är felformulerad då kravet gäller papper.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet gjelder treråvarer som brukes i papirproduksjonen, men Nordisk Miljømerking ser at det kan misforstås og har tydeliggjort i kravbetegnelsen at kravet gjelder treråvarer i papirproduksjon.

O34 Kjemikalier i produksjonen av masse og papir

Det kom ingen hørings svar til dette kravet.

O35 Antibakterielle stoffer

Miljø- og Fødevareministeriet

MFVM kan opplyse, at der arbejdes pt på en ny definition af nanomaterialer, men det vides ikke hvornår den bliver publiceret.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för upplysningen och kommer bevaka den nya definitionen av nanomaterial.

O36 Klassifisering av kjemisk produkt

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O37 Klassifisering av inngående stoffer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O38 Forbudte stoffer

TMF

Se kommentar krav O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til kommentaren under krav O15.

Miljø- og Fødevareministeriet

MFVM bemærker, at der er krav til fluorforbindelser i O38 og O40, og spørger derfor ind til, hvorfor der er et selvstændigt afsnit om organiske fluorforbindelser for papir i O38, når F jo er en del af de halogenerede forbindelser nævnt under O38.

Nordisk Miljømerkings kommentar

O38 handler om kjemikalier som brukes ved overflatebehandling eller tilsettes til det ferdige papiret, mens O40 omfatter kjemikalier som brukes i masse/papirproduksjonen. Organiske fluorforbindelser kan også tilsettes i masse- og papirproduksjonen, og ikke bare som en overflatebehandling for å gi papiret de rette egenskapene.

O39 Nanomaterialer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O40 Organiske fluorforbindelser

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

3.1.7 Krav kapittel 3.5 Laminat

Vedum Kök & Bad AB

De nya kraven på laminat O41-047 är mycket omfattande. Vedum föreslår att kraven omformuleras till att göra undantag för kraven i O41-047 om hela den laminerade komponenten ingår med mindre än 5 vikt%. På så sätt skulle de frågetecknen som finns för smådelar såsom facklist och regler till köks- och badrumsstommar undvikas. Dessa är ofta folierade med en pappersfolie (vilken vi förutsätter inte omfattas av kraven för laminat/ melamin) och miljönyttan att ta fram den detaljerade info för mindre delar som krävs i O41-047 bedömer Vedum som försumbar i förhållande till den tid detta skulle ta.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för förslaget och håller med om att undantag behöver göras för smådelar som t.ex. facklister och reglar till köks- och badrumsstommar. Kraven blir för omfattande för sådana typer av smådelar. Nordisk Miljömärkning önskar däremot inte göra undantag för alla komponenter som ingår med mindre än 5 vikt-%. Laminat som är limmat på en bärare kan utgöra en stor yta av den färdiga möbeln även om det i vikt-% enbart utgör en liten del. Det har förtydligats i inledningen till laminatkraven att smådelar inte behöver uppfylla kraven, men det har inte lagts till någon gräns i vikt-% för de inledande kraven.

O41 Svanemerket laminat

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O42 Antibakterielle stoffer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O43 Klassifisering av kjemiske produkter

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O44 Klassifisering av inngående stoffer

Egger

General concerns: Nordic Swan evaluates the used raw chemicals and derives the “dangerousness” of products from the properties of the raw materials/ingoining substances.

Nordic Swan doesn't account that the production process often changes the properties of these substances.

For example, if you combine sodium hydroxide and chloric acid, two “dangerous” substances, you get water and sodium chloride, two completely harmless substances. If you heat up fat and lye, you produce soap.

These kinds of transformations often take place in industrial production processes for example in polymerization processes, curing of lacquer, application of paints, reaction of solvents...

So, the approach to only evaluate the raw materials is not enough to fully have an appropriate product evaluation.

This affects the ingoining substances as well as very specific aspects as e.g. the VOC content in adhesives, which will be changed in the curing process and can be totally different in the final product. The limitation also includes substances categorized as H 350i, carcinogenic when inhaling.

So, this limitation includes dust of substances, not only classified, because of chemical properties, but also classified because of intrinsic properties (physical appearance).

This limitation doesn't refer to the actual appearance in the product, where substances are bound in a matrix and the appearance of dust is uncommon.

This would include substances like titanium dioxide, which was classified this year as H350i as well as e.g. wood dust.

Titanium dioxide is only classified in “dust appearance” with a specific diameter, in laminate paper for example it is bound in a matrix and has no possible appearance as dust.

This is comparable to the polymerisation process, where the production process changes the carcinogenic property of a substance.

Comment also apply to O43 and O 45 (Nordic Ecolabelling).

Nordic Ecolabelling's comment

It is correct that Nordic Ecolabelling in general evaluates the raw chemical products. This is to promote use of chemicals which are not harmful to the environment and/or health even if the properties change after, for example, curing. Exceptions are only made where substitution is not possible. Nordic Ecolabelling is aware of that titanium dioxide is now classified H350i and have made an exception in the criteria, since substitution is currently not possible.

O45 Forbudte stoffer

OnSolidGround

Kandidatlistan oppdateras løpende, hur styrs eller följs det upp att en "Svanenmärkt" produkt under given licensperiod uppfyller kraven?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt tidligere til Træ og Møbelindustrien under O13.

TMF

Se kommentar krav O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til kommentaren under krav O15.

O46 Nanomaterialer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O47 Emisjonskrav

Egger

Especially laminates and products coated with laminates have very low emission rates, so specific limit values are achieved in a shorter time period.

Therefore many of these products are tested with short time tests to show compliance.

Therefore the addition of something like "If the limit values are fulfilled before 28 days this will also be accepted" would be very welcome.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the suggestion and agree that if the laminate can achieve the limit values in a shorter time period than 28 days this is also accepted. The sentence "If the limit values are fulfilled before 28 days this will also be accepted" has been added to the requirement for clarification.

O48 Energiforbruk ved produksjon av laminat

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O49 Trefiber i papir

Egger

Complemented by ISO38200 and ISO38200 recycled:

Where paper is used in the manufacture of laminate, the following requirements must be met:

- The names of the species of trees used to produce the paper must be stated. Species of trees on the Nordic Swan Ecolabel's list of prohibited tree species**

(<http://www.nordic-ecolabel.org/wood/>) must not be used. The requirement applies to new fibres only and not to recycled fibres.*

- *The paper producers must be Chain of Custody certified by the FSC, PEFC or ISO38200 scheme.*
- *Compliance with one of the following three alternatives is required, on an annual basis, for certified wood fibre and/or recycled fibres:*
 - a) *70% of the fibre raw material in the paper must be certified by the FSC, PEFC or ISO38200 scheme*
 - b) *The paper must be labelled FSC, PEFC or ISO 38200 Recycled. Alternatively, 70% of the fibre raw material must consist of recycled fibres.*
 - c) *If less than 70% of the fibre raw material content in the paper is recycled fibre, the percentage of fibre raw material that must be sourced from certified forests is calculated using the following formula:*

$$Y (\%) \geq 70 - x$$

Y = Percentage of fibre raw material from certified forests x = Percentage of recycled fibre or by-products (e.g. shavings, wood chips and sawdust)

**Recycled material defined as pre-consumer and post-consumer in accordance with ISO 14021. See detailed information in Definitions.*

Information about names of the tree species used and a declaration of compliance with the requirement concerning prohibited tree species.

- *Copy of the paper producer's FSC, PEFC or ISO38200 Chain of Custody certificate.*
- *Certified wood fibre option a): An invoice or manufacturer declaration between the paper manufacturer and laminate manufacturer showing the purchase of FSC/PEFC or ISO38200 certified paper.*
- *Certified wood fibre option b): An invoice or manufacturer declaration between the paper manufacturer and laminate manufacturer showing the purchase of FSC, PEFC or ISO38200 Recycled labelled paper. Or a declaration of compliance with the requirement for recycled fibre content from the paper manufacturer. Recycled fibres not covered by FSC/PEFC/ISO38200 chain of custody certificates must be covered by delivery notes of paper for recycling in accordance with EN 643.*
- *Certified wood fibre option c): Paper manufacturer's calculation of the percentage of fibre raw material that is FSC/PEFC/ISO38200 certified and recycled, and documentation showing that paper with the certified amount is purchased. This should be specified in e.g. invoices or delivery note.*

Nordic Ecolabelling's comment

See answer given to Egger under O21.

FSC Denmark

Why? We suggest that the requirement also apply for decor and balance paper, as these are available on the markets with certification.

We suggest "paper producers/suppliers"

What about the last 30%?

Here you allow the different FSC and PEFC claims, which qualifies for labelling, which we strongly suggest you to do for all other forest based materials as well.

Add: through certification claim(s). Also for option B and C

Nordic Ecolabelling's comment

Decor and balance paper are a small part of the laminate, and Nordic Ecolabelling therefore do not want to have strict certification requirements to these paper types. All the forestry requirements have been evaluated and to some extent changed based on FSC Denmark's comments. See also comment given to FSC Denmark under O21.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Træfibre i papir:

Hvis de resterende 30% procent af papirmassen ikke er hverken genbrug eller certificeret ville det være hensigtsmæssigt, at disse mængder havde krav om FSC eller PEFC 'controlled' eller 'legal wood' standarder. Miljøstyrelsen anbefaler, at de følger kriterierne i O33 standarden for indendørsmøbler og inventar.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking stiller krav om at produsenten skal være sporbarhetssertifisert, og stiller også krav til at de resterende 30 % skal følge FSC/PEFC standarder for controlled wood/controlled sources. Dette er tydeliggjort i kravet.

O50 Utslipp av COD fra produksjon av papir og masse

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O51 Energiforbruk ved produksjon av papir og masse

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

3.1.8 Krav kapittel 3.6 Overflatebehandling av tre, trebaserte plater og laminat

O52 Antibakterielle stoffer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O53 Klassifisering av kjemiske produkter

EFG

Lägg till klassificering H334 allergiframkallande, för att harmonisera med Möbelfakta och Upphandlingsmyndigheten. Idag kräver Upphandlingsmyndigheten kompletterande information för ytbehandling om man använder Svanen som verifikat. Se över om detta omfattar fler krav än O53.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för förslaget och har lagt till klassificeringen H334 (Allergiframkallande, Luftvägssensibilisering) till kravet. Det är viktigt för Nordisk Miljömärkning att Svanen i så stor utsträckning som möjligt kan användas som verifikat utan att det krävs kompletterande information. Det har setts över om klassificeringen behöver läggas till i fler krav och Upphandlingsmyndigheten i Sverige tillåter inte klassificeringen H334 för ytbehandling av trä, plast och/eller metall. Klassificeringen H334 har därför lagts till i alla kemikaliekraav som gäller för ytbehandling.

Flokk

The text says : "The chemical products used for the manufacture of laminate" -> Shouldn't it apply to surface treatment?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thank you for noticing this error in the text. It should be "The chemical products used for surface treatment" and have been adjusted.

Nobia

Det nya kravet har mycket hög påverkan på vårt Svanenmärkta sortiment, då vi främst ytbehandlar våra köksprodukter med vatten- och UV färg. Klassningen av produkter och ämnen påverkar i hög grad vatten- och UV-färgsystem för köksprodukter. Undantag för vissa färger med akrylater som innehåller CRM produkter och ämnen som ingår i vatten-/ UV-färgsystem.

Nordisk Miljömerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning önskar även i fortsättningen att vattenbaserade UV-system ska kunna användas för att ytbehandla Svanenmärkta möbler. Detta krav gäller för klassificeringen av de kemiska produkter som används i ytbehandlingssystemet. Undantag ges för UV-härdande ytbehandlingsprodukter som har klassificeringen miljöfarlig.

O54 Klassifisering av inngående stoffer

Sherwin-Williams Sweden AB

The addition of CMR cat. 2 are causing some difficulties due to a few substances which are classified as CMR cat. 2. Below are some of the substances that we have identified as crucial for formulating coatings and there are no equally good substitutes on the market as of today.

- Titanium dioxide was recently classified as carcinogenic cat. 2 according to CLP. It is a widely used pigment and is in almost all pigmented coatings. There needs to be an exemption for titanium dioxide to be able to deliver coatings for Nordic Swan approved products in the future.
- 1,1,1-Trimethylolpropane, TMP (CAS:77-99-6) has been recently been self-classified by the manufacturer as Repro tox. Cat. 2. It is used as a coating for titanium dioxide to increase the spreadability of titanium dioxide particles. Approximately 90% of all titanium dioxide are coated with TMP. An exemption is needed to be able to deliver coatings for Nordic Swan approved products in the future.
- Monomethyl ether hydroquinone (CAS:150-76-5) is self-classified as Repro. tox cat. 2 by the manufacturers. It is used as a thinner in binders for UV coatings (UV) and Waterborne-UV coatings (WUV), not used as a fragrance. The concentration of the substance in the finished coating is between 0.012%-0.03% and the concentration in the raw material is well below 1%. There are no equally suitable substitutions on the market today. Also, as a coating manufacturer we are not able to substitute the substance which leads to it is our raw material manufactures that need to find a solution. This will take a lot of research and development before a substitution will be in place. Therefore, there needs to be an exemption for UV and WUV containing Monomethyl ether hydroquinine.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the information. Exemptions have been added to the requirement since it is difficult to substitute the mentioned substances today.

O55 Forbudte stoffer

Furn-tech

Kandidatlisten

Som bekendt oppdateres kandidatlisten hvert halve år, og der er ingen overgangsfrist. Hvis et Svanemærket møbel ”kun” oppfyller kravene på ansøgningsstidspunktet, så er der risiko for, at det i løbet af den periode, hvor mærket gælder, ikke længere oppfyller kravene. Hvis der er krav om dokumentation ved ansøgningen, må den følges op hvert halve år.

Nordisk Miljømærkings kommentar

Se svar gitt tidligere til Trø og Møbelindustrien under O13.

Sherwin-Williams Sweden AB

Butylhydroxytoluene (BHT, CAS:128-37-0)

BHT is used as inhibitor by our raw material manufacturers to stabilize acrylates. It is needed to reduce the chance of spontaneous curing in bulk. Also, during manufacturing of UV coatings the temperature might rise and BHT will help in stopping any unwanted curing during manufacturing. To prohibit BHT, due to it is under assessment for being endocrine disruptive, stands out from how Nordic Swan usually processes new classifications of substances. We could not find enough arguments to why BHT is treated differently from other substances that are under assessment for being endocrine disruptive. The process of assessment takes approximately three years and the substance might be vindicated from being susceptible to be endocrine disruptive. Therefore, BHT should be removed from O55.

Our raw material manufacturers are aware of BHT being under assessment and are in the process of finding substitutes in case of BHT being classified as endocrine disruptive.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have kept BHT on the list, but have added an exception for the use of BHT in UV-based surface treatment. Nordic Ecolabelling follows the precautionary principle, and therefore excludes substances even if it has not been unequivocally proven that a substance is classified or has harmful properties.

SVEFF

BHT (CAS:128-37-0) ingår i några av våra råvaror som därmed ingår i UV produkter. BHT är under utredning som ett hormonstörande ämne. Det är inte är likt Svanen att utesluta ett ämne för att det är under utredning (om den principen ska anammas bör man ställa samma krav på samtliga ämnen som är under utredning). Substansen är en mycket bra inhibitor som är mycket vanlig för att stabilisera produkter. De akrylater som används är mycket reaktiva och behöver ofta stabilisatorer för att inte spontanhärda i bulk eller i tillverkningsprocessen. Därför tillsätter råvarutillverkarna små mängder av BHT för att motverka detta. Då den enbart är under utredning har inte många leverantörer börjat titta på substitution. Vi tycker inte att det ska finnas krav på maximal halt av BHT i den färdiga färgen då tillverkare av färgen inte har möjlighet att substituera bort råvaror som innehåller BHT. Leverantörer tittar på att få fram alternativ till BHT om den skulle bli klassad som hormonstörande. Om en klassificering som hormonstörande sker kommer det med stor sannolikhet finnas fler alternativ på marknaden.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har beholdt BHT på listen, men innført unntak for UV-produkter som brukes til overflatebehandling. Nordisk Miljømerking følger føre-var prinsippet, og utelukker derfor stoffer også selv om det ikke er entydig bevist at et stoff er klassifisert eller har skadelige egenskaper.

TMF

Se kommentar krav O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til kommentaren under krav O15.

O56 Nanomaterialer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O57 Fri formaldehyd

TMF

Gäller kravet varje enskild komponent eller den slutliga blandningen?
Uttrycket "measured in the finished product" kan dubbeltolkas vid användning av flerkomponent-system som blandas.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet gäller varje enskild kemisk produkt i ytbehandlingssystemet, det har tydliggjorts i kravet.

O58 Påføringsmengde og påføringsmetode

Kvist

O58, O59, O68, O69, O79 vedr. VOC indhold i overfladebehandlinger
Ved nogle overfladebehandlinger fx med olier er VOC indholdet i de anvendte olier for højt ift. grænsen på 5 vægtprocent, og påføringsmængden varierer, så et worst-case estimat vil ligeledes vise, at kravet om 30 g/m² for hjemmemøbler og 60 g/m² for kontormøbler bliver overskredet. I EU Blomsten er der et tredje alternativ for overholdelse af kravet, nemlig krav 9.5 og de tilhørende grænseværdier i tabel 16 (se appendix IV). Kravet er et emissionskrav for hele møblet, som simulerer forbrugerens udsættelse for VOC-stofferne og kan give et bedre billede af i hvor høj grad VOC-stofferne i overfladebehandlingen frigives. Vi vil foreslå, at krav 9.5 fra EU Blomsten indføres som en alternativ mulighed for overholdelse af de øvrige krav til VOC indhold til overfladebehandling.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for forslaget og har satt inn test av VOC i det ferdige møbelet som et alternativ i kravet.

O59 Påføringsmengde flyktige organiske forbindelser (VOC)

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O60 Påføringsmengde miljøskadelige stoff

Edsbyverken

Den nya beräkningsmetoden gällande miljöfarliga ämnen kan innebära att det kan uppstå en del problem eftersom produktgruppen Möbler och Inredning är bredare än gruppen golv. UV produkter som innehåller akrylater som i stor utsträckning är

klassade som miljøfarlige skulle få en väldigt hög miljöfaktor. Viktigt att få till detta så att det fungerar i praktiken!

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning har efter remissen valt att ta bort krav O60. Istället ställs krav på att inga produkter i ytbehandlingssystemet får vara klassade miljöfarliga, men undantag ges för UV-härdande produkter om krav på slutan process utan utsläpp till avlopp uppfylls. Allt fler akrylater blir klassade miljöfarliga eller får hårdare klassificeringar vilket gör det svårt att uppfylla kravet på påförda miljöfarliga ämnen med den nya beräkningsmetoden. Akrylaterna ändrar egenskaper i härdningen och binds in i ytbeläggningen, de utgör alltså ingen miljöfara i den färdiga möbelen. UV-produkter har flera fördelar då de bland annat ger en slitstark hållbar yta och innehåller en låg mängd lösningsmedel, Nordisk Miljömärkning önskar därför att UV-produkter fortsatt ska gå att använda på Svanenmärkta möbler. Senare krav på påförd mängd VOC styr även mot vattenbaserade UV-produkter.

EFG

För att undvika det något konstiga gränsvärdet 90 g/m² föreslår vi istället formeln $H410 \cdot 10 + H411 \cdot 1 + H412 \cdot 0,1$ och gränsvärde 9 g/m².

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för förslaget men har efter remiss valt att ta bort krav O60, se även svar till Edsbyverken.

Miljø- og Fødevarerministeriet

MFVM bemærker, at beregningen er harmoniseret med den for udendørsmøbler. Der er indført en ny vægtet beregning af indhold af miljøfarlige stoffer i overfladebehandling, hvor mest miljøfarlige stoffer vægtes mest og de stoffer med mindst miljøfarlig klassificering vægtes mindst. Dette giver god mening. Selve kravet til indhold er på denne baggrund også ændret. Det er imidlertid vanskeligt at gennemskue, om der er tale om en forbedring eller en forringelse af kravet til indhold af miljøfarlige stoffer.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning har efter remissen valt att ta bort krav O60. Istället ställs krav på att inga produkter i ytbehandlingssystemet får vara klassade miljöfarliga, men undantag ges för UV-härdande produkter om krav på slutan process utan utsläpp till avlopp uppfylls. Akrylaterna som är klassificerade miljöfarliga i UV-produkterna binds in i ytbeläggningen vid härdning och utgör ingen miljöfara i den färdiga möbelen. UV-produkter har flera fördelar då de bland annat ger en slitstark hållbar yta och innehåller en låg mängd lösningsmedel, Nordisk Miljömärkning önskar därför att UV-produkter fortsatt ska gå att använda på Svanenmärkta möbler.

Nobia

Det nya kravet har mycket hög påverkan på vårt Svanenmärkta sortiment, då vi främst ytbehandlar våra köksprodukter med vatten- och UV färg vilket gör det nya kravet kritiskt. Vi förespråkar ett undantag för färger med akrylater som innehåller H410, H411 och H412 som ingår i vatten-/ UV-färgsystem. Alternativt att justera det nya gränsvärdet (90 g/m²) som bör jämföras mot flera relevanta produkttyper då (på grund av omklassning* av ämnen) det i dagsläget är satt för lågt.

*) Omklassning av kemiska ämnen sker fortlöpande, så det måste finnas en modell för hur Nordiskmiljömärkning hanterar detta under licensperioden, så att produkter inte 'faller ut'.

Nordisk Miljömerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren, se svar till Edsbyverken.

Sherwin-Willams Sweden AB

We have a lot of experience of calculating applied environmental substances according to the equation hence we have been evaluating coatings that are applied on floor. However, there is vast differences between product groups Floor and Furniture and Fitments. Furniture and fitments is a wide product group which consist of products as armchairs, legs of a sofa, kitchen and much more. All products differ from how they are used and what properties they need. E.g. a kitchen needs to be more durable than a leg of a sofa. Hence the characteristics and formulation of coatings are different due to the application.

UV coatings (UV) and Waterborne-UV coatings (WUV) are considerable affected by the new equation of applied environment hazardous compounds. Many manufacturers of acrylates have been selfclassifying acrylates as environmental hazardous which means that in many cases the UV and WUV products do not meet the new requirements. The following acrylates are most frequently used:

- TMPTA (CAS: 15625-89-5) - Self-classified by the manufacturer as H410
- HDDA (CAS: 13048-33-4) - Self-classified by the manufacturer as H411
- TPGDA (CAS: 42978-66-5) - Harmonized classification as H411 according to CLP.
- DPGDA (CAS: 57472-68-1) – due to its resemblance with the above compounds we would believe it also to be self-classified by the manufacturer as environmentally hazardous.

UV and WUV have two very crucial components which are photoinitiations and acrylates. Without a balance between these two components the coating would not cure and the film would not have the right properties. To raise the limit of 90g/m² would not be enough because the concentration of acrylates varied depending on photoinitiations and the application.

We suggest that there should be an exemption for all acrylates that are classified as environmental hazardous according to CLP in UV and WUV coatings.

2 COMPONENT COATING SYSTEM

A 2 component coating system consist of the lacquer, hardener and in some cases a thinner. The hardener is a very reactive product and can be in some classified as CMR or contain more than 100ppm CMR substances. Due to a hardener is not the finished product it should not have to be compliant to Nordic Swan criteria on its own. The criteria should apply of the whole system (lacquer, hardener, thinner). The application of this technology is mostly for products with high demands on durability.

CMR classification exemption regarding 2 Component system is not included in the proposed criteria document. Product groups 'Floor' and 'Small houses, apartment buildings and buildings for schools and pre-schools' have already the exemption. We would suggest adding the exemption otherwise this coating technology would discriminate and not able to be used for compliance for Nordic Swan.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have removed requirement O60 after the consultation. Instead there is a requirement that no surface treatment products in the system should be classified as hazardous for the environment, but exemptions are made for UV coatings. Nordic Ecolabelling wish that it still should be possible to use UV coatings on ecolabelled furniture in the new criteria. UV coatings have several advantages since they give a durable surface and contain low amounts of solvents. Acrylates change their properties during curing and is not environmentally hazardous in the finished surface treated furniture. It is however important that no discharge of uncured product occur. A new requirement is therefore introduced that the UV coating is applied in a controlled closed process where there is no discharge to sewer. There is also added an exemption for the hardener in 2-component UV-coating systems if the workers are properly protected.

SVEFF

UV-produkter är en stor produktgrupp som är utmärkta att använda för ytbehandling av olika golvmaterial och möbler/inredning. Produkterna appliceras på materialet under en kontrollerad sluten process, där utsläppen till miljön är nästan obefintliga. Akrylater och fotoinitiatorer är två viktiga komponenter för att UV-produkter ska kunna härda. Under härdning reagerar akrylaterna och binds in i ytbelägningsprodukten, dvs akrylater byter egenskaper och är låsta i ytbeläggningen. Det är viktigt att förhållandet mellan akrylater och fotoinitiatorer stämmer då för lite akrylater kan ge långsam eller inte tillräckligt bra härdning, vilket utgör mindre resistent yta och en större energiåtgång.

Vi noterar att allt fler akrylater blir klassade som miljöfarliga, vilket gör att de kommer att underkännas i de reviderade kraven på Möbler, krav O60, när den viktade formeln införs.

Följande vanliga akrylater har miljöklassificerats relativt nyligen: TMPTA (CAS: 15625-89-5) Tillverkaren har självklassificerat den som H410 HDDA (CAS: 13048-33-4) Tillverkaren har självklassificerat den som H411 TPGDA (CAS: 42978-66-5) Harmoniserad klassning som H411 DPGDA (CAS: 57472-68-1) Trolig miljöklassificering inom kort. I REACH-dossierna gällande miljöklassificering står det "conclusive but not sufficient for classification".

Eftersom miljöfaktorn i de föreslagna kriterierna beräknas fram som ett viktat värde kommer det att resultera i att allt fler UV-produkter inte klarar kraven. Som ett resultat av att inte klara kraven utvecklas UV-produkter med lägre koncentration av akrylater vilket leder till längre härdningstid och en mer energikrävande härdning. Vi tycker att en miljöfaktor som främst baseras på akrylater är missvisande då akrylater ändrar egenskaper i härdningen, samt binder in i ytbelägningsprodukten och därmed inte utgör någon miljöfara i den färdiga produkten. Tyvärr hämmas utvecklingen av nya UV-produkter på grund av detta krav.

Vi tycker också att kravet inte tar hänsyn till de positiva aspekterna med UV-produkter som bl.a. är en slitstark och mer hållbar yta samt en energieffektiv appliceringsprocess då det är korta härdperioder och reducerad användning av lösningsmedel. Kontroll sker regelmässigt av akrylatrester i den färdiga ytbehandlingen och tester visar på att de binds in i strukturen vid härdning. Akrylaterna kan inte migrera ut eller lakas ut ur ytbehandlingen vid normalt slitage.

Den problematiska situationen för UV-produkter gäller både kriterierna för golv och möbler. För möbler varierar den påförda mängden mycket beroende på vilket användningsområde möbeln ska ha.

Saknas i kriterierna

Vi saknar ett undantag for CMR klassifisering for 2 komponentsprodukter (2K). 2K produkter består av en lack och h rdare og eventuelt en spädare. Vi anser att det  r den färdiga färgen (lack+h rdare+spädare) som ska klare kriterierna, inte t.ex. härdaren for sig. En h rdare kan som enskild produkt i vissa fall vara klassifiserad for CMR.

I kriteriegruppen Golv og Småhus, flerbostadshus og byggnader for skolor og förskolor finns det undantag for 2K produkter där det  r den som tillverkar produktene som ska oppvisa s ker använding. Då undantas 2K produkter från kriterierna for klassifisering av den kemiske produktene. Dock har Golv og Småhus valt att l gge undantaget på ulike ställen i kriterierna. Golv har lagt undantaget i samband med første avsnittet, innan kravene for kemiske produkter. Småhus har den i samband med kriteriet for klassifisering av den kemiske produktene.

Nordisk Milj merkings kommentar

Nordisk Milj m rking takkar for kommentarerna, se svar till Edsbyverken og Sherwin Williams.

TMF

Enligt den nye beregningsmetoden, som beskrives i krav O60, risikerer mange vattenburne UV-lacker  t v re om jlige  t anv nde. Dette kan l de til  t andre typer av lacker måste velges varvid ytens kvalitet og motst ndskraft kan bli underm lig. Därmed oppenbaras risiko  t produktens livsl ngde forkortes signifikant varvid miljönyttan kan ifr gas ttes med rådende forslag.

UV-lack appliceres som regel på substratet i en kontrollert sluten prosess d r utsläpp til omgivende milj   r mykje lågt. UV-lack utnyttjer akrylater og fotoinitiatorer for  t h rde. Under härdningen reagerer akrylatene og binds in i den lackede ytan, dvs akrylater byter egenskaper og blir "inl st" i ytbel gningen. F rh llandet mellom akrylater og fotoinitiatorer  r viktig d  for lite akrylater kan ge langsom eller otillr kkelig härdning vilket ger en yta med sämre motst ndskraft og orsaker h gre energiåtgång. En antall akrylater har under senere tid klassert som miljøfarlige (t.ex. TMPTA, HDDA, TPGDA).

Enligt forslaget til krav O60 ska miljøfaktoren ber knes fram som ett viktat värde hvilket otvetydigt leder til  t mange UV-produkter ikke kommer  t klare kravene. Dette risikerer i sin tur  t UV-lacker kommer  t utvikles med lägre halt akrylater vilka kr ver l ngre h rdningstider og även en mer energikr vende härdning. Eftersom akrylatene i samband med uth rdningen  ndrer egenskaper og binds in i ytbel gningen i en sluten prosess  r en milj faktor som främst baseres på akrylater missvisende emedan dessa ikke utg r någon miljøfare i den færdige produktene. Utviklingen av vattenburne lacker har pågått under lång tid hvilket Svanens krav på begrensning av VOC har oppmuntrat. Så kallade syrah rdende lacker går ikke  t anv nde enligt krav O59 hvilket ger  t vattenburne UV-lacker  r centrale for mange tillverkere. Nu risikerer man dessv re  t h mme utvikling av nye vattenburne UV-lacker på grund av forslaget. Risken f r anses v re oppenbar  t uteslutning av UV-h rdende lacker kommer  t resultere i produkter d r ytene har betydeligt f rs mrad motst ndskraft hvilket i sin tur leder til produkter med kortere f rv ntet livsl ngde. Dette  r ikke förenligt med ambitionene  t  ke livslängden på produkter hvilket t.ex. tar sig i uttrykk i de nye kravene på  kt garantertid i krav O7.

Sammantaget er det mycket angeläget att Svanen överväger att införa undantag för akrylater i UV-produkter gällande miljöklassificering.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarerna, se svar till Edsbyverken och Sherwin Williams.

Vedum Kök & Bad AB

Utvecklingen av vattenburna färger och lacker har pågått under lång tid vilket Svanens krav på begränsning av VOC har uppmuntrat. Ett hållbart alternativ till syrahärdande färger och lacker, som inte klarar Svanens befintliga krav avseende påförningsmängd VOC, är vattenbaserade UV-lacker och färger. Enligt ny beräkningsmetod riskerar många vattenburna UV-färger och lacker att vara omöjliga att använda, då dessa ofta innehåller akrylater.

Dessutom kan den nya beräkningsmetoden komma att exkludera vissa UV-färger och lacker innehållandes låga halter av H410 och H411 vilket innebär en risk för uteslutning av UV-härdande färger och lacker. Vilket i sin tur kan resultera i ytor med försämrad motståndskraft och förkortad livslängd. Det är därför viktigt att Svanen ser över kraven i O60.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentarerna, se svar till Edsbyverken och Sherwin Williams.

3.1.9 Krav kapittel 3.7 Metall

EFG

Är det meningen att smådelar (skruvar, beslag etc) ska omfattas av kraven under 3.7? Det står endast att smådelar ej ska räknas med i vikt-kalkyleringen. Jämför med 3.8 Plastic and rubber, där framgår att smådelar ej omfattas av kraven men liknande skrivning finns ej för 3.7 Metal. Som det är skrivet just nu omfattas smådelar av krav O61-O69 vilket är orimligt.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning är enig med att smådelar av metall inte ska omfattas av alla krav under metallkapitlet. Det har tydliggjorts att smådelar av metall som väger under 100 gram inte behöver uppfylla kraven förutom det första kravet som inte tillåter metallerna koppar, tenn, bly och/eller kadmium.

Nobia

Inga synpunkter. TMF anser att kravet är för högt ställt samt att det är svårt avseende spårbarhet i leverantörskedjan då med hör återvinningsgrad av material.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt under O70.

TMF

Enligt föreliggande förslag ska smådelar utelämnas vid beräkning av vikt. Dock kan förslaget tolkas så att kraven O61-69 ska gälla alla ingående smådelar. I tidigare version av Svanen fanns undantag för metalldelar med vikt lägre än 50 gram. Att alla krav O61-69 ska gälla alla ingående smådelar kan bli utmanande att uppfylla i

praktiken då spårbarhet och information om vissa typer av smådelar är svårt att upprätthålla.

Svanen uppmanas att vidhålla undantag för smådelar av metall.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för förslaget. Det har tydliggjorts att smådelar av metall som väger under 100 gram inte behöver uppfylla kraven förutom det första kravet som inte tillåter metallerna koppar, tenn, bly och/eller kadmium.

O61 Kobber, tinn, bly og kadmium

Linak

Exclude electrical and electronic parts and components where the RoHS directive (2011/65/EU) needs to be fulfilled. Copper is of course a vital part of electrical products and restriction in this makes no sense.

The electrical and electronic parts and components should also be subtracted from the recycled calculation.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have added a sentence saying that electrical and electronical parts/components do not have to fulfil these requirements.

Scapa och Mio

I de elektronikprodukter (motorer till ställbara sängar) vi köper ingår en del bly. Svar från leverantör, "Vissa delar i elektronik komponenter på kretskort innehåller bly och dessa är undantagna enligt RoHS för att det är mer eller mindre tekniskt omöjligt att producera utan."

Förtydligande behövs om detta krav gäller elektronik eller ej eller bör det finnas specifika krav för elektronik.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har tydeliggjort at kravet ikke gjelder elektronikk.

O62 Belegging med krom, nikkel og sink

FerroProtect

Ni bör överväga att ta bort nickel från ytbeläggningarna som skall miljömärkas. Det finns alternativ till detta idag.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking tillater kun overflatebehandling med nikkel for deler som ikke er i kontakt med huden.

Flokk

Chromium: All stages of the process must be based on trivalent chromium: to be documented by a declaration from the supplier of the surface coating that hexavalent chromium has not been used ==> Does the surface coating supplier has control over all stages?

Small parts are excluded from calculation of weight to see if metal represents more than 30%. But if metal represents more than 30%, should the surface treatment of all the small parts be documented? Is it possible to give a weight "definition" of a small part? Like all parts under 20g, 30g or 50g?

Nordic Ecolabelling's comment

As Nordic Ecolabelling have understood it all stages of the coating process are normally done at the same place and the surface coating supplier are therefore in control of all stages. The supplier of the surface coating can therefore declare that no hexavalent chromium has been used. It has been clarified in the criteria that small metal parts that weigh less than 100 g do not need to fulfil all requirements. They only need to fulfil the first requirement that prohibits the use of copper, tin, lead and cadmium.

Jernkontoret

Ytbehandling med krom, nickel, zink foreslås godkännas endast i vissa typer av möbler och under vissa förutsättningar. Bl.a. ska endast trevärt krom användas och ytbehandlingsanläggningen ska vara avloppsfri. Jernkontoret har ingen erinran mot förslagen.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för stødet till kravet.

Linak

Who does the Wastewater requirement apply to?

Why can the exemption be used at home, and institutional environments, but not in office furniture's? Office furniture need to have a high quality. Some of LINAK's electrical legs (columns) are surface treated with metal coating, but these columns are under excessive wear due to the moving parts when the table is moving up and down. Does the exemption apply to these columns?

Rephrase to "Hexavalent chromium must not be present in the final coating (above 0,1%)"

Exclude electrical and electronic parts and products.

Nordic Ecolabelling's comment

The wastewater requirement applies to the company that perform the treatment. The exemption cannot be used for furniture meant for private homes, only for furniture meant for educational institutions and public places. Also, it applies to screws, bolts, mechanisms where it is necessary due to excessive physical wear/load, like electrical legs. It does not apply to electrical and electronic parts.

Miljø- og Fødevareministeriet

Nikkel må ikke anvendes i produkter, som kommer i hyppig kontakt med huden. Der foreslås et lignende krav for krom VI. Hvis krom VI bliver dannet i processen er det relevant at inkludere en grænseværdi for krom VI.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för förslaget. Kravet tillåter inte användning av krom VI utan alla steg i processen ska vara baserat på krom III. Det har därför inte ansetts nödvändigt att inkludera ett gränsvärde för krom VI.

O63 Klassifisering av kjemiske produkter

EFG

Tidigare fick miljöfarligt klassade ämnen ingå med max 10 g/2, nu är förslaget att inga miljöfarligt klassade ämnen får ingå. Många pulverlack är klassade som miljöfarliga, kravet kan bli väl tufft att möta.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet på klassifisering av kemiska produkter som används vid ytbehandling av metall som t.ex. pulverlacker är oförändrat. Undantag för miljöfarligt klassade ämnen och att de fick ingå med max 10 g/m² gjordes tidigare bara för ytbehandling av trä. Enligt krav K29 i generation 4 av möbelkriterierna fick kemiska produkter som används till ytbehandling av metall inte vara klassade miljöfarliga. Nordisk Miljömärknings erfarenhet är att de allra flesta pulverlack inte är klassade miljöfarliga och att det finns många alternativ som uppfyller kraven.

Jernkontoret

I detta avsnitt listas kemiska produkter och ämnen som efter klassning enligt CLP och enligt andra kriterier inte får användas vid annan ytbehandling av metall. Jernkontoret har ingen erinran mot förslagen men vill trycka på att legeringsmetaller i stålet som ytbehandlas inte omfattas av dessa krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking vil gjøre det tydeligere at kravene ikke gjelder legeringsmetaller.

Linak

Rephrase: The chemical products **or mixtures**, used to surface coat metals, must not be classified with any of the hazard statements listed in the table below.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the suggestion but will use the phrase chemical product. An explanation for what is meant with chemical product is added.

TMF

Tidigare fick man enligt K19 göra undantag för upp till 10g/m² av miljöfarliga ämnen med faroangivelser H400, H410 och H412. Enligt föreliggande förslag så tillåts inga undantag. Många pulverlack är idag klassade med nämnda faroangivelser som nu kommer att bli omöjliga att använda. Pulverlack har den fördelen att de inte innehåller lösningsmedel och utgör även alternativ till andra typer av metallisk ytbehandling - samtidigt som man erhåller en mkt slitstark yta.

Svanen bör överväga att även fortsatt tillåta undantag för miljöfarliga ämnen enligt tidigare tillämpning för att göra det möjligt att fortsatt använda pulverlack för ytbehandling av metall.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren, se svar till EFG.

O64 Klassifisering av inngående stoff

Linak

Exclude electrical and electronic parts where the RoHS directive (2011/65/EU) needs to be fulfilled.

Please set a limit (like 0,1%).

Nordic Ecolabelling's comment

Electrical and electronic parts are not encompassed by the requirement.

O65 Forbudte stoffer

Linak

Exclude electrical and electronic parts where the RoHS directive (2011/65/EU) needs to be fulfilled.

Please make this section for metal only. Compounds like halogenated organic compounds, Bisphenol A and Phthalates, would probably not make sense in metal.

Please set a limit (like 0,1%).

Nordic Ecolabelling's comment

Electrical and electronic parts are not encompassed by the requirement.

TMF

Se kommentar krav O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til kommentaren under krav O15.

O66 Nanomaterial

Linak

... must not have **intentional added** nanomaterials as ingoing substances **unless the nanomaterial is proven safe**.

Please make this section for metal only.

Nordic Ecolabelling's comment

Please see answer given to Linak in O16.

O67 Fri formaldehyd

Linak

Is this relevant for metal or is it for the paint?

Nordic Ecolabelling's comment

This requirement applies to the paint used for surface treatment of metal.

O68 Påføringsmengde og påføringsmetode

Linak

...or the surface-treatment contains more than 5% w/w VOC.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have changed the formulation of the two requirements, O68 and O69, to make them better connected.

O69 Påføringsmengde flyktige organiske forbindelser (VOC)

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O70 Andel gjenvunnet metall

Edsbyverken

Jag ser att detta krav skulle vara omöjligt att genomföra. Som också togs upp vid remissmötet ser jag inte själva miljövinsten med detta. ca 20% skrot tillsätts för att kyla smältan. Att vi ska kunna påverka denna process ser jag som en omöjlighet.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til malmbasert produksjon. Det er korrekt at malmbasert stål blander inn 20 % skrot – kravet er ikke tenkt å påvirke denne prosessen. Skrotbasert produksjon skjer ved en annen prosess, EAF, der andelen skrot er høy. Det betyr at enten kjøper man stål fra en produsent som bruker EAF-teknologi, eller så kjøper man fra BOF, altså malmbasert produksjon.

EFG

Krav på återvunnen metall leder ej till ökad andel återvunnen metall globalt då all metall redan återvinns av ekonomiska skäl. Kravet leder till ökad administration, ökade transporter och ökad miljöbelastning. Det sistnämnda är allvarligt. Se bifogat dokument från Tata Steel ang återvunnen metall. Det föreslagna kravet minskar trovärdigheten för Svanen pga att det leder till ökad miljöbelastning, och det är inte osannolikt att detta skulle få oss att sluta Svanenmärka.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til primær metallproduksjon. Begrunnelsen for å stille krav til høy andel gjenvunnet metall er ikke at dette skal stimulere til økt gjenvinning av metall isolert sett. Dette skjer i stor grad i dag, men også her er det forbedringspotensiale. Med økt etterspørsel kan dette forbedres ytterligere og det er også positivt med bedre sporbarhet i denne bransjen. Sporbarhet er viktig for å si noe om miljøprestasjonen til det enkelte produksjonsanlegg og gir kunden muligheten til å ta informerte valg om hvor man ønsker å kjøpe metall fra, både når det gjelder skrotbasert og primær metallproduksjon. Det er viktig å presisere at Nordisk Miljømerking stiller krav til det enkelte produkt som skal svanemerkes. Derfor er det relevant å se på den konkrete miljøbelastningen til produktet. Gjenvunnet metall har en betydelig lavere miljøbelastning. Dette trekkes også fram i EUs taksonomiarbeid for mer bærekraftig produksjon av stål og aluminium. Nordisk Miljømerking innser imidlertid at det kan være utfordrende å stille et krav om at det i all hovedsak må brukes metall basert på gjenvunnet metall, blant annet pga. at valgmulighetene er begrenset - for enkelte deler vil det være vanskelig å få tak i den delen som trengs med rett kvalitet samtidig som krav på gjenvunnet andel skal oppfylles. Nordisk Miljømerking ser også mulighet til å stille krav til malmbasert stålproduksjon og primær aluminiumsproduksjon, og vil derfor åpne opp for bruk av metall fra primær produksjon.

Green Furniture

Det höga kravet på återvunnen metall i produkterna är redan idag svårjobbat (speciellt när det kommer till stål). Att ett litet till medelstort möbelföretag skulle

kunna påverka mengden återvunnen metall från ett smältverk är inte sannolikt. Kravet känns också underligt då metaller redan återvinns i stor utsträckning idag, det har ett för stort värde för att inte återvinnas. Metall som stål medför inte heller samma problem som exempelvis plast kan göra, där kraven på återvunnet känns mer rimligt. Då majoriteten av metaller, som stål, redan återvinns i stor utsträckning idag kanske kravet snarare skulle titta på hur metallen tagits fram, energiåtgång, energislag eller om det bedrivs något arbete för att reducera CO₂-utsläpp. Även detta skulle säkerligen bli svårt att påverka men påverkan på detta skulle antagligen leverera större positiv effekt på miljön.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar over til Edsbyverken og EFG.

Flokk

Is a worldwide annual average of percentage of recycled material used in production acceptable?

70% recycled aluminium should be possible to achieve. But 70% recycled steel seems a bit high, too high to reach?

Are there suppliers based in Europe that can provide such a high content of recycled steel? Local producers might be forced to import from longer distance?

It is possible for us to ask our direct suppliers to use more recycled steel to produce our parts when we own the design of a part. But it is much harder to do so when we buy a finished part like a gaslift or castors.

Røros metal workshop: Tror kravene som stilles må være tuftet i råmaterial bransjen og være tilgjengelig dugelige kvaliteter for oss til å skape effektive konstruksjoner eller så stopper det seg selv vel. Leverandørene har fullt fokus på miljø og helhetstankerekka sammen med oss, se hvordan SSAB jobber med de forskjellige problemstillingene på linken nedenfor. Her satser de hardt og har gjort ett stort stykke arbeid, de har en målsetning som er ganske rå frem til 2025 synes jeg. Her må det vel være viktig med fokus på komplett fotavtrykk og aktivt arbeid med det i fokus kanskje og ikke isolerte målsetninger?

<https://www.ssab.se/ssab-koncern/hallbarhet/hallbart-erbjudande/ssab-i-den-cirkulara-ekonomi>

Vi bruker stål stort sett i bærende konstruksjoner der material egenskapene kombinert med riktig design er det som gir lavt forbruk. Eksempel Topp plata Mereo. Råmaterial leverandør SSAB -> 3mm Docol 420 i dag med forbruk 1.5Kg pr enhet. Ved å velge sterkere materiale i konstruksjonen kan vi redusere tykkelsen til 2.5mm og forbruket med -0.25Kg (brukt denne i case study nå for fremtidens konstruksjoner). Vi kunne gått motsatt vei og brukt ett svakere materiale og 4mm tykkelse og forbruk +0.5Kg. Alle materialene er 100% resirkulerbare, men SSAB har ikke 70% resirkulert materiale i sine blandinger enda tror jeg (varierer opp til ca 50% er det jeg er fortalt). La oss hypotetisk si vi finner materialet som gir ett forbruk på 2Kg hos en annen leverandør består av 100% resirkulert stål, vil det være riktig for miljøet og velge dette?

Gjøre det enda litt vanskeligere, la oss si dette er en produsent som bruker 1,5x mere energi på stålfremstillingen enn SSAB, riktig da? Eller se igjennom SSAB sine

målsetninger, erkjenne at de er på rett vei og har dugelige målsetninger og deadlines og velge materialet som gir -0.25 forbruk?

Svanemerket bør kanskje stille krav til dokumentasjon fra oss på at vi har utført nødvendige øvelser som viser at vi har laget den mest effektive konstruksjonen i forhold til miljø +++ (vi måler jo det selv før vi velger løsning i dag så er ingen stor sak å lage en mal og dokumentere materialvalg som dette for ettertiden). Samtidig kan de følge slike ledestjerner i industrien som SSAB nøye og stille krav som tilpasser seg dette.

Det over her gjelder jo coil prosesser, men hva gjør vi med f.eks fjærstål og andre stålmateriale grupper som krever mere spesielle prosesser?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has made changes to the requirements for metal. The requirement can now be met either by having a high proportion recycled or by meeting requirements for primary metal production. It is not possible to use a global average – traceability to the smelter is necessary. Traceability is in general important as it makes it possible to say something about the environmental performance of the individual production plant. Then it is possible to make informed choices about where to buy metal from based on environmental performance. This is also important as the environmental performance of the materials used must be related to the product in question. A global average will not give this possibility.

Furn-tech

Krav til dokumentation for 70% genbrugsstål kan ikke oppfylles av små virksomheder og det er meget vanskelig selv for store virksomheder. Se

<https://www.ssab.com/company/sustainability/sustainable-operations/steel-production>

At SSAB, we produce steel from iron-ore in the Nordics and from scrap in the US. In SSAB as a whole, an average of 45% scrap was used in steel production in 2018.

SSAB uses approximately 20% of scrap in conjunction with steel production in the Nordics, and 100% in the US. The processes have entirely different environmental prerequisites.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Edsbyverken og EFG over.

Hilding Anders (Sverige)

Det finns inga av våra leverantörer idag som kan möta kravet på 70% återvunnet stål i resårer med fortsatt lång livslängd och bra kvalitet.

Vi tillsammans med våra leverantörer av resårer tar inte heller tillräckligt stora volymer för att kunna påverka smältverken vilka specifikationer dom ska ha på sina produkter.

Vi vill undanta återvunnet material i metall som används i sängar och madrasser då branschen står för en liten del av förbrukningen och kan till exempel inte påverka smältverkens specifikation av tråd.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Edsbyverken og EFG over.

Hilding Anders (Norge)

Svaret er knyttet til følgende punkt: Kravet til gjenvunnet metall er skjerpet ved at andel gjenvunnet metall skal være minimum 70 vekt-% samt at kravet gjelder om andel metall er 30 vekt-% eller mer i produktet. Det stilles også tydeligere krav til sporbarhet i leverandørkjeden.

Det selges en mye høyere andel av komplette senger enn madrasser i det skandinaviske markedet. Når fjærenes vektandel velges å inkluderes i den totale vektandelen på sengen vil vi som sengeprodusent alltid over 30 % vektandel på komplette senger. Våre fjærer er herdede, noe som gir de lang levetid og som igjen fører til en mindre belastning på miljøet. Vi har en garanti på 25 år på fjærbrudd på våre senger. I dag har våre fjærer ca. 20% resirkulert stål. Vår leverandør arbeider med å øke denne prosentandelen betraktelig, men er avhengig av kvaliteten kan opprettholdes.

Vi ber derfor om at kravet ikke blir skjerpet i denne omgang, da det ikke vil være mulig for oss å imøtekomme dette kravet for våre senger nå.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Edsbyverken og EFG over.

Hydro

Hydro recommends, in analogy with the FSC certification for wood and wooden components, to have a similar requirement for aluminium parts: Chain of custody certification - the applicant/manufacturer of the aluminium components (profiles, sheets) must have ASI (Aluminium Stewardship Initiative) Performance Standard and Chain of Custody certifications. At least 70% of the aluminium materials (profiles, sheets) used in the Nordic Swan Ecolabel product must be certified in compliance with the principles and criterias of ASI.

Comment to 3.7.3 Recycled metal, definition of recycled metal:

Nordic Ecolabel refers to the definition of recycled metal given in ISO 14021, where recycled metal is defined as both pre-consumer and post-consumer.

Hydro recommends to a) Include a criteria where the share of pre-consumer and post-consumer is stated, and 2) Include a maximum level for the CO2 footprint of the material

- a) Pre-consumer scrap is left over from production and has never been in use, whereas post-consumer scrap has served its life as another product. By not segregating between pre-consumer scrap and post-consumer scrap, producers are able to use billets with a high CO2 footprint, deliberately produce a high amount of waste, re-melt the waste and meet the criteria from Nordic Ecolabel of a certain percentage of recycled content. This way, the consumers may think they are buying an environmentally friendly product with a high degree of recycled content, whereas the situation is that the total environmental footprint is higher because the material has

actually been produced twice; first as waste, then re-melted and turned into recycled content.

- b) With regards to the CO2 footprint, Hydro recommends to include a criteria where the maximum level for the CO2 footprint of the material is included. If the overall ambition of the Nordic Ecolabel is to push for greener products with a lower environmental footprint, the CO2 footprint of the material is of high importance. Today, aluminium can contain a CO2 footprint per kg ranging from 20 kg CO2/kg aluminium to the 2.3 kg CO2/kg aluminium. By including criteria for a maximum level for the CO2 footprint, the total CO2 footprint of the finished product can be reduced by several percent.

Based on above mentioned inputs, Hydro recommends the text below to be included in the updated criterias for furniture and fitments. Please also consider to include the aspects mentioned regarding O2 Renewable and/or recycled and/or reused materials in the product, as well as introducing ASI as a component in the criterias.

3.7.3 Recycled metal

The requirement applies if the product contains more than 30% metal by weight.

070 Percentage of recycled metal

It is possible to document the percentage of recycled metal using either alternative 1 or 2.

Alternative 1:

70% by weight of aluminium and 70% by weight of steel must be recycled*.

Alternative 2:

Together, aluminium and steel must meet the following requirement for the percentage of recycled* metal:

$\text{recycledAL} * \text{kgAl} + \text{recycledSteel} * \text{kgSteel}$ equal/or above $0.70 * \text{kgAl} + 0.7 * \text{kgSteel}$

Where:

kgAl and kgSteel are the weight of aluminium and steel respectively in kg.

recycledAL and recycledSteel are the percentage of recycled aluminium and steel respectively which must be stated as a number between 0 and 1 (corresponding to 1% and 100%).

The smelter must declare the percentage of recycled material used in production. An annual average for the smelter is accepted.

The supply chain must be stated and there must be traceability all through supply chain, from the smelter to the finished product, so that the percentage of recycled materials is guaranteed along the entire supply chain.

Information about recycled materials must be shown on the invoice or be documented with a declaration from the supplier about the percentage of recycled materials.

The supplier can confirm the percentage of recycled materials in its products by

providing an overview of the quantity of recycled materials purchased and the quantity sold. There must be an agreement between the supplier and the manufacturer of the Nordic Ecolabel production that the recycled material is sold to the Nordic Ecolabel production.

**Recycled metal defined as both pre-consumer and post-consumer, c.f. the definition given in ISO 14021, however share of post-consumer must be minimum 20% of the total volume of recycled metal*

The percentage of recycled metal in the product, including share of pre-consumer and post-consumer, must be stated. A declaration from the smelter of the percentage of recycled metal used in its production (on an annual basis).

Supply chain traceability must be documented, e.g. as a flowchart. The percentage of recycled metal in the supply chain must be documented, e.g. with information on the invoice or a declaration from the supplier. The percentage of recycled content for Al can be documented with the certification Hydro CIRCAL.

In addition, the average CO₂ footprint of the aluminium material must not exceed 6.7 kg CO₂/kg metal (cradle to gate value).

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has made changes to the requirements for metal. The requirement can now be met either by having a high proportion recycled or by meeting requirements for primary aluminium production. In the requirement for recycled aluminium there must be stated the amount of pre-, -and post consumer, and a minimum of 30% by weight must be post consumer. A requirement related to a total CO₂-footprint will not be set, as these kind of calculations can be done very differently and give drastically different results. Also, since a lot of the climate gas emissions from aluminium production is related to electricity and how this is produced, including the use of bought certificates for origin of the electricity, calculations in relation to a requirement level is a very complex issue.

Jernkontoret

Jernkontoret avstyrker forslaget till skärpt krav på andel återvunnen metall i möbler och inredning som innehåller > 30 vikt-% metall från 20 % till 70%. Orsaken till detta är att ett sådant krav inte kommer att leda till ökad insamling och tillgång till skrot att tillverka nytt stål av, då efterfrågan på stål under lång tid kommer att vara långt större än tillgången på skrot på en global marknad. Kriteriet kommer att leda till att endast skrotbaserade tillverkare av stål kommer att premieras oavsett dess miljöprestanda och att inga malmproducerade tillverkare av stål kommer att kunna leverera till Svanenmärkta möbler eller inredningar oavsett den stålproducentens miljöprestanda. Inom ganska snar framtid planerar SSAB att kunna producera fossilfritt stål med järnmalm som råvara vilket kommer att innebära en stor och viktig omställning för stålindustrin. Att stål tillverkat enligt denna klimatsmarta tillverkningsprocess inte skulle kunna användas i Svanenmärkta möbler och inredningar ger helt fel signaler om stålprodukters miljöprestanda.

I stället föreslår Jernkontoret att Svanen överväger krav på separerbarhet av ingående material och tillgång till reservdelar på likande sätt som föreslås i kriterier för utemöbler, lek- och parkutrustning. Att redan vid designen av möbler och inredning underlätta reparationer och slutligen separering av material skulle bidra till en ökad tillgång till välsorterad skrotråvara för återvinning till nytt stål.

Jernkontoret anser også att data från tredjepartsgranskade livscykelbaserade miljövarudeklarationer eller Product Environmental Footprints (PEF) från de två nu existerande produktionsmetoderna (malmbaserad respektive skrotbaserad tillverkning) skulle kunna utgöra underlag om man vill premiera de bästa ståltillverkarna från miljösynpunkt i en Svanenmärkning av möbler och inredning. Samtidigt bör endast ståltillverkare med samma produktionsmetod jämföras med varandra (malmbaserad respektive skrotbaserad), liksom endast stålmateriale som har samma tekniska egenskaper/funktion (t.ex. kolstål respektive rostfritt stål).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til primær metallproduksjon. Begrunnelsen for å stille krav til høy andel gjenvunnet metall er ikke at dette skal stimulere til økt gjenvinning av metall isolert sett. Dette skjer i stor grad i dag, men også her er det forbedringspotensiale. Med økt etterspørsel kan dette forbedres ytterligere og det er også positivt med bedre sporbarhet i denne bransjen. Sporbarhet er viktig for å si noe om miljøprestasjonen til det enkelte produksjonsanlegg og gir kunden muligheten til å ta informerte valg om hvor man ønsker å kjøpe metall fra, både når det gjelder skrotbasert og primær metallproduksjon. Det er viktig å presisere at Nordisk Miljømerking stiller krav til det enkelte produkt som skal svanemerkes. Derfor er det relevant å se på den konkrete miljøbelastningen til produktet. Gjenvunnet metall har en betydelig lavere miljøbelastning. Dette trekkes også fram i EUs taksonomiarbeid for mer bærekraftig produksjon av stål og aluminium. Nordisk Miljømerking innser imidlertid at det kan være utfordrende å stille et krav om at det i all hovedsak må brukes metall basert på gjenvunnet metall, blant annet pga. at valgmulighetene er begrenset - for enkelte deler vil det være vanskelig å få tak i den delen som trengs med rett kvalitet samtidig som krav på gjenvunnet andel skal oppfylles. Nordisk Miljømerking ser også mulighet til å stille krav til malmbasert stålproduksjon og primær aluminiumsproduksjon, og vil derfor åpne opp for bruk av metall fra primær produksjon. Det er viktig å poengere at Nordisk Miljømerking allerede stiller andre krav som fremmer resirkulering av metall slik Jernkontoret foreslår, blant annet krav om at metall skal kunne separeres fra andre materialer.

Kvist

Gennem vores leverandører af metalstel til møbler, er vi blevet gjort opmærksomme på, at de påkrævede procentdele genanvendt aluminium og stål kan være udfordrende at opnå.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt over til Jernkontoret.

KRS

Förslaget att minst 70 % av metallen skall vara av återvunnen metall är orimlig då ingen hänsyn har tagits till hur produktionsprocessen går till utan enbart baseras på andelen återvunnet material.

Man måste bedöma hela tillverkningsprocessen (helheten) för att få ett värde att relatera till. Många smältverk i Europa drivs av fossila bränslen som inte beaktas i kriterieförslaget.

I Sverige driver SSAB omställningsprosjekt for fossilfri framstilling av metall. Miljøvinsten i fossilfri framstilling av metall kommer att ge stor minskning på miljøpåverkan.

Forslaget med 70 % återvunnen material bör därför förkastas och det nuvarande gällande kravet på minst 20 % återvunnet material bör kvarstå.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt over til Jernkontoret.

Lammhults Möbel

Stål – kravet skärpt, metall ska bestå av minst 70% återvunnen metall om mer än 30% metall i möblen. (gamla kravet om mer än 50% metall, 50% aluminium 20% övriga metaller)

-Detta ställer till troligen till problem för Campus, Spira, Add som är konstruerat med höghållfasthetsstål. Nya kravet rimmar spontant dåligt med kvalitetskravet.

Svanen kräver i sina kriterier för kvalitet, testning i standard EN 16139:2013 respektive EN 1729-1:2015, att möbler i offentlig miljö och skolmiljö ska vara hållbara, ha lång livslängd och på så vis miljösmyta. Dessutom har offentliga möbler höga säkerhetskrav för sina användare. Stålrörsmöbler är ofta designade och konstruerade så att stålstativet håller helt eller delvis möbelns konstruktion. Det kräver ofta höghållfasthetsstål i konstruktionen. Det är uteslutet att ändra på säkerhet och kvalitet, och inte realistiskt att ändra på produkter som funnits ute på marknader i decennier.

I syfte att ställa krav i leverantörskedjan är branschen ”offentliga möbler” för liten mot stora stålbranschen. Det innebär att syftet med höjda kriterier inte nås och ännu värre diskvalificerar många av våra produkter som vi har märkta med Svanen. Eftersom Svanen är en viktig märkning för produkterna i vår marknadsföring skulle det få allvarliga konsekvenser mot stålrörsmöbler och de nya kriterierna slår orättvist mot dessa möbler. När stålrörsmöblerna idag har tjänat ut är metallen i princip 100% återvinningsbar, vilket i sig är mycket positivt ur miljö- och hållbarhetssynpunkt.

Dialog med Tibnor/SSAB styrker våra farhågor att möbelbranschens volymer inte är tillräckliga för en snabb omställning. Enligt oss är det en önskvärd utveckling men det måste ske i samverkan med andra branscher under en längre omställningstid.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt over til Jernkontoret.

Linak

The percentages could be too high, to get the recycled metal from suppliers/smelters, and it could be problematic to get the quality needed for moving parts on the actuator. Maybe an exemption for electrical moving parts could be necessary. A more realistic target would be 10-30%.

Exclude electrical and electronic parts.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has made changes to the requirements for metal. The requirement can now be met either by having a high proportion recycled or by meeting requirements for primary metal production. Electrical and electronic parts are exempted.

OnSolidGround

Generellt krav på 70% återvunnen metall; mängden behöver ”skruvas” upp i mindre steg.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til primær metallproduksjon.

Outokompo

Når det gjelder andelen återvunnen metall (3.7.3) bör noteras att det för rostfritt stål kan vara svært att ge en exakt fördelning pre-consumer/post-consumer andel eftersom en stor del av råvaran är blandskrot. Den totala mängden skrot är ändå känd.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for opplysningen. Både pre og post konsument godkjennes.

Scapa och Mio

Pocketfjädrar

Idag möter ingen av våra fjäderleverantörer kravet på 70% återvunnet stål. En leverantör håller på och testar en fjäder med 70% återvunnet stål men de vet inte ännu om den kommer leva upp till de kvalitetskrav som ställs. De kommer även undersöka om det finns ett intresse för denna fjäder innan den introduceras på marknaden. Denna fjäder kommer kosta 3-4% mer än de vi använder idag.

Återvunnen metall

Vi ser inte hur våra leverantörer ska klara av att kontrollera hela vägen tillbaka till smältverket för de delar de köper idag.

Vårt förslag är att sänka graden av återvunnen metall till 50% eller göra ett undantag för pocketfjädrar.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til primær metallproduksjon.

Steelnova

Som underleverantör inom möbelbranschen av stålrohrsunderreden hamnar många av våra artiklar under kriteriet minst 70 % återvunnen metall. Är svært att garantera dagens krav på minst 20 %. Hur stor andelen blir beror mycket på hur tillgången av skrot är och vilken kvalite stålet skall ha. Det är också svært i dag att följa spårbarheten för hela kedjan från stålverket fram till tillverkningen av produkten. Inga av våra leverantörer kan tillhandahålla ett rör med minst 70 % återvunnen metall. Jag undrar också hur Svanen har kommit fram till just 70 %? Är det era norska kollegor som har blandat ihop aluminium och stålframställning?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til primær

metallproduksjon. Skrotbasert stålproduksjon produseres med EAF-teknologi og her vil andelen skrot være høy. Se også svar gitt til Edsbyverken.

Takt

På høringsmødet var der flere indvendinger mod kravet om genanvendelsesgraden af stål. Vi deler samme bekymring om at det kan være svært/umuligt at source dette og i de rigtige kvaliteter. Det understøttes af meldingerne fra vores (danske) metalproducent.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til primær metallproduksjon.

Træ- og Møbelindustrien

Kravet om 70 % genbrugsstål er formentlig høyere end markedet han honorerer og risikerer dermed at udelukke mindre virksomheder og gjøre det vanskelig at overholde kravene for selv store virksomheder. Vi oppfordrer til at senke ambitionen på dette område.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til primær metallproduksjon.

TMF

Vilket "miljøproblem" løser man genom att uppmana möbelindustrin att inte köpa råvara från stålverk som tillverkar stål från malm? Det finns inga belägg för att krav på minst 70% skrot i smältan skulle driva stålverken till att bli mer hållbara. Enligt Jernkontoret finns mer än tio miljarder ton stål i världen. Stålmängden i det tekniska kretsloppet ökar med mellan 250 och 300 miljoner ton varje år till följd av den stora efterfrågan på stål. Befolkningsstillväxt och ökat välstånd i världen talar för en stadigt ökad efterfrågan åtminstone fram till kommande sekelskifte. Stål är ett material som sedan länge har återvunnits i stor skala då det finns tydliga ekonomiska incitament och etablerade industriella processer på plats. Stål har en hög återvinningsbarhet. När det gäller andra materialslag som tex plast finns stora problem med nedskräpning av bl.a. världshaven men så är inte fallet när det gäller stål eller aluminium. En överväldigande andel av stål från uttjänta produkter går tillbaka till återvinning..

Vid tillverkning av stål från malm sätter man till ca 20% skrot för att kyla smältan. Detta är en vedertagen process som t.ex. SSAB utnyttjar, se www.ssab.com/company/sustainability/sustainable-operations/steel-production Det går inte av tekniska skäl att tillsätta 70% skrot. Möbelföretagen blir helt utlämnade till renodlade återvinnare vilket kan innebära ökade transporter - tex finns leverantörer i Kina som erbjuder stål med 70% återvinningsgrad men miljönyttan av att öka importen av återvunnet stål får anses vara tveksam.

Enligt EUROFER är de största användarna av stål 2019 construction (34%); automotive (20%); mechanical engineering (15%); metal ware (14%); tubes (11%). Möbelindustrins andel av stålanvändningen är så låg att det inte finns något statistiskt underlag men ligger sannolikt i storleksordningen på någon bråkdels

procent eller några promille. Detta innebär att det inte finns incitament för stålverken att anpassa sina processer efter önskemål från en sådan liten aktör. Vidare skulle eventuell miljönytta av att öka graden av återvunnet för några promille av den totala produktionen vara försumbar.

Dessutom kan det finnas krav på höghållfasthetsstål för vissa tillämpningar vilket kan vara svårt med krav om 70% återvunnet.

Sammantaget bör Svanen omvärdera kravet på mängd återvunnet stål och istället söka skapa incitament för att nyttja stål och andra metaller på sätt som konkret och bevisligen gynnar hållbar utveckling - tex skapa incitament för att öka fossilfri reduktion av järnmalm.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Jernkontoret over.

Vedums Kök & Bad AB

Vedums underleverantörer meddelar att kraven om 70 % återvunnen metall blir mycket svårt att uppfylla, då det inte finns så mkt återvunnet material tillgängligt på svenska marknaden. Att importera och transportera från andra marknader bedöms som ett miljömässigt ofördelaktigt alternativ.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort endringer i kravene til metall der kravet nå kan oppfylles enten ved å ha en høy andel gjenvunnet eller ved å oppfylle krav til primær metallproduksjon.

3.1.10 Krav kapittel 3.8 Plast og gummi

Linak

3.8 Plastic and rubber

Polymer materials used as padding materials, e.g. polyurethane foam and textiles do not come under the requirements applicable to plastic.

Small plastic parts (e.g. screws, staples and fasteners) are not included in the weight fraction and do not come under the requirements this chapter. Similarly, wires e.g. in height-adjustable tables and adjustable beds do not come under the requirements in this chapter.

Exclude electrical and electronic parts (other than cables/wires, like PCB, motor, components, electrical enclosure), and polymers used for vibration, sound isolation, mechanical movements, and polymer parts below 10g. For some of these parts there will be requirements with respect to flame class and electrical components can contain unknown polymer materials where replacement is currently impossible.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have added that electrical and electronic parts are not encompassed by the requirements.

O71 Plasttype

EFG

Bra att stänga ute trä-plastkomposit.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtten.

FDB Møbler

Træ og plantefibre tilsat plast

Fibrene tilsættes plasten for at forbedre dens egenskaber. Det er især vigtigt i tilfældet med post consumer plast, hvor egenskaberne ofte er dårligere end den jomfruelige plast, da det endnu er svært at opnå en høj renhed i sorteringen af plasten. Fx i tilfældet med den ofte anvendte emballageplast polypropylen, som ofte er forurenede af polyetylen, der indgår som en legeringskomponent i plasten, der gør den blødere og svagere.

Den rå post consumer plast er derfor ofte ikke stiv og stærk nok til anvendelse i møbler. Dette kan man dog løse ved enten at gøre vægtykkelsen større og derved anvende mere materiale eller ved at tilsætte forstærkningsmaterialer til plasten. Det mest effektive er at tilsætte forstærkningsfibre, idet at man derved kan spare ekstra plastforbrug og øget cyklostid under støbningen. Ved at tilsætte forstærkningsfibre opnår man at især stivheden, men også styrken øges mærkbart. Derved opgraderes materialet fra en anvendelse af lavere værdi (emballage) til en anvendelse af højere værdi (møbler).

Som forstærkningsfibre er det mest interessant at tilsætte træ- eller plantefibre, idet at man da så samtidig tilsætter biogent carbon til plasten, gennem den CO₂ så planterne har opsugt gennem deres vækstperiode. Biogent carbon må i ifølge standarden for klimaaftryk af produkter - EN14067:2018 – fratrækkes det samlede klimaaftryk over hele livscyklus. Derved kan man opnå markante reduktioner i klimaaftrykket for den færdige komposit.

Kritikere af tilsætning af træ og plante-fibre til plast har anført at plasten ”forurenes” af denne tilsætning idet det gør det svært at genanvende den. Dette argument virker ikke gennemtænkt, idet at det åbenbart stadig er tilladt i stedet at anvende glas- eller kulfibre som forstærkningstilsætning. Disse fibre er langt mere skøre og stive og forskning viser at de nedbrydes hurtigere til mindre stykker ved gentagen neddeling og omsmeltning end de sejere træ- og plantefibre. Samtidig er kulfibre sorte og vil farve den færdige komposit sort, så at den ikke kan omfarves efter.

Samtidig er trenden for plast ved at ændre sig. Forbrugerne efterspørger i stigende grad plast som har en historie om miljøhensyn og som beviser det ved ikke at se for ensartet og industriel ud. Den skal helst være lidt uensartet (”snavset”) og dermed vidne om det liv den har haft før. Dette understøtter tilsætningen af træfibre, idet at de er synlige og dermed vidner om de miljøhensyn, som der er taget i forsøget på at anvende mere bæredygtige ressourcer. Så det der før var en synlig ulempe er nu ved at blive en synlig fordel.

Derudover er der stadig mulighed for at tilsætte træ- eller plantefibre som ikke kan ses i den færdige komposit. Det kan man gøre ved at tilsætte dem i rensede form, hvor ligninen i fibre er rensede bort således at der kun bliver cellulosefibre tilbage.

Disse hvide fibre, som vi også kender som papir, bliver usynlige ved tilsætning, på samme måde som glasfibre bliver det i plast. De efterlader blot en lidt mattere overflade på det færdigstøbte emne.

Der er således ingen tekniske eller kvalitetsmæssige grunde til at udelukke træ- og plantefibre fra at blive tilsat plast. Det vil derimod virke direkte miljøskadeligt at forbyde denne mulighed, idet at man derved enten forbruger mere materiale eller gør det mere attraktivt at tilsætte uorganiske forstærkningsmaterialer, som har et langt højere klimaaftryk. FORCE Technology beregnede disse i 2013 til Glasfibre = 3,59 CO₂e, Kulfibre = 13,83 CO₂e. Træfibre har til sammenligning en negativ klimabelastning på -0,5 CO₂e, når man fratrækker deres biogene carbonindhold som standarden foreskriver.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har gjort en grundig vurdering av forbudet og har konkludert med at forbudet mot WPC beholdes. Treplast-kompositt forbys fordi de to inngående materialene ikke kan skilles fra hverandre i en gjenvinningsprosess og at gjenvinning av WPC til WPC er svært begrenset per i dag. WPC er heller ikke et veldig utbredt materiale i møbler/innredninger. Tilsetning av glassfiber gir også utfordringer for gjenvinningen, men det er mulig å skille plast og glassfiber fra hverandre selv om dette ikke skjer i så stor grad. Glassfiber kan være viktig å tilsette for å gi plasten den nødvendige styrken, særlig ved bruk av gjenvunnet plast som det stilles krav om i et annet krav. Nordisk Miljømerking ser det derfor som vanskelig å forby glassfiberarmering da det gir plasten en viktig egenskap som tilsetning av trefiber ikke kan gi i like stor grad. Det skjer mye innenfor sirkulær økonomi, avfallshåndtering og gjenvinning, og Nordisk Miljømerking er klar over at situasjonen kan endre seg på dette området innen relativt kort tid, også for materialer som WPC. Nordisk Miljømerking kan derfor endre holdning til WPC i framtiden, særlig hvis gode gjenvinningsordninger etableres.

Flokk

Is a weight share limit on WPC perhaps possible? Our new chair RH New Logic has a small handle with WPC in order to save weight, number of parts, and two-shot mold plastic/rubber. We already have Swan on RH Logic. This means that even though the New Logic is an improved version of Logic with regard to environmental impacts by use of high share of recycled material (61%) and smarter solutions for dismantling seat/back/textiles/PUR, it cannot be Swan certified?! And what if we can document collecting and recycling if the WPC part, still not Swan approved?

Is it possible to get a maximum weight for plastic small parts? Like 20g, 30g or 50g?

What about two-shot mould - with different plastic types moulded together? Like PP and TPU for armrests tops?

Nordic Ecolabelling's comment

Yes, WPC is a material that the criteria do not have requirements for, and therefore it can be included in max 5% by weight in the product, as stated in the product group definition.

Miljø- og Fødevareministeriet

Det er positivt, at kompositmaterialer ikke tillades. For selvom det i første omgang kan give en genanvendelse af svært genanvendelige plastfraktioner i nye produkter,

så kan det skape utfordringer for den fremtidige genanvendelse, hvis kompositmaterialerne ikke kan adskilles igen. MFVM anbefaler på den baggrund, at Nordisk Miljømærkning er afventende indtil der er mere viden om genanvendelsesmulighederne for kompositmateriale.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtten.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket upplever formulering av O71 som otydlig. Vad menas med material? Räknas två olika polymerslag som två material eller som ett? Stänger den nuvarande kravformuleringen möjligheten för alla former av kombinerade material? Med tanke på formuleringen av kravet O71 undrar Naturvårdsverket om det finns en risk att kompositmaterial som kanske fungerar bra vid återbruk eller med tanke på lång livslängd begränsas. Och, varför finns ett undantag för inblandning av glasfiber när det liksom inblandning av andra material (i egenskap av armering) förmodligen också skulle kunna orsaka problem vid återvinning?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet er omformulert etter høring. Se for øvrig svar gitt til FDB Møbler over.

O72 Biobasert plast

EFG

Bra att inte förorena materialströmmarna.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtten.

Flokk

Why are there no requirements on bio-based plastics raw material sourcing and production, and only focus on recyclability? The environmental impacts and aspects with regard to bio-based plastics are many. Land use - direct and indirect, competition for food sources, contaminating plastic recycling streams, energy intensive production compared to post-consumer plastic production and more. In 2016, Flokk via SWEREA investigated commercial bio-based alternatives to PCR PP, where bioPA based on Castor oil was the only good alternative for strength components with 4x Carbon footprint. Castor oil is also poisonous with risk for humans handling it - in addition to above mentioned aspects (used in biobased weapons as well). All above are reasons why Flokk is not going for biobased plastics these days.

Swan should address all these aspects!

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have added requirements to raw materials used in biobased plastic.

Miljø- og Fødevarerministeriet

PLA, som er bionedbrydeligt ved industriel kompostering på anlæg, kan genanvendes såfremt det sorteres fra. Udfordringen er, at det i dag anvendes i så små mængder, at det ikke er rentabelt at sortere det fra.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for presiseringen. Dette er oppdatert i bakgrunnen.

O73 Merking

EFG

Bör ändras till 50 g för att gå överrensstämman med Möbelfakta och Upphandlingsmyndighetens rekommenderade krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har valgt å legge kravet på 100 g, som også er tilsvarende grensen i EU Ecolabels kriterier for møbler. Merking av plastdeler, og særlig mindre plastdeler er mindre relevant enn tidligere fordi manuell sortering i mange tilfeller er erstattet av infrarød sortering eller sortering basert på plastens tetthet i flyt/synk prosesser. Ved manuell sortering er det i all hovedsak større deler som sorteres ut. Derfor er grensen for merking økt fra 50 til 100 g. Upphandlingsmyndighetens krav er under revidering og så vidt Nordisk Miljømerking kjenner til vil denne grensen også økes til 100 g i nye rekommenderade krav.

Miljø- og Fødevareministeriet

Ift. biobaseret plast bør mærkningen forholde sig til, hvilke råvarer der er benyttet og om disse er bæredygtige. F.eks. om der er tale om fortrængning af landbrugsarealer, der kunne være brugt til fødevarer eller foder, samt om produktionen påvirker biodiversiteten negativt.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har innført krav til råvarer som brukes i biobasert plast etter høring for å adressere utfordringene som kan være relatert til fornybare råvarer.

TMF

Svanen har satt gränsen för märkning av plastdetaljer vid 100 g, vilket är dubbla vikten som t.ex. Upphandlingsmyndigheten eller SKL Kommentus anger som krav.

I och med krav O73 uppfyller inte Svanen det krav Upphandlingsmyndigheten eller SKL Kommentus ställer på märkning av ingående plastdetaljer och därmed kan Svanencertifikat inte användas som verifikat för att säkerställa efterlevnad av UHM:s eller SKL Kommentus krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar over til EFG.

O74 Kjemikalier i gjenvunnet plast

Edsbyverken

Hur kan man intyga/garantera att återvunna material inte inneholder ex. SVHC ämnen? Vad ställs det för krav på spårbarheten?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Det er ikke mulig å stille de samme kjemikaliekravene til gjenvunnet plast som til produksjon av jomfruelig plast. Nordisk Miljømerking stiller krav om at plasten skal analyseres for en rekke miljø- og helsefarlige stoffer, alternativt kan kravet dokumenteres med sporbarhet til kilden som sannsynliggjør at disse stoffene ikke

inngår. Det vil være opp til søkeren å dokumentere en slik sporbarhet, og Nordisk Miljømerking vil i det enkelte tilfelle vurdere om dokumentasjonen er god nok.

Miljø- og Fødevareministeriet

MFVM bifalder utvidelsen af kravet til indhold af kemikalier i genanvendt plast til at omfatte flere kemikalier. Kravet er harmoniseret med kravet til gulve, hvor de tilføjede, problematiske stoffer ofte ses i recirkulerede råvarer til nye gulvmaterialer (PET og polyester). Miljøstyrelsen føler sig ikke overbevist om at de recirkulerede materialer, som typisk anvendes til gulve også vil være dem, der anvendes til møbler, og derfor kan der være andre stoffer, som vil være mere relevant at stille krav til i denne produktgruppe.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtte til utvidelse av kravet.

TMF

Hur ska krav på redovisning av kemikalieinnhåll (tex SVHC) ske på återbrukat eller begagnat material? Vilka krav på spårbarhet ställer Svanen och hur ska detta redovisas?

Svanen måste tydligöra vilka krav på dokumentation och verifikat som krävs för att säkerställa spårbarhet och att rådande kemikalielagstiftning efterlevs när det gäller återvunnet och återbrukat material.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Edsbyverken over.

O75 Kjemikalier i gjenbrukt plast

Edsbyverken

Hur kan man intyga/garantera att återvunna material inte innehåller ex. SVHC ämnen? Vad ställs det för krav på spårbarheten?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Ved direkte gjenbruk av deler vil det ikke være mulig å ha like god kontroll på kjemikalieinnhold selv om det hadde vært ønskelig. Nordisk Miljømerking anser at dette vil være en mulighet som svært få vil anvende, og at direkte gjenbruk bør fremmes da miljøbelastningen vil være svært liten sammenlignet både med mekanisk/kjemisk gjenvunnet plast samt produksjon av ny plast. Det er presisert etter høring at gjenbrukte plastdeler ikke kan brukes i produkter rettet mot barn, da barn i større grad kommer "tett på" produkter, f.eks. ved å spise på produktet. Det påpekes også at PVC, som ofte inneholder uønskede kjemikalier, er forbudt å bruke, også i gjenbrukte deler. Eventuell overflatebehandling av plastdelen skal oppfylle strenge kjemikaliekrav.

Miljø- og Fødevareministeriet

Genbrugt plast som anvendes direkte uden først at gennemgå mekanisk eller kemisk proces: Det skal angives, hvad plastdelen tidligere har været brugt til, og der må ikke genbruges plast, hvis det er sandsynligt, at det indeholder halogenerede flammehæmmere.

Gælder de samme krav til indhold af kemikalier som i O74? Hvis ikke er MFVM bekymret for indholdet af problematiske kemikalier udover halogenerede

flammehæmmere, som kan forekomme i genbrukt plast. Selvom det skal angives, hvad plastdelen tidligere har været brugt til, giver det ikke tilstrækkelig information omkring eventuelt indhold af sundheds- og miljøskadelige stoffer.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar over til Edsbyverken.

TMF

Hur ska krav på redovisning av kemikalieinnehåll (tex SVHC) ske på återbrukat eller begagnat material? Vilka krav på spårbarhet ställer Svanen och hur ska detta redovisas?

Svanen måste tydliggöra vilka krav på dokumentation och verifikat som krävs för att säkerställa spårbarhet och att rådande kemikalielagstiftning efterlevs när det gäller återvunnet och återbrukat material.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar over til Edsbyverken.

O76 Tilsetninger - forbudte stoffer

EFG

Kommentar från vår leverantör av plastkomponenter som stämt av med sin leverantör av plastgranulat.

Kommentar från granulatleverantören:

Det mesta ser rimligt ut för oss. En sak dock som skapar lite osäkerhet då man läser under 076. I paragrafen innan så står det att man ska verifiera källa om det är återvunnet material...typ förpackningar så de kan se att det inte är detaljer som rimligtvis använder sig av additiv de inte vill ha med i sin produkt. I 076 står det en massa saker som inte får tillsättas. Inga problem om det är saker som vi inte får tillsätta och vi tror det är så man ska tolka det, men om det är tillsatser i våra leverantörers steg så blir den punkten kanske svår för oss då vi inte kan testa allt detta kontinuerligt in-house. Vi får kolla närmre på denna ev utmaning och kanske då i samråd med "Svanen".

Kommentar från vår leverantör:

Detta är tyvärr problemet med återvunnet, man kan inte garantera till 100% vad det innehåller sedan tidigare. Materialet är fortfarande godkänt enligt REACH och RoHS.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet omfatter tilsetninger som aktivt tilsettes polymerråvaren i masterbatch eller komponent ved produksjon av plast, gummi eller silikon og burde derfor være mulig å dokumentere.

Linak

Please set a limit (0,1%) for the substances and specify what phthalates. For a substance, like Bisphenol A, this could be unreacted monomers for PC polymers. There is no mentioning of PAH (polycyclic aromatic hydrocarbons) that can be formed during the making of the polymer parts (and therefore not added) these substances are considered a risk and might be worth included, like in the German

GS (<https://www.pferd.com/images/AfPS-GS-2014-01-PAK-EN.pdf>), for areas with frequent contact.

Nordic Ecolabelling's comment

The requirement applies to substances actively added in the polymer master batch, not unreacted monomers. The requirement applies to all phthalates. There are no specific requirements to unreacted monomers in these generation of the criteria, however this will be looked at in the next revision.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Miljøstyrelsen har en formodning om, at Bisphenol AF også er problematisk, men afventer i øjeblikket et studie i USA for endeligt at kunne forholde sig til denne i forhold til hormonforstyrrende egenskaber. Bisphenol B undersøges også i øjeblikket. MFVM anbefaler Nordisk Miljømærkning at holde øje med disse stoffer.

Hormonforstyrrende stoffer, der er på en liste fra en rapport fra 2007 må ikke anvendes i Svanen. Det er fornuftigt at sætte krav til at hormonforstyrrende stoffer ikke må anvendes. Det kan MFVM kun støtte op om. Listen er dog ikke opdateret i mange år, og der bør derfor henvises til nyere arbejde.

Danmark offentliggør primo juni sammen med en række andre medlemslande en liste over hormonforstyrrende stoffer. Det kunne være et bud på en liste der i stedet kan henvises til. Denne er dog ikke så omfattende som den liste der henvises til i dag.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret kravet til å omfatte bisfenoler generelt. Kravet til hormonforstyrrende stoffer er endret og oppdatert etter høring og det stilles nå også krav som utelukker identifiserte og potensielle hormonforstyrrende stoffer oppført på "Endocrine Disruptor Lists, I og III" på www.edlists.org som er basert på EUs medlemslandsinitiativ (EU member state initiative).

TMF

Se kommentar krav O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til kommentaren under krav O15.

O77 Tilsetninger - CMR

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O78 Overflatebehandling

Linak

Please set a limit for 25g for where this is applicable.

Nordic Ecolabellings's comment

There is a general limit of 100 g for the requirements to plastic parts.

O79 Påføringsmengde flyktige organiske forbindelser (VOC)

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O80 Nitrosaminer i gummi

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O81 Gjenvunnet plast

EFG

Vid återvunnen plast i bärande delar krävs tjockare dimensioner vilket ökar materialåtgången. 50 % återvunnen plast i bärande delar är svårt. Vårt förslag är att 30 % av plasten ska vara återvunnen, redan det är svårt att uppnå.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking er klar over at kravet er vanskelig å oppfylle, men det fins også produsenter som klarer dette. Nordisk Miljømerking vil derfor ikke endre kravet. Imidlertid er det åpnet opp for at kravet kan oppfylles også ved å bruke biobasert plast eller en kombinasjon av gjenvunnet og biobasert plast.

Flokk

50% recycled material content is good, but shouldn't Swan be more ambitious and set a minimum content of post-consumer recycled plastic? As post-consumer plastic is the main cause of plastic pollution, shouldn't Swan encourage to use at least a certain percentage of post-consumer plastic in furniture? This would help giving a value to post-consumer plastic waste and stimulate profitable collection and recycling.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the comment. Nordic Ecolabelling agree that using post-consumer recycled material is important – however, based on our experience and also other consultation comments, this is already a challenging requirement to achieve. Therefore the basic requirement will not be changed. However, if plastic comprise more than 30% by weight in the product, at least 20% by weight of the recycled plastic must be post consumer. It is also possible to fulfil the requirement by using biobased plastic.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket undrar även om det är bra att klumpa ihop prekonsument-plast med postkonsument-plast i kravet O81. Kravformuleringen skulle kunna premiera (dvs. ha en lättare kravbörda för) produkter el komponenter av post-konsumentplast (om motiverat utifrån betydande miljöbesparing) för att stimulera /uppmuntra till ett tillvaratagande av denna ev mer utmanande plastström.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for innspill. Kravet er delt i to etter høring, der det må inngå en viss andel post consumer plast dersom plast totalt sett inngår i produktet med mer enn 30 vekt-%. Det er også åpnet opp for å oppfylle kravet dersom det brukes biobasert plast for generelt å stimulere til sirkulære materialvalg av enten gjenvunnet eller fornybar opprinnelse.

3.1.11 Krav kapittel 3.9 Tekstil

Carpenter (Danmark)

Svar fra underleverandør av tekstil:

O105-O111:

Main question: is a mattress covering textile considered as “other textile parts”?

EFG

Vid remissmöte 1 april sades det att smådelar i textil som t ex möbelfilttassar ej omfattas av textilkraven i kapitel 3.9. Detta framgår dock ej i kravspecifikationen, utan där står "All textile parts, irrespective of ingoing quantity and purpose, must meet the following requirements: O83, O84, O85". Det rimliga är att smådelar undantas kraven, vilket behöver förtydligas.

EU Ecolabel-märkta tyger bör godkännas i sin helhet utan krav på tillägg för flamskyddsmedel, detta skapar stor administrativ börda. Istället bör Miljömärkning Sverige i egenskap av Competent Body för både Svanen och EU Ecolabel arbeta för att förändra kraven i EU Ecolabel Textil så att dessa flamskyddsmedel inkluderas där.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret på strukturen og satt inn et eget krav til materialbegrensninger som angir at mindre deler, f.eks. sytråd og møbelknotter, ikke er omfattet av kravene. Dette var heller ikke intensjonen, men ser at det var utydelig i høringsversjonen. Nordisk Miljømerking bidrar også inn i revisjonsprosessene til EU Ecolabel, men kan ikke få endret de någjeldende kravene. EU Ecolabel har enkelte unntak for flammehemmere som er i direkte konflikt med kravene som stilles i Svanen, og Nordisk Miljømerking ønsker derfor å opprettholde det ekstra dokumentasjonskravet for EU Ecolabel-merket tekstil til tross for ulempene det medfører.

Hilding Anders (Sverige)

ÖKO-TEX klass 1

Tyger för möbler i ÖKO-TEX klass 1 är kraftigt begränsat vad som finns tillgängligt i färg och design. Denna begränsning kommer därmed också begränsa utseendet på produkterna vilket gör att Svanenmärkta produkter inte kommer ha marknadsmässiga tyger i färg och design och risken är överhängande att ett större antal kunder kommer välja bort Svanenmärkta sängar och välja något som dom tycker om.

ÖKO-TEX Klass 1 är ett krav för tyger som ska vara i direkt kontakt med huden och då vi alltid förespråkar lakan i sängen vilket också merparten av alla använder är vår rekommendation att ställa krav på ÖKO-TEX Klass 2 på alla tyger inklusive liggytor.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret på kravgrensene for tekstil som ikke er yttertrekk på madrasser, sofaer etc, og godkjenner Øko-tex klasse 2. For yttertrekk stilles det mer omfattende krav til kjemikaliebruk slik det gjøres også i dagens kriterier, og her vil ikke Øko-tex sertifikater være god nok dokumentasjon.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket undrar om kriteriene er åpne for återvunnen textilväv och om så är fallet – hur återanvänt textilmateriale skulle kunna premieras över nyproducerade materiale av förnybar/återvunne nyfiber. Utifrån ett LCA-perspektiv ligger den största miljöbelastningen kopplat till textil i produktionsfasen och den huvudsakliga miljöproblematiken löses inte genom en övergång från nyfiber till återvunnen. Ledordet för textil är lång livslängd och att vi i allt högre grad måste tillvara ta det som redan producerats. Därmed är det viktigt att säkerställa att kriteriene är öppna och kanske till och med direkt uppmuntrar tillvaratagande (återanvänt) textilt materiale utan att något först skall genomgå en återvinningsprocess till fibernivå vilka sen får utgöra byggstenarna i en senare nyproducerad textil produkt. Detta dock förutsatt att önskade kemikalier inte finns i den återanvända väven/komponenten som därmed stannar kvar i kretsloppen samt att produktens kvalitet försämras.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking åpner opp for å bruke gjenvunnet tekstil, men vil ikke stille krav om at gjenvunnet tekstil skal brukes. Andelen gjenvunnet tekstil på markedet er meget begrenset per i dag, særlig til møbeltekstil. I framtidige kriterier vil dette imidlertid være noe som kan vurderes på nytt. Det stilles krav til test av kjemikalier i gjenvunnet tekstil.

Scapa och Mio

Vilka krav till vilken del?

När det kommer till sängar behöver det förtydligas vilken sängdel (bäddmadrass, kassett och kassettfodral/klädsel, underbädd, ramsäng med bäddmadrass, huvudgavel) som ingår under vilket/vilka textilkrav då detta är otydligt i kriteriene.

Oeko-tex produktklass I

Oeko-tex produktklass I nämns på flertalet ställen som dokumentation. Idag finns nästan inga möbeltyger i denna produktklass. Vårt förslag är att hålla möbeltyg för överdrag och möbelramar i produktklass II men liggytor på madrasser som kommer i direkt hudkontakt i produktklass I.

Behövs även förtydligande om kravet på produktklass I även gäller dragkedjor, sytråd mm.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt over til Carpenter og Hilding Anders.

TMF

Enligt föreliggande förslag ska kraven under O82-O85 gälla alla textila materiale oaktat ingående mängd eller funktion. Detta kan bli svært att oppfylle i praktiken då spårbarhet och information om vissa typer av smådelar är svært att oppretthålle. Tidigare version av Svanens krav gällde kraven ingående textila materiale overstigande 1 viktprocent av møbeln vilket innebar at smådelar kunde utelämnas.

Svanen oppmanas at vidhålle undantag for textila smådelar och omformulere uttrycket "All textile parts, irrespective of ingoing quantity and purpose".

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt over til Carpenter og Hilding Anders.

O82 Miljømerket tekstil

Flokk

It is good that there are strong requirements to the use of flame retardants. There are different opinions if the so-called "built in" to the polymer at molecular level which remain there permanently for the entire life cycle of the textile is what makes it better... As California legislation defends completely the use of flame retardants. I support the Swan for being brave by standing out with higher requirements than the EU Ecolabel.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the support.

TMF

Det får anses vara anmärkningsvärt att Svanen inte godkänner EU ECO-label som verifikat för ingående textila material. I synnerhet som Miljömärkning Sverige AB är huvudman till ECO-label tillika kompetent body. Att lägga till extra krav utöver det som stipuleras i EU ECO-label skapar oerhört mycket extra arbete för både möbelföretag och underleverantörer med ytterst begränsad miljönytta. Man frågar sig vilket miljö-problem man avser att lösa genom att inte godkänna ECO-label fullt ut?

Svanen uppmanas att vidhålla tidigare krav såsom är angett under K44 i tidigare kravspekifikation att om en textil är märkt med EU ECO-label ska den med automatik anses vara godkänd.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking bidrar også inn i revisjonsprosessene til EU Ecolabel, men kan ikke få endret de någjeldende kravene. EU Ecolabel har enkelte unntak for flammehemmere som er i direkte konflikt med kravene som stilles i Svanen, og Nordisk Miljømerking ønsker derfor å opprettholde det ekstra dokumentasjonskravet for EU Ecolabel-merket tekstil til tross for ulempene det medfører.

O83 Biocider og antibakterielle stoffer

Carpenter (Danmark)

Svar fra underleverandør av tekstil:

O83-O85: ok

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for støtte til kravene.

O84 Flammehemmere

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O85 Klassifisering av kjemiske produkter

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O86 Forbud mot CMR-stoffer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O87 Forbudte stoffer

TMF

Se kommentar krav O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til kommentaren under krav O15.

O88 Metallkompleksfargestoffer og -pigmenter

Det kom ingen hørings svar til dette kravet.

O89 Formaldehyd

Carpenter (Danmark)

Svar fra underleverandør av tekstil:

O89: Do they mean formaldehyde test ánd Oeko-Tex 100 class I Baby are necessary or Oeko-Tex 100 class I Baby is ok?

Nordic Ecolabelling's comment

The requirement can be documented by an Oeko-Tex 100 class 1 Baby certificate.

O90 Bomull

Upphandlingsmyndigheten

Rubriken bör vara "Cotton and other cellulose seed fibres".

Ekologisk odling, återvunnet material, GOTS, BCI och Fairtrade är väldigt olika och inte helt jämförbara standarder och märkningar.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking er klar over at merkeordningene er ulike og ikke direkte kan sammenlignes, men da dette er første gang det stilles krav til produksjon av fiber i kriteriene, er det valgt å åpne opp for flere ordninger for ikke å gjøre kravet for strengt.

O91 Lin og andre bastfibre

Det kom ingen hørings svar til dette kravet.

O92 Ull og andre keratinfibre

Upphandlingsmyndigheten

I forslag till bevis för "conventional wool" står "declaration from the wool supplier that no mulesing has been used" men mulesing omnämns inte i kravtexten. Denna mening skulle hellre finnas i forslag till bevis på O93 "ban on mulesing" och skulle då innefatta alla ullproducerande djur, inte bara merinofår.

Det finns ingen hänvisning till Responsible Wool Standard vilket kan vara lämpligt, Responsible Down Standard är förslag på bevis i O113.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking kjenner ikke til at mulesing er et problem for andre saueraser og ønsker ikke å innføre et krav som dermed fører til ekstra dokumentasjonsbyrde. Referanse til Responsible Wool standard legges til.

O93 Forbud mot mulesing

Flokk

Should not be permitted on any sheep breed.

Nordic Ecolabelling's comment

As far as Nordic Ecolabelling knows, mulesing is not a problem for other sheep breeds and therefore does not want to introduce a requirement that leads to an extra documentation burden.

Upphandlingsmyndigheten

Det är lite otydligt varför kravet om förbud mot muelsing endast ställs på merinofår när det kan förekomma i all ull-produktion, även om det är vanligast på merinofår.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt under O92.

O94 Syntetiske fibre

Carpenter (Danmark)

Svar fra underleverandør av tekstil:

O94: Declaration needed from manufacturer of polyester, or extra test needed.

Nordisk Miljømerkings kommentar

As stated in the documentation requirement, it can be documented either by a declaration that no antimon is used in the production, or if antimon is used, a test report.

O95 Regenerert cellulose (eksempelvis lyocell)

Det kom ingen hørings svar til dette kravet.

O96 Sporbarhet og sertifisert råvare

Egger

Complemented by ISO38200 and EUTR:

Traceability and certified raw materials

The requirement applies if the regenerated cellulose fibre content in the textile is more than 50%.

The manufacturer of regenerated fibre or the manufacturer of the dissolving pulp must state the name (species name) of the wood raw materials used in its production.

The manufacturer of regenerated fibre or the manufacturer of the dissolving pulp must have Chain of Custody certification under the FSC, PEFC or ISO38200 schemes.

On an annual basis:

a) At least 50% of the wood raw materials that are used as cellulose fibre/in the dissolving pulp must be certified as sustainably forested under the FSC, PEFC or ISO38200 schemes. The remaining percentage of wood raw materials must be covered by the FSC/PEFC/ ISO38200 DDS compliance schemes and legal requirements (e.g. EUTR)

or

*b) At least 75% of the regenerated fibre in the dissolving pulp must be recycled material**

or

c) a combination of certified raw material and recycled material, calculated using the following formula:

Requirement for the percentage of fibre raw material from certified forestry in the pulp (Y):

$$Y (\%) \geq 50 - 0.67 x$$

where x = percentage of recycled material.

The requirement must be documented as purchased wood/fibre on an annual basis (volume or weight) by the producer of regenerated fibre or the manufacturer of the dissolving pulp.

If several pulps are mixed, the certification percentage must be met for the finished pulp that is used.

**Recycled material is defined according to ISO 14021, see Definitions.*

- Declaration from the producer of the fibre raw material in the case of regenerated fibre, or the producer of the dissolving pulp, that the requirement concerning wood species that must not be used has been fulfilled.*
- Name (in Latin and one Nordic language) of the wood raw materials used.*
- The producer of the fibre raw material in the case of regenerated fibre, or the producer of the dissolving pulp, must present a valid chain of custody certificate issued by FSC, PEFC or ISO38200 that covers the wood raw materials and recycled material used in the pulp.*
- Documentation from the producer of the pulp, showing the quantity of certified wood raw material purchased. The amounts purchased must be supported by an invoice or delivery note (paper or e-invoice). The proportion of certified fibre must be updated and reported annually throughout the validity period of the licence.*

Nordic Ecolabelling's comment

See comment given to Egger under O21.

FSC Denmark

Why only 50%?

Replace invoice or delivery note with certification claim.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling's experience from applications for Nordic Swan Ecolabelling of textiles is that 50% certified is a strict requirement that for many producers is difficult to fulfil. Also, in these criteria the textile will only be one part of the furniture, and there are also other requirements to be fulfilled. It is the first time that requirements are imposed to fiber production, and Nordic Ecolabelling thinks the requirement is set on a strict level with 50% certified.

All the forestry requirements have been evaluated and to some extent changed based on FSC Denmark's comments. See also comment given to FSC Denmark under O21.

O97 Resirkulerte fibre, test av miljøskadelige stoffer

EFG

Kvalitetskrav til tekstiler: Kraven bør harmoniseras med Möbelfakta för att få en enhetlig standard vilket förenklar avsevärt för tygleverantörerna och oss möbelfabrikanter. Möbelfakta har de senaste åren stött och blött kraven med textilbranschen och därigenom fått fram relevanta och tuffa krav.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har satt kravene basert på en gjennomgang av ulike standarder og sertifiseringer, som Norsk og Svensk Möbelfakta, EU Ecolabel, Svanen og krav som stilles ved offentlig innkjøp i Norden. Kravnivåene skiller seg fra hverandre, og det er ikke mulig å ta hensyn til alle de ulike kravgrensene. Det er også viktig å presisere at Möbelfakta er en svensk merkeordning, mens Svanen skal stille krav som er relevante for hele Norden samt internasjonalt.

TMF

Hur hanterar Svanen löpande revideringar av standarderna? Hur ser övergångsregler ut? Kraven bygger på många olika standarder som revideras löpande vart 5 år. Se även kommentar under O4.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt under O4.

O98 Dimensjonsendringer under vask og tørking

Carpenter (Danmark)

Svar fra underleverandør av tekstil:

O98-O104:

- Main question: is a mattress considered as seating furniture?
- O98: dimensional change after washing and drying of less than 2% is not possible for Bari (please see also our previous experiences)
- O99-104: typical upholstery fabric tests, so not relevant for mattress textile?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have changed the wording making it clear that covers on mattresses must fulfil the requirements set for covers. Specific requirements are set for quality in relation to mattress covers.

Flokk

If the textile supplier certify that the dimensional change does not exceed the $\pm 2\%$ this should be ok. It will be a demanding work for the furniture manufacturers to test each cover as there are so many different fabrics available. The EU Ecolabel distinguishes between the different textile products and type of material which can influence on the dimensional changes after washing and drying. There is thereby a difference between the percentage of fex knitted and woven fabrics.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have changed the requirements to quality and sets specific requirements in relation to mattress covers. It is not necessary to test each cover for instance of all different colours, but representative samples of the cover used. The requirement level is the same as in the revised criteria for Nordic Ecolabelling of textiles.

O99 Fargeekthet for lys

Carpenter (Danmark)

Svar fra underleverandør av tekstil:

O99-104: typical upholstery fabric tests, so not relevant for mattress textile?

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling have changed the requirements and now sets specific requirements for quality in relation to mattress covers.

O100 Fargeekthet ved vask

Det kom ingen hørings svar til dette kravet.

O101 Fargeekthet ved våtgnidning

Det kom ingen hørings svar til dette kravet.

O102 Fargeekthet ved tørrgnidning

Det kom ingen hørings svar til dette kravet.

O103 Slitestyrke

Flokk

Following the martindale standard as being equal with wear resistance does not give the complete picture. It is important to look at the type of materials (fiber content and mix) being used and the type of setting they are being used in. Ref Act - contracttextiles.org "Multiple factors affect fabric durability and appearance retention, including end-use application and proper maintenance" Act also differentiates between Low traffic/private spaces and High traffic/Public spaces with exceptions to demanding spaces that requires more wear resistant fabrics as for 24/7 use fex. Also a fabric with a 10 year gurantee can have less than 80.000 martindale rubs.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling has changed the requirement levels after the consultation in three levels, 30 000 for domestic use, 50 000 for public use and 90 000 if the furniture is marketed for extra hard use in public spaces. The requirement levels are based on a review of various standards and certifications, such as Norwegian and Swedish Møbelfakta, EU Ecolabel, the Nordic Ecolabel for textiles and requirements for public procurement in the Nordic region. The requirement levels differ from each other, and it is not possible to take into account all the different requirement limits. The Martindale standard is a very common test method, and it is difficult to evaluate the quality without relating it to a specific standard, even if also other parameters can affect this.

Furn-tech

Hvis man ser på de krav, der hidtil er anvendt i Danmark ved offentlige indkøb (kontor- og kontraktmarkedet så er 80.000 slidbevægelser ikke tilstrækkeligt. Hvis man ser på de krav, som normalt anvendes af SKI og Statens Indkøb, så er de ofte højere end dem, der foreslås i Svanen. Se guides på www.kravtilmobler.dk Kravet bør øges til mindst 90.000 slidbevægelser.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret på kravnivåene etter høring og satt kravene basert på en gjennomgang av ulike standarder og sertifiseringer, som Norsk og Svensk Møbelfakta, EU Ecolabel, Svanen og krav som stilles ved offentlig innkjøp i Norden. Kravnivåene skiller seg fra hverandre, og det er ikke mulig å ta hensyn til alle de ulike kravgrensene. Kravene til 90 000 i Danmark gjelder ikke tekstil generelt, men for møbler som har "ekstra hard bruk". Kravene er endret for å ta hensyn til bruk i

private hjem, offentlige områder og offentlige områder med ekstra hard bruk – dersom møbelet markedsføres som ”ekstra hard bruk”, f.eks. i institusjoner, venterom på togstasjoner etc. er kravgrensen på 90 000.

Træ- og Møbelindustri

Vi oppfordrer til at øge kravet til 90.000 slidbevegelser som anbefalet på <http://www.kravtilmobler.dk/>

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar gitt til Furntech over.

TMF

Kravet är satt signifikant högre än Möbelfaktas motsvarande krav. Generellt brukar man tona ner vikten av ett högt martindale då det många gånger inte är helt relevant för användandet. Ett martindale test beskriver inte det verkliga slitaget – det är många faktorer som påverkar tyget än mer, t.ex. slits tyget mer av smuts och damm, nitar, kardborre osv.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking har endret på kravnivåene etter høring og satt kravene basert på en gjennomgang av ulike standarder og sertifiseringer, som Norsk og Svensk Möbelfakta, EU Ecolabel, Svanen og krav som stilles ved offentlig innkjøp i Norden. Kravnivåene skiller seg fra hverandre, og det er ikke mulig å ta hensyn til alle de ulike kravgrensene. Martindale-standarder er en vanlig testmetode for slitasjestyrke, og det er vanskelig å evaluere kvaliteten uten å knytte den til en spesifikk standard, selv om også andre parametere kan påvirke dette.

O104 Nupping - møbelstoff

Flokk

Should differentiate between real pilling and natural ref. wool fiber related that will not affect the deterioration of the fabric and longevity.

Nordic Ecolabelling's comment

The requirement is changed after the consultation and lowered for fabrics of wool.

O105 Ekstraherbare metaller

Carpenter (Danmark)

Svar fra underleverandør av tekstil:

O105-O111:

Main question: is a mattress covering textile considered as “other textile parts”?

Nordic Ecolabelling's comment

A mattress cover is not considered as other textile parts, and this is clarified in the criteria document after the consultation.

O106 Totalinnhold av metaller

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O107 Formaldehyd i tekstil

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O108 Polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAHer):

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O109 Pesticider i bomull og andre naturlige frøfibre av cellulose samt lin, bambus eller andre bastfibre

Miljø- og Fødevarerministeriet

Bortset fra glyphosat er det pesticider som er forbudt i EU/Internasjonalt (som ser ud til at være udvalgt ift. problematiske sundhedseffekter), det giver derfor begrænset mening at inkludere disse stoffer, da de ikke bør findes. Glyphosat er derimod et godkendt stof, som formodentlig kan findes - og som ikke giver effekter, der tilsiger at sådant krav. Der bør være objektive kriterier for at medtage stoffer på listen. Der er mange andre stoffer end glyphosat, som skulle overvejes, hvis glyphosat skulle på listen pba. objektive kriterier.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet er tilsvarende krav som stilles i Nordisk Miljømerkings kriterier for svanemerking av babyprodukter med tekstil og i all hovedsak også det som testes for i Øko-tex 100-sertifiseringen. Selv om pesticider er forbudt å bruke i EU og/eller internasjonalt, kan det fortsatt forekomme bruk av disse pesticidene. Det brukes fortsatt store mengder skadelige pesticider i bomullsproduksjonen, noe som kommer fram i rapporten «Is cotton conquering its chemical addiction?», A review of pesticide use in global cotton production, June 2018.

O110 Ektoparasitocider i ull og andre keratinfibre

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

3.1.12 Krav kapittel 3.10 Stoppmaterial

Carpenter (Danmark)

Det er meget positivt, at vi nu kan bruge vores OekoTex certifikat på vores PUR skum, som testdokumentation, hvilket kunne åbne op for flere modeller.

Omkostninger til OekoTex test er omkostninger vi i forvejen kalkulerer med, på stort set alt vores PUR skum.

1. Jeg foreslår at der kommer holdbarhedskrav på madrasser, sammenligneligt med kravene til højde og hårdhedstab i kriterierne for Blomst mærkning af madrasser.

12.2. Holdbarhed

Madrasserne skal besidde følgende funktionelle egenskaber:

— tab af tykkelse: < 15 %

— tab af fasthed: < 20 %

Vurdering og verifikation: Ansøgeren skal fremlægge en testrapport, som beskriver resultaterne af test efter metode EN 1957. Tabet af tykkelse og fasthed bestemmes som forskellen mellem startmålingen (efter 100 cyklusser) og målingen efter afslutning (30 000 cyklusser) af holdbarhedstesten.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för den positiva kommentaren och förslaget om hållbarhetskrav. Nordisk Miljömärkning ser positivt på att ställa kvalitetskrav på madrasser då det är viktigt att en Svanenmärkt madrass håller god kvalitet över tid. I kriteriegeneration 4 samt remissförslaget fanns det krav på att testa madrasser

enligt EN 1957 i kravet på bruksegenskaper. Det specificerades däremot inte vad som är ett godkänt resultat enligt testmetoden. Det har därför gjorts ett eget krav på madrassers funktionsegenskaper och kravnivåerna är samma som de EU Ecolabel har i sina kriterier för madrasser.

O111 Gjenvunnet stoppmateriale

Carpenter Sweden AB

Enligt förslaget får återvunnet stoppningsmaterial inte innehålla halogenerade flamskyddsmedel.

Det återvunna material som förekommer som stoppningsmaterial är sk bonded foam, där produktionsspill från vår process mals och limmas ihop igen.

I dag finns det ingen möjlighet att separera ingående material så vi kan garantera att det inte ingår några halogenerade flamskyddsmedel, speciellt som den processen inte sker i Sverige.

Vi anser att användandet av återvunnet material har så stora miljöfördelar att det uppväger nackdelen med eventuell förekomst av halogenerat material.

Om det inte är möjligt att fullständigt ta bort kravet, borde det ändå tillåtas till en viss procentandel av möbeln. (10%?)

Bonded foam har speciella egenskaper så det är väldigt ovanligt att det används som enda stoppningsmaterial, utan oftast är det detaljer i stoppningen där man eftersträvar de egenskaperna.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning håller med om att användande av återvunnet material har stora miljöfördelar. Ett viktig budskap anses däremot vara att en Svanenmärkt möbel ska vara fri från halogenerade flamskyddsmedel. Nordisk Miljömärkning önskar därför inte ta bort kravet eller tillåta en viss procentandel av möbeln, men hoppas att en metod för att separera materialet kommer hittas framöver.

Edsbyverken

Hur kan man intyga/garantera att återvunna material inte innehåller ex. SVHC ämnen?

Vad ställs det för krav på spårbarheten?

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking ønsker å fremme bruk av gjenvunnet materiale, men det vil ikke være mulig å ha full kontroll på eventuelle kjemikalier. Det er ikke mulig å stille samme kjemikaliekrav til gjenvunnet materiale som til nyprodusert stoppmateriale. Nordisk Miljømerking har valgt å fokusere spesifikt på flammehemmere da det anses at dette er de mest sannsynlige kjemikaliene som kan tilsettes til stoppmateriale og som har de mest problematiske egenskapene. I tillegg er det innført et krav om at materialet skal testes og oppfylle kravene som angis i Øko-tex 100 standard, klasse II.

EFG

Kommentar från vår stoppningsleverantör:

Enligt förslaget får återvunnet stoppningsmaterial inte innehålla halogenerade flamskyddsmedel.

Det återvunna material som förekommer som stoppningsmaterial är sk bonded foam, där produktionsspill från vår process mals och limmas ihop igen.

I dag finns det ingen möjlighet att separera ingående material så vi kan garantera att det inte ingår några halogenerade flamskyddsmedel, speciellt som den processen inte sker i Sverige.

Vi anser att användandet av återvunnet material har så stora miljöfördelar att det uppväger nackdelen med halogenerat material.

Om det inte är möjligt att fullständigt ta bort kravet, borde det ändå tillåtas till en viss procentandel av möbeln. (10%)

Bonded foam har speciella egenskaper så det är väldigt ovanligt att det används som enda stoppningsmaterial, utan oftast är det detaljer i stoppningen där man eftersträvar de egenskaperna.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren, se svar till Carpenter Sweden AB.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Der må ikke anvendes genanvendt materialer til fyld, som indeholder halogenerede flammehæmmere. MFVM undrer sig over at der ikke er krav til indhold af andre sundheds- og/eller miljøskadelige kemikalier i genanvendt fyldmateriale, når det ikke er nærmere defineret hvilke materialer der er omfattet. Er det fordi Nordisk Miljømærkning har erfaring med, at der ikke indgår andre sundheds-og/eller miljøfarlige stoffer i genanvendt fyldmateriale.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking ønsker å fremme bruk av gjenvunnet materiale, men det vil ikke være mulig å ha full kontroll på alle kjemikalier. Etter høring er det imidlertid innført krav om testing i henhold til Øko-tex 100 standard, kravgrense tilsvarende klasse II for å redusere risikoen for uønskede kjemikalier. Det vil tilsvare krav som stilles til gjenvunnet tekstilfibre.

O112 Fornybare stoppmaterialer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O113 Etiske krav for fjær

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O114 Produksjon av polyuretanskum

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O115 Innhold av butadien i syntetisk lateks

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O116 Kjemikalier i produksjonen/behandlingen av stoppmaterial

Carpenter Sweden AB

Kemikalier med vissa faromärkningar förbjuds vid tillverkningen, med specificerade undantag. Två av undantagen är MDI, specificerat med CAS nummer 101-68-8 och TDI, specificerat med CAS nummer 584-84-9 och 91-08-7.

CAS nummer 584-84-9 är för den rena 2,4 isomeren och 91-08-7 för den rena 2,6 isomererna av TDI. CAS nummer 101-68-8 är för den rena 4,4 isomeren av MDI. TDI har även andra CAS nummer för bl a den kommersiellt vanligt förekommande blandningen av 80% 2,4 och 20% 2,6 isomererna.

Om man söker på toluendiisocyanat på kemikalieinspektionens ämnesregister får

man CAS-numret 26471-62-5.

MDI förekommer även i andra isomerer, och modifierade varianter som har andra CAS nummer.

Alla dessa varianter av MDI och TDI har samma miljö- och hälsoegenskaper som de ämnen med de angivna CAS numren.

För att det inte skall bli diskussioner om vad man får använda, och olika leverantörer skall ha olika tolkningar, föreslår vi att man tar bort CAS numren ur kraven och ersätter med utskrivna "toluendiisocyanat" respektive "metylendiphenyl diisocyanat". Detta är lika entydigt för ämnena.

Som polymerisationskatalysator i de flesta polyuretanskum som används för möbelstoppning använd tennoktoat, CAS 301-10-0, vilken har faromärkningen H361d och följaktligen är diskvalificerat för användning i svanenmärkta möbler med de föreslagna reglerna. Tennoktoat används i någon eller några tiondels procent, och det enda tillgängliga alternativet i dag är en tennorganisk förening, vilket knappast är bättre. Om tennoktoat inte kan användas försvinner storleksordning 80 % av allt polyuretanskum från sådant som är möjligt att använda till svanenändamål.

Vi föreslår att tennoktoat tas med på undantagslistan.

Nordisk Miljömerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för förslagen och har tagit bort de specifika CAS-numren för isocyanaterna MDI och TDI för att undvika framtida diskussioner och olika tolkningar. CAS-numren är även borttagna i övriga krav där MDI och TDI nämns. Det är även infört undantag för tennoktoat (CAS-nr. 301-10-0) som används som katalysator vid tillverkning av polyuretanskum. Då det är den vanligaste förekommande katalysatorn idag och alternativet är en tennorganisk förening som inte heller är tillåtet enligt kravet anser Nordisk Miljömärkning att det är nödvändigt med undantag. Polyuretanskum blir annars inte möjligt att använda i Svanenmärkta möbler och det finns få alternativ idag.

EFG

Kommentar från vår stoppningsleverantör:

Kemikalier med vissa faromärkningar förbjuds vid tillverkningen, med specificerade undantag. Två av undantagen är MDI, specificerat med CAS nummer 101-68-8 och TDI, specificerat med CAS nummer 584-84-9 och 91-08-7.

CAS nummer 584-84-9 är för den rena 2,4 isomeren och 91-08-7 för den rena 2,6 isomererna av TDI. CAS nummer 101-68-8 är för den rena 4,4 isomeren av MDI. TDI har även andra CAS nummer för bl a den kommersiellt vanligt förekommande blandningen av 80% 2,4 och 20% 2,6 isomererna.

Om man söker på toluendiisocyanat på kemikalieinspektionens ämnesregister får man CAS-numret 26471-62-5. MDI förekommer även i andra isomerer, och modifierade varianter som har andra CAS nummer.

Alla dessa varianter av MDI och TDI har samma miljö- och hälsoegenskaper som de ämnen med de angivna CAS numren.

För att det inte skall bli diskussioner om vad man får använda, och olika leverantörer skall ha olika tolkningar, föreslår vi att man tar bort CAS numren ur kraven och ersätter med utskrivna "toluendiisocyanat" respektive "metylendiphenyl diisocyanat". Detta är lika entydigt för ämnena.

Som polymerisationskatalysator i de flesta polyuretanskum som används för möbelstoppning använd tennoktoat, CAS 301-10-0, vilken har faromärkningen

H361d och följaktligen är diskvalificerat för användning i svanenmärkta möbler med de föreslagna reglerna. Tennoktoat används i någon eller några tiondels procent, och det enda tillgängliga alternativet i dag är en tennorganisk förening, vilket knappast är bättre.

Om tennoktoat inte kan användas försvinner storleksordning 80 % av allt polyuretanskum från sådant som är möjligt att använda till svanenändamål. Vi föreslår att tennoktoat tas med på undantagslistan.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för kommentaren, se svar till Carpenter Sweden AB.

Miljø- og Fødevarerministeriet

Miljøstyrelsen har analyseret afgangning fra skumprodukter, hvor der blev fundet høje koncentrationer af cykliske siloxaner. Da MFVM ikke har kendskab til, hvordan indholdskoncentrationer og afgangning hænger sammen kan det ikke vurderes, om kravet til D4-D6 er restriktivt nok til at beskytte forbrugere mod sundhedseffekter.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet er nytt og Nordisk Miljømerking har ingen erfaring med kravet. Det påpekes imidlertid at siloksaner i utgangspunktet er forbudt, og at det kun tillates som forurensning fra produksjon av silikonråvaren.

TMF

Se kommentar krav O15.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar til kommentaren under krav O15.

O117 Fargestoffer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O118 Emisjonskrav for skummede stoppmaterial

Miljø- og Fødevarerministeriet

CertiPur -> er der tilstrækkeligt kontrol af om grænseværdierne er overholdt? Miljøstyrelsen har for kort tid siden stoppet salg af en CertiPur certificeret madras, som ikke overholdt kravene men kender ikke yderligere til certificeringsordningen. Derudover har Miljøstyrelsen i Squishy og andre rapporter erfaret, at det gør en stor forskel at klemme skumprodukter sammen under/inden de skal testes. Den type produkter bliver altid klemt sammen under almindelig anvendelse og testmetoden burde afspejle det.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljömärkning tackar för upplysningen. I certifieringen CertiPur är det krav på att de certifierade produkterna ska testas varje år av oberoende laboratorium. Nordisk Miljömärkning ser allvarligt på att en madrass som är certifierad med t.ex. CertiPur inte uppfyller kraven och att försäljningen behövt stoppas. Det är dock innehavaren av certifieringen som är ansvarig för att produkten på sikt uppfyller alla gränsvärden och krav mellan kontrollerna. Då Oeko-Tex som är en liknande certifiering godkänns som dokumentation av kravet behålls även CertiPur.

O119 N-Nitrosaminer i lateks

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

3.1.13 Krav kapittel 3.11 Skinn og lær

Flokk

Are all these requirements possible to meet for a hide and leather producer?

Nordic Ecolabelling's comment

The requirements are based on the work done in the ongoing revision of Nordic Ecolabelling's criteria for textiles and hide/leather but will not be as comprehensive as the requirements in that criteria document. In furniture and fitments, generation 4, it says that hide and leather must fulfil all the relevant requirements in the criteria for Nordic Ecolabelling of textiles. Hence, the requirement in generation 5 will be less comprehensive, and it is Nordic Ecolabelling's view that these requirements are on a strict, but achievable level.

O120 Krominnhold i skinn og lær

Miljø- og Fødevareministeriet

Nordisk Miljømerking bør overveje om kobolt kan inkluderes i kravet til skind og læder, da det hyppigt anvendes i læderproduktion og er allergifremkaldende.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for forslaget, men vil harmonisere kravene med Svanemerking av tekstil, skinn og lær der det ikke stilles krav om kobolt.

Svenska Garveriidkarföreningen

Det nya förslaget till kriterier omfattar ett nytt krav avseende innehåll av krom i läder. Kravet är satt till 0.1 % viktprocent (vikt krom/total torrsvikt). Värdet motsvarar kromfritt läder enligt standarden ISO EN 15987 och detta betyder att man inte kan använda kromgarvning för att uppnå svanen-märkning enligt det nya förslaget. Bakgrundsdocumentet för kriterierna för läder anger att 80 - 90 % av allt läder som garvas i världen är kromgarvat vilket är korrekt och en viktig aspekt. Detta skulle betyda att uppemot 90% av allt läder som garvas i världen inte skulle kunna få svanen-märkning vilket är anmärkningsvärt. Vi kan heller inte hitta någon motivering till detta krav baserat på hälso-eller miljöeffekter i varken bakgrundsdocumentet för möbler eller i bakgrundsdocumentet för läder. Eftersom förslaget till nya kriterier för läder (pågående remiss) också har ett krav på utsläpp av krom med avloppsvattnet parallellt med detta krav på krominnehåll antar vi att det nya kravet för kromhalt i läder inte beror på ett eventuellt krominnehåll i avloppsvattnet. Den enda motivering för kravet är att bakgrundsdocumentet för läder anger att oavsett vilken garvningsmetod som används, anser man det är relevant att säkra att det är en låg halt av krom och speciellt sexvärt krom i det färdiga lädret. Vi är eniga när det gäller sexvärt krom men anser att det är ett felaktigt argument när det gäller det totala innehållet av krom i läder. Enligt vår uppfattning är det betydligt mer relevant att fokusera på mängden fritt krom i läder dvs. den mängd som inte är bunden till fiberstrukturen i hudarna/skinnen dvs. extraherbart krom

Mängden krom i läder beror till väldigt stor del på vilken produkt och vilka egenskaper man önskar på det färdiga lädret. Det viktiga enligt vår uppfattning är

att trevært kromet i læder är bundet till fibrerna i læder/skinn och således inte förekommer fritt i læder och därigenom kan ekstraheras ut från lædret. Det är för övrigt enbart den fria mängden trevært krom i læder som eventuellt kan oxideras till sexvært krom under vissa processbetingelser. Vi foreslår därför att man inför ett krav på ekstraherbart krom istället for totalmængd krom i læder. Detta krav är visserligen nog mest relevant for skolæder eftersom man svettas och även har større hudkontakt med læder i skor. Ett krav på ekstraherbart krom finns både i Blå Ångelns miljømerke for skor (men inte møbler) samt i EUs miljømerke for skor. Vi foreslår att ett liknande krav införs på læder i kriterierna for møbler (och även i kriterierna for læder). Vi foreslår ett gränsvärde på 200 mg/kg och att detta analyseras med EN ISO 17072-1. Detta skulle även innebära att svanen har en möjlighet att spela en positiv roll genom att sikre at garverier gjennomfor kromgarvning på ett optimalt och kontrollert sett.

Vi noterar även at svanen har ett krav på at læder inte får innehålla sexvært krom (analyseras med EN ISO 17075 med en deteksjonsgræns på 3 ppm). Vi är naturligvis enige i dette krav men vill samtidig poängtere at dette også er ett krav enligt REACH. Dette betyr ju at læder som innehåller sexvært krom inte får seljas inom EU. Det står i bakgrunnsdokumentet for læder at svanen går ett steg længre än EU lagstiftningen genom at kræva testning og verifikasjon. Vi vill dock göra oppmærksom på at man även anvænder testning for at kontrollere at læder oppfyller kravene i REACH. Vi har absolut inget emot at kravet står kvar men det er väl egentligen opp till svanen at avgöra om man anser det er relevant at krav som er nødvendige enligt lagstiftningen även ska vara med i svanens kriterier for miljømerking.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet er endret etter høring og omfatter også et krav for krom (totalt), som må være mindre enn 200 mg/kg krom/total tørrvekt av lær eller skinn. Med dette er kravet harmonisert med kravene til lær hos Blue Engel og EU-miljømerket. Nordisk Miljømerking er klar over at det også stilles krav i REACH til innhold av seksverdig krom, og vil ved å stille krav om testrapport kontrollere at lovkravet faktisk oppfylles.

O121 Kadmium og bly

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O122 Biocider og antibakterielle stoffer

Svenska Garveriidkarföreningen

Kravet anger at det er forbudt at tillsätta ämnen som kan ha en biocid-effekt eller og/eller antibakteriell verkan i hudarna/skinnen. Vi vill bara kommentera at man ofta saltar råhudar/råskinn og saltet ger en antimikrobiell effekt i skinnen/hudarna. Vi är medvetna om at man inte avser salt här men det er möjligt man ska göra det tydeligt at salt kan användas till konservering av hudar/skinn.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Det er innført en setning i bakgrunnsdokumentet at kravet ikke omfatter salt som brukes til konservering.

O123 Klassifisering av kjemikalier

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O124 Klassifisering av inngående stoffer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O125 Forbudte stoffer

Svenska Garveriidkarförbundet

Fårskinn är en råvara med högt innehåll av fett. Vi vill göra uppmärksam på att vid avfettning av fårskinn är det med dagens teknologi nödvändigt att använda perkloretylen för att uppnå en tillräckligt bra avfettning för att få en optimal kvalitet på skinnen. Denna avfettning ska genomföras i ett slutet system där man tar tillvara på restprodukten. Vi skulle vilja föreslå att man gör ett undantag för fårskinn som avfettas men kommer ge mer detaljer i samband med den pågående remissen avseende kriterierna för ”textilier, skinn och läder” eftersom relevansen för möbler är begränsad.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Da dette er av mindre relevans for møbler, gjøres det ingen endringer i kravet.

O126 Opprinnelse av skinn og lær

Svenska Garveriidkarförbundet

Det nya kriteriedokumentet för möbler och inredning har ett krav avseende ursprung av råvaran (hudar/skinn). Man anger att skinn och hudar måste komma från djur som kommer från produktion av mjölk, ull och/eller kött/fisk. Vidare anger man vilka djur som råvaran kan härstamma från och i denna lista ingår bland annat älg, ren och hjort. Vi vill göra uppmärksam på att älg är ett vilt djur som skjuts för att man vill hålla nere älgbeståndet och ren är ett halvilt djur (renarna ingår ju i samekulturen och ägs av samer men djuren rör sig fritt på stora betesmarker i ett flertal länder som exempelvis Norge, Sverige och Finland). Vi tycker kraven på ursprung generellt är bra men det måste bli tydligt att ren och älg inte föds upp för produktion av kött alternativt mjölk (ren föds visserligen upp för att använda köttet men den engelska texten anger ”farming” och det är ju inte fallet med ren). De flesta miljömärken gör inga undantag för älg och ren eftersom mängden av denna råvara är mycket begränsad men eftersom det är en nordisk råvara och svanen ett nordiskt miljömärke anser vi att både älg och ren bör vara med.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking er enig og vil tillate elg og reinsdyr.

Upphandlingsmyndigheten

Kravtexten förbjuder användandet av skinn från fisk på listan över akut hotade arter (IUCN) men förslaget till bevis inkluderar inget krav på dokumentation om detta.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for at dere gjorde oss oppmerksomme på dette og vil innføre dokumentasjonskrav på dette.

O127 Rivstyrke for lær

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O128 Bøyningstest

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O129 Fargeekthet overfor vann

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O130 Fargeekthet ved slitasje

Svenska Garveriidkarförningen

Kravet for färgäkthet är 3 för färgat läder. Vi anser att detta krav är för strikt för vegetabiliskt garvat läder eftersom man ofta enbart uppnår ett värde på 2 - 3 för vissa färger. Vi föreslår därför att kravet ändras till ett värde på 2 för färgat vegetabiliskt läder som inte är finisherat. Kravet kan vara oförändrat för andra typer av läder.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren, men ønsker å harmonisere kravet med nivået som stilles i Svanemerking av tekstil, skinn og lær.

3.1.14 Krav kapittel 3.12 Materialer for lydabsorpsjon

O131 Mineralske råvarer for lydabsorpsjon

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

3.1.15 Krav kapittel 3.13 Glass

O132 Glass

Linak

Exclude electrical and electronic parts (like electrical components and displays)

Nordic Ecolabelling's comment

The requirements to glass are not relevant for electrical and electronic parts and a sentence about this will be added to the chapter.

Miljø- og Fødevareministeriet

Kriteriet for glas lyder umiddelbart fornuftigt ift. at det skal kunne genanvendes. Miljøstyrelsen har ikke viden om, hvilken indflydelse det vil have ift. den mængde bly, der vil blive anvendt, og om der er andre metaller, stoffer mv., som kan være en udfordring miljømæssigt og set i forhold til behandling af affaldet.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Kravet forbyr blant annet blyinnfattet glass og stiller krav om maks 0,2 vekt-% bly i malingen som brukes ved metallbelegging for speilglass.

O133 Overflatebehandling av glass

Linak

Exclude electrical and electronic parts (like electrical components and displays)

Nordic Ecolabelling's comment

The requirements to glass are not relevant for electrical and electronic parts and a sentence about this will be added to the chapter.

3.1.16 Krav kapittel 3.14 Linoleum

O134 Linoleum

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

3.1.17 Krav kapittel 3.15 Naturstein og agglomerert stein

O135 Grunnleggende prinsipper og rettigheter

Upphandlingsmyndigheten

Det er oklart vad menas med “relevant” national laws and regulations.

Utgangspunktene bør være ILO:s kærnkventioner. I øvrigt bør nasjonell lagstiftning som gjelder der arbeidet utføres gjælla.

“Written procedures” bør hænvisa til internasjonelt erkænnda ramverk såsom UN Guiding Principles on Business and Human Rights och OECD Due Diligence for Responsible Business Conduct.

Varfor gjæller dette endast ”natural stone” och inte for møbelforetaket generellt? Om kravet skulle omfatta møbelforetakets arbete med att säkerställa att man leverer opp till dessa krav skulle det kunna vara en møjligheit att Svanen-mærkningen skulle kunna anvænndas for att verifera att arbeidsrættsliga villkor enligt ILO:s kærnkventioner oppfylls (jfr. 17 kap. 4 § LOU).

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking takker for kommentaren. Kravet er endret og gjennomgått for å sikre tydelige formuleringer. Nordisk Miljømerking takker for forslag om ytterligere krav til sosiale aspekter. Nordisk Miljømerking er først og fremst en miljømerkeordning, og det er miljøkrav som er hovedfokus i våre kriterier. Det betyr ikke at sosiale krav ikke er viktig, og i enkelte kriterier der det kan være ekstra utfordringer relatert til dette, f.eks. i kriteriene for svanemerking av tekstil, stiller Nordisk Miljømerking også krav til dette. Et svanemerket møbel består ofte av flere ulike materialer og dokumentasjonsbyrden er stor. Det er derfor vurdert at sosiale krav ikke skal stilles utover arbeidsmiljøkrav ved produksjon av stein/agglomerert stein. Imidlertid er det Nordisk Miljømerkings erfaring at strenge miljøkrav også bidrar til at produksjon skjer på en mer forsvarlig måte, også når det gjelder etiske aspekter, da dokumentasjon av kravene krever at produsent og underleverandører har orden i sin produksjon og systemer. Dessuten vil strenge miljøkrav også føre til et bedre arbeidsmiljø på flere måter, f.eks. ved at bruken av og emisjoner fra skadelige kjemikalier reduseres.

3.1.18 Krav kapittel 4 Kvalitets- og myndighetskrav

O136 Ansvarlig for Svanemerket og organisasjon

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O137 Dokumentasjon

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O138 Møbelets/innredningens kvalitet

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O139 Planlagte endringer

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O140 Uforutsette avvik

Det kom ingen høringssvar til dette kravet.

O141 Sporbarhet

TMF

Hur förväntas detta kunna göras i praktiken? Permanent märkning? Hur ska en sådan märkning vara utformad?

Nordisk Miljømerkingens kommentar

Nordisk Miljömärkning specificerar inte hur detta ska göras i praktiken och ställer inga krav på permanent märkning eller hur eventuell märkning ska vara utformad. Det som krävs är att producenten har spårbarhet på den Svanenmärkta produkten i produktionen så att rätt material används samt att färdig produkt kan spåras tillbaka i tillverkningen vid t.ex. en reklamation. Det är fritt för producenten att välja hur detta uppfylls.

O142 Lover og forordninger

Furn-tech

Generelt

Det er et stort problem, at det ikke fremgår, hvilke landes love og forordninger, der skal være overholdt. Er det Danmarks, Norges eller Sveriges, eller er det alle tre landes – eller er det alle EU medlemslande (nej, det er det ikke)? Selv Danmark, Norge og Sverige har ikke identisk lovgivning. Det er klart, at de nationale love og forordninger, der gælder i fx Tyskland (fx træpladers formaldehydemission), Frankrig (lov om barmeplejeprodukter, inkl. børnemøbler) og England (polstermøblers og madrassers brændbarhed) ikke er overholdt. Hvis der skal være transparens, bør det som minimum angives, hvilke love, der er overholdt.

Krav til træ (og bambus)

Der står, at der skal være sporbarhed iht. FSC eller PEFC. Miljøstyrelsen har informeret om, at det ikke er en sikkerhed for at EUTR er opfyldt, bl.a. fordi der ikke er nogen sikkerhed for, at virksomheden har et due diligence system, og at de regelmæssigt gennemfører den i EUTR krævede risikovurdering.

Kandidatlisten (se også 076)

Listen opdateres hvert halve år. Det fremgår ikke, hvordan det sikres, at Svanemærkede produkter opfylder de til enhver tid gældende krav (hvis de ikke gør, er de ikke lovlige).

EU direktiver

Maskindirektiv, Lavspændingsdirektiv, EMC direktiv, RoHS direktiv, RED, Legetøjsdirektiv, Produktsikkerhedsdirektiv, WEEE osv.

Her er der ingen krav om dokumentation andet end den i 0142 krævede underskrift. Det er naturligvis ikke acceptabelt.

For møbler med elektriske installationer (MD og LvD) er ikke noget om, hvordan sikrer man fx., at der er gennemført en korrekt risikovurdering iht EN 12100. Det er et krav i direktiverne.

Hvis en ansøger skriver under på en tro og love erklæring om, at relevante love og forordninger er overholdt, så må ansøgeren også vide hvilke, drejer sig om. Det bør som minimum opgives. Kan man skrive under på, at alle love er overholdt, hvis man ikke ved hvilke?

Svanen kan vælge at referere til en liste med de vigtigste love og forordninger, således at man i det mindste er sikker på, at virksomhederne er klar over de relevante love og forordninger. Man kan også kræve, at ansøgeren selv skriver listen – i det tilfælde skal den naturligvis kontrolleres.

Hvis Svanen ikke kan udarbejde en sådan liste, medvirker vi gerne til det.

Som det er i forslaget, er der blot ved en underskrift uden nogen detaljer. Der er ikke tale om valid dokumentation for overholdelse af lovgivningskrav.

Hvis man sammenligner med de krav, der gælder fx ved GS-mærkning (Tyskland), så er reglerne dér klare – nye krav skal opfyldes, og det skal dokumenteres. For standarder, som indeholder sikkerhedskrav, er det sådan, at hvis der kommer en ny EN standard, så skal opfyldelse dokumenteres indenfor 1 år efter implementering af standarden.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Nordisk Miljømerking stiller ikke spesifikke krav til at lovgivning skal oppfylles. Det er en forutsetning at alle produkter og produsenter følger myndighetskrav – helt uavhengig av om produktet er Svanemerket eller ikke. Søkeren signerer på at relevante myndighetskrav oppfylles ved innsendelse av søknadsskjema.

Træ- og Møbelindustrien

Vi opfordrer til at angive en liste over de nationale love der skal være overholdt, så ansøger er klar over hvad der forventes.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Se svar over til Furn-tech.

TMF

Vilket lands lagar och regler måste följas? Är det Danmark, Norge eller Sverige, eller är det alla tre länderna - eller är det övergripande alla medlemsnationer inom EU? Hur ska sökanden kunna påvisa att man följer gällande gällande (lokal) lagstiftning eller EU-direktiv? Om Svanen uttryckligen ställer krav på att sökanden ska följa viss lagstiftning måste denna kunna påvisa efterlevnad genom att skicka in verifikat. Detta gäller i t.ex. Produktsäkerhetsdirektivet, Maskin-direktivet, Lågspännings-direktivet, RoHS, WEEE, Leksaks-direktivet etc.

Såsom kravet är utformat nu räcker det med en underskrift från sökanden vilket inte får anses vara tillfyllest.

Nordisk Miljømerkings kommentar

Alle relevante myndighetskrav i de nordiske landene, EU og eventuelt spesifikke myndighetskrav i andre land skal oppfylles. Dette gjelder uavhengig av om produktet er svanemerket eller ikke, og Nordisk Miljømerking vil ikke stille ytterligere dokumentasjonskrav om at myndighetskravene er oppfylt utover signatur på søknadsskjema.

4 Kommentarer til bakgrunnen, i detalj

Egger

Materials 1.6

ISO 38200 is a new international standard for the chain of custody of wood and wood-based products (chain-of-custody, CoC). The aim is to establish a uniform reference for the certification and control of wood in the supply chain. The standard takes into account all legal requirements in the respective purchasing or production country and all environmental and social criteria known in the ISO system. Material that has been subjected to ISO-DDS (DDS legality provisions are also covered according to EUTR) may be referred to as verified. Certified material complying with the UN/FAO sustainability objectives in accordance with SDG 15.2 recognised forest management standards (e.g. FSC ® and PEFC ™) can be referred to as certified according to the ISO CoC standard. The ISO CoC standard also allows the definition of own statements regarding product properties of any kind. If the material fulfils one of the statements defined by the certificate holder, it can be referred to as specified according to the ISO CoC standard. At EGGER the regional wood purchase around the plant (<150km distance) and the content of coproducts (sawmilling by products) of our products are specified in our manufacturer declaration of wood origin and verified by SGS CH as 3rd party. ISO 38200 helps EGGER to support and follow the SDG's UN/FAO 12,13 and 15.

2.6.2 O21

Please be aware, See new Advice from FSC, the minimum threshold of logo usage was reduced to 50% in certain circumstances. ISO 3800 STD does not provide any possibility of on Product logo usage. Instead of logos the certified origin can be claimed on the documents. If the ISO 38200 certificate holder is although certified against FSC or PEFC and the material is applicable then a combination of FSC or PEFC Logo and additional ISO38200 claim on the invoices is theoretically possible.

Nordic Ecolabelling's comment

Nordic Ecolabelling thanks for the information about the new standard. For now, Nordic Ecolabelling wants to use the well-known and established certification systems for more sustainable forestry and will not approve a standard that indirectly controls FSC/PEFC certification and traceability. However, if the standard becomes widely used, a new evaluation will be done.

5 Diskusjon og konklusjoner

Flest kommentarer har omhandlet ulike krav for å sikre en mer sirkulær økonomi og materialstrømmer, som overordnet krav til andel gjenvunnet/fornybart/gjenbrukt materiale i produktet, krav til garanti, demontering og krav til høy andel gjenvunnet metall. Det har også kommet en del kommentarer til ulike kjemikaliekrav som innhold av formaldehyd i kjemiske produkter og formaldehydemisjon fra trebaserte plater, innhold av miljøskadelige stoffer ved overflatebehandling av tre og trebaserte materialer og utvidelse av forbudet mot innhold av CMR-klassifiserte stoffer i de kjemiske produktene til også å omfatte CMR kategori 2 stoffer. Flere har kommentert mer generelt om hvordan Nordisk Miljømerking forholder seg til ulike lovverk, oppdateringer i lovverk og standarder og uklarheter i kriteriet.

Det er gjort flere endringer i de endelige kravene basert på høringskommentarene. De sirkulære kravene som omhandler garanti, reservedeler og sirkulær design er justert etter høring. Det overordnede kravet til bruk av fornybare/gjenbrukte/resirkulerte materialer i produktet er fjernet. Det vil allikevel være flere krav som krever og/eller fremmer bruk av fornybart og gjenvunnet material, for eksempel i det sirkulære designkravet og i krav til plast som krever en viss andel resirkulert eller biobasert.

For metall er det nå også krav til primærproduksjon av stål og aluminium som et alternativ til en viss andel resirkulert metall. Dette gir mer fleksibilitet ettersom kravet kan oppfylles både ved bruk av resirkulert eller primærmetall.

Det er gjort flere endringer i krav til kjemikalier, blant annet stilles det et nytt krav til UV-herdende overflatebehandlingsprodukter samtidig som de unntas fra kravet om beregning av miljøskadelig stoff. Enkelte unntak er innført i kjemikaliekravene basert på høringskommentarer. Unntakene gjøres da det er vanskelig å finne stoffer med bedre miljø og helseegenskaper som kan erstatte de anvendte stoffene. Kravet til hormonforstyrrende stoffer er utvidet og omfatter nå henvisning til nye lister over potensielle hormonforstyrrende stoffer utarbeidet av medlemsland i EU. Det er gjort endringer i krav til emisjon av formaldehyd fra trebaserte plater og laminat både i kravnivå, som er blitt strengere, og testmetode.

I kravene til tekstil er det tydeliggjort hvilke krav som gjelder for hvilke deler og det er innført krav om materialbegrensninger, f.eks. at sytråd og mindre deler som utgjør mindre enn 1 vekt-% av produktet er unntatt fra kravene. Krav til slitasjestyrke er endret ved at nivåene er økt for produkter til private hjem, mens det er innført to kravnivåer for offentlig miljø, ett for vanlig bruk og ett for møbler som markedsføres med ekstra hard bruk. Nye kvalitetskrav er innført til madrassstrekk og belagte tekstilmaterialer.